

A MONFODI ELSŐ 20 ÉVE

Dr. Losonci Miklós

Dr. Hegedüs Lajos

Dr. Chikán Csaba

Józsa Teréz

Willy A. Suys

Győri Lajos

Tóth István

méltatásával

Mozgáskorlátozottak Nemzetközi Fotó és Színesdia
(Monfodi)
Pályázat Közhasznú Alapítvány

SZOLNOK
2002

A könyvben szereplő fotók a mozgáskorlátozottak
nemzetközi fotó és színesdia
(**Monfodi**) I–X. pályázatára
1982–2000 években érkezett anyag válogatása.

Szolnok városi fotókat készítette:
Ratkai Barna

Lektorálta:
Tálas László
nyugalmazott múzeumigazgató

Képeket válogatta:
Tóth István fotóművész, EFIAP
Apáti-Tóth Sándor fotóművész
Holocsi Kálmán fotóművész

Borítót tervezte:
Pataki Béla grafikus

Fordítást végezte:
Kismányoki Réka, Szász Elemér

Szerkesztette:
Magony László

Tipográfia:
Láng Győző

Kiadja:
Mozgáskorlátozottak Nemzetközi
Fotó és Színesdia Pályázata (Monfodi)
Közhasznú Alapítvány

Felelős kiadó:
Dr. Chikán Csaba

Készült 1500 példányban, amiből 200 példány számozott.

A könyv papírját az ECCO Hungária Papírkereskedelmi Kft. biztosította.

ISBN 963 00 7370 6

Nyomás:
Tradeorg Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.,
Fűzfőgyártelep
Felelős vezető: Tóth Zoltán

Bemutakozás

A Mozgáskorlátozottak Nemzetközi Fotó és Színesdia Pályázata (Monfodi) Közhasznú Alapítvány 1981-ben alakult meg, 1991 óta tevékenykedik alapítványi formában. 20 éve ír ki nemzetközi pályázatokat és rendez a pályázatokra beküldött művekből kiállításokat.

Az alapítvány létrehozásának célja, hogy segítse a mozgáskorlátozottaknak fogyatékoságuk leküzdését, másságuk elfogadtatását a társadalommal. Ehhez olyan eszközt kínál, amelyet a sérült ember is képes használni: érzéseiket, nézeteiket vallhatják meg a fotográfia segítségével.

Az alapítványnak négy programja van:

1. Minden páros évben kerül megrendezésre a *mozgáskorlátozottak nemzetközi fotó- és színesdia-pályázata (Monfodi)*. A világ mozgáskorlátozottait elsőként a MONFODI Közhasznú Alapítvány mozgósította. A páros évenként kiírt nemzetközi pályázatokra beérkezett művekből kiállításokat rendezünk. A MONFODI-kiállításokat hosszú évek óta meghívják számtalan hazai és külföldi városba.
2. Minden páratlan évben kerül kiírásra a *mozgáskorlátozottak országos fotó- és színesdia-pályázata (Mokof)*, azért hogy a magyar mozgáskorlátozott fotográfusokat felbátorítsuk a nemzetközi megmérettetésre.
3. Minden esztendő júniusában kerül megrendezésre a *mozgáskorlátozottak fotós alkotótelepe*. Az alkotótelepi foglalkozásokat azért rendezzük meg, hogy a nemzetközi pályázatokon a külföldi mezőny mellé felzárkóztassuk a magyar mozgáskorlátozott fotográfusokat. A szolnoki Tiszaligeten elméleti és gyakorlati képzést kapnak a résztvevők.
4. *Negyedév legjobb fotója az interneten*, amelyre folyamatosan lehet jelentkezni minden negyedév végéig. Ezt a programunkat azért hoztuk létre, hogy a fényképezés kedvéért ki-mozdítsuk a mozgáskorlátozottakat kuckóikból, néha elzártságot jelentő otthonaikból.

Ezzel a kiadvánnyal szeretnénk a kiállítások múltó pillanatát maradandóvá tenni. Forgassák érdeklődéssel és gondoljanak ránk támogatólag.

Szerkesztő

Irodánk címe:

Monfodi Közhasznú Alapítvány 5000 Szolnok, Városmajor u. 21.

Telefon: 56/525-048, fax: 56/420-706, mobil: 30/246-91-53

Adószám: 19219574-1-16

Bankszámlaszám: 10404508-45011322-00000000

Introduction

The International Photo and Color Transparency Competition of the Disabled (MONFODI), Foundation of Public Utility was founded in 1981, and it functions as a foundation from 1991. It has been announcing international competitions for twenty years, and organized exhibitions from the sent-in works of the competitions.

The Foundation was created in order to help the disabled to overcome their deficiencies, to make society accept their being different. To this the foundation offers a tool which can be used by the injured men as well: they can confess their feelings and opinions by the means of photography.

The foundation has four programs:

1. Every even year the “International Photo and Color Transparency Competition of the Disabled” (MONFODI) is organized. The MONFODI Foundation of Public Utility mobilized the disabled of the world first of all. From the works sent-in for the even yearly-organized international competitions we organize exhibitions. The MONFODI exhibitions have been invited for many long years, to many home and overseas cities.
2. Every odd year the “National Photo and Color Transparency Competition of the Disabled” (MOKOF) is announced in order to encourage the disabled photographs to participate at the international competitions.
3. Each June, the “Photo Creation Camp of the Disabled” is organized every year. We organize the activities of the creation camps with the aim that at the international competitions the disabled Hungarian photographs be able to close up to the overseas field. At Szolnok’s Tiszaliget the participants get theoretical and practical training.
4. Applications can be made to “The Best Photo of the Quarter-year on the Internet”, until the end of each quarter of the year. We created this program to make the disabled move themselves out from their nooks, from the homes that sometimes signify closeness.

Editor

Office address:

MONFODI Foundation of Public Utility (MONFODI Közhasznú Alapítvány),
Városmajor u. 21.
Phone: (00-36)-56-525-048, Fax: (00-36)-56-420-706, Mobile: 06-30-246-91-53
Tax number: 19219574-1-16
Bank account number: 10404508-45011322-00000000

A MONFODI MŰKÖDÉSÉNEK HELYE

Fotók: Ratkai Barna

THE FUNCTIONAL LOCATION OF MONFODI

Photos: Barna Ratkai

Szolnoki galéria

Szolnok Gallery

Szolnoki Galéria részlet
Detail of the Szolnok Gallery

Pelikán a MÁV kórházban
Pelican in the MÁV Hospital

Verseggy park
Verseggy Park

Tiszaparti sétány
Promenade at the Riverside of Tisza

Tisza Szálló előtt
In Front of the Tisza Hotel

Grand Hotel
Grand Hotel

Termálvíz kifolyó
Thermal-water Outfall

Török kút
Turkish Well

Szeecessziós kapu
Secessionist Gate

Polgármesteri Hivatal
Mayor Office

Damjanich szobor
Damjanich Statue

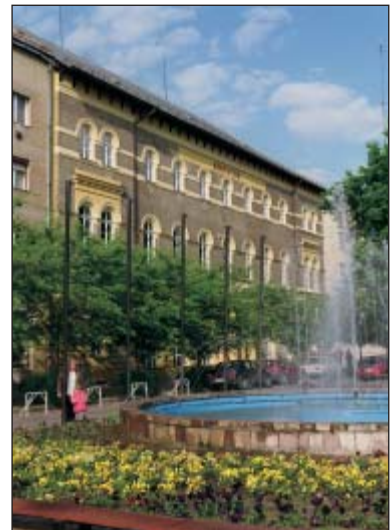
Szigligeti Ede szobor
Statue of Ede Szigligeti

Verseghy Ferenc Gimnázium
Ferenc Verseghy High School

Technika Háza
House of Technology

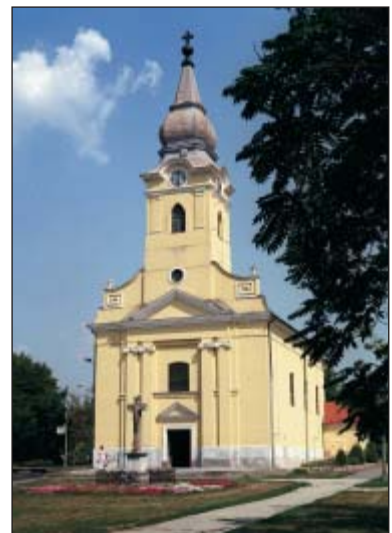
Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár
The Ferenc Verseghy County Library in Profile

Szigligeti Ede és a Tisza Szálló.
Ede Szigligeti and the Tisza Hotel

Víz- és Csatornaművek Rt.
Water and Sewer Works Concession Stock Company

Vártemplom
Castle Church

Tiszai hajósok emlékműve
Monument to the shipmen of River Tisza

Evezősök
Oarsmen

Tisza Szálló
Tisza Hotel

Szigligeti Színház
Szigligeti Theater

Sétány és a Tisza híd
Promenade and Tisza Bridge

Jubileum tér felülnézetben
Jubileum Square from above

Szolnoki látkép I.
Panorama of Szolnok I.

Szolnoki látkép II.
Panorama of Szolnok II.

Városi Zenei és Művelődési Központ
Music and Culture Center of the City

Vízmu
Waterworks

Szolnoki Tiszapart I.
Banks of River Tisza at Szolnok I

Szolnoki Tiszapart II.
Banks of River Tisza at Szolnok II

Gyógyfürdő
Spa

Havas sétány
Snow-covered Promenade

Damjanich Múzeum
János Damjanich Museum

fotó: Nagy László

Verseggy Könyvtár
Ferenc Verseggy County Library

fotó: Nagy László

Fotóművészet a Monfodi Közhasznú Alapítvány mozgalmában

Asors rendelése következtében sok tízezer mozgáskorlátozott ember él hazánkban, sok millió a nagyvilágban. A szenvedés és a magány, a belső sorvadás riasztó állapota csökkenthető, szerencsére, a művészet a lelki alkat és az akarat összpontosítása révén megváltoztathatja. Akkor is, ha a mozgásában korlátozott ember zenét hallgat, képeket, szobrokat néz, irodalmi műveket olvas rendszeresen, műveltté nemesíti magát a kultúra kincseinek fogadásával, de még inkább, ha alkotóvá válik, ha maga ír verset, regényt, tanulmányt, fest képet, mintáz szobrot, élményeit fényképen rögzíti, értelmezi.

A Monfodi Közhasznú Alapítvány a fotóművészet lehetőségeit fogadta el a mozgásuk korlátozottságában bajba jutott emberek fölemelésére. Elnöke Magony László, központja jó ideje Szolnok városa, amely a kultúra új központja lett. Hiszen a mozgáskorlátozott férfiak, nők felemelésére alapított Monfodi Közhasznú Alapítvány nemzetközi szervezet, nemzetközi térségben hatékony emberszolgálatot vállal. Azzal, hogy élet egyenlőséget igyekszik biztosítani a testben fogyatékosoknak, azzal, hogy a lelki-szellemi tartalmat művészettel bővítve intenzív életet és optimális életminőséget ajánl a sorsüldözötteknek, és társadalmi segítséget tömörít az akarathoz. Mindez együtt nagy teljesítményekre képes, boldoggá teheti azokat, akik a szenvedés, a hátrány kiszolgáltatottjai. Fordít az arányokon, az életárkot, az életszakadékat meredek kaptatókká módosítja, melyen az emberi erőfeszítés és az összpontosítás az alkotás magaslatára, a megoldáshoz juthat.

A hátrány előnnyé változhat azáltal, hogy a korlátozott mozgású ember éppen műveltségének gyarapítása, alkotókedvének kibontakoztatása révén olyan távlatos örömhöz juthat, melyet esetleg sohasem érhetett volna el hibátlan anatómiával, hiszen a teljes testi össz-komfort maradéktalan egészsége felületességet is okozhat.

A Monfodi mozgalom azért vált életképessé, mert egyénnek és közösségnek állandó megújulását sürgeti, és mindenkit a remény adományával biztat az előrelépésre, az alkotóvá fejlődés távlatával, azzal, hogy az újabb ismeretszerzés, a továbbképzés programját kínálja a mozgáskorlátozottak népes táborának. Utat tör, csapást szélesít, nem engedélyezi a visszalépést, csak az előrehaladást. Mindezt azzal is alapozza, hogy a fotó és a színesdia tárgykörében kétféleképpen nemzetközi pályázatot hirdet, mindenkit hív öt világrésről olyan megmérettetésre, ahol bárki győztessé válhat, díjakat nyerhet, tapasztalatokat szerezhetsz. A nemzetközi találkozó minden alkalommal meglepetéssel várja a résztvevőket, ami segít megszüntetni a mozdulatlanságából következő süllyedést, hanyatlást, és megújulást eredményez.

A művészet hidat épít a szellem hegycsúcsa és a sors árka, szakadéka között, felmagasztalja, feltámasztja, üdvösséget nyújt a legelesettebb társunknak is, hatékony fogódzó a zuhanásban a lét sziklaperemén. Ezt a tényt, ezt a lehetőséget ragadta meg egyedül a világon a Monfodi Közhasznú Alapítvány hazai és nemzetközi térségben. Mindez rajt, támpont, hogy a továbbiakban ne csak a magyar egyesületek, vállalatok, városok támogassák anyagilag is a humanisztikus célokat építő egyre nagyobb szabású programot, hanem az ENSZ, az UNESCO, a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap is. Ez utóbbiak annál is inkább megtehetik, mert a Monfodi bizonyított és megérdemelt a külföldi támogatást is.

A Monfodi Közhasznú Alapítvány a harmadik évezredet köszöntötte, köszönti nemzetközi fotó- és színesdia-kiállításokkal. Ezt a sorozatot vendégkiállítókkal gyarapította, ennek jegyében hazai és külföldi festő- és fotóművészek is bemutatkoztak egyéni kollekcióikkal.

A Monfodi mozgalom nagy felismerése, hogy a hiányt értelmesen gondozva többletbe juthatunk, a kallódók lehetőségeik felsőfokát érhetik el az egyéni akarat mozgósításával, melynek szövetségese a társadalom biztatása.

Nagy példa Michelangelo, akinek az irigység beverte az orrát. Mindez magányossá tette, de a magány a reneszánsz legnagyobb szobrászává lendítette. A baj szikráztatta képességeit, a boldogság nagyobb hányada végleg elnapolta volna tehetségét. Igazságnak fogadhatjuk el Moholy Nagy László megállapítását: „Minden ember tehetséges”. Vigasztalan tény azonban, hogy a többség sorvasztó kényelem miatt messze lehetőségei alatt marad. Mindennek ellentéte a Monfodi Közhasznú Alapítvány cselekvő energiája, mely a tehetséget felszabadítja a sorsüldözött emberekben

A mozgáskorlátozottak I. nemzetközi fotó és színesdia-pályázatának kiállítását Szolnokon rendezték, köszöntőt mondott dr. Fenyvesi József. Hazánkból és az akkor még létező Szovjetunióból, Csehszlovákiából, Jugoszláviából hatvanhét szerzőtől közel ötszáz alkotás érkezett. Ekkor már a fő szervező Magony László, a bírálóbizottság tagja Eifert János fotóművész. Ők ketten azok, akik attól kezdve a tizedik seregszemléig a kiállítások rendszeres közreműködői, a többiek cserélődnek. Szolnok azzal is világtérissé vált, hogy mind a tíz nemzetközi kiállítást itt rendezték meg először, mindez már hagyomány.

A második kiállítás komoly gyarapodást jelentett. Ezúttal Amerikából, Ausztráliából és Németországból is érkeztek művek. Nőtt a pályázók száma is, nyolcvanegyen sok száz művel érkeztek amellet, hogy ebben a közegben is létezhet előrehaladás. A fotó olyan út, melyen, ha elindulunk, fellelhetjük az élet csodáját. Mindenben, ez a lényeg, ez a megdöbbentő: mindenben. Felhő, fű, virág, ember, minden a létezés és a művészet központja.

A bemutatkozások harmadik alkalommal is felívelést jeleznek. Köszöntőjében Ürmössy Il-dikó e fejlődés hátterét azzal érzékeltette, hogy a „közönség őszinte érdeklődéssel kíséri a kiállított munkákat, (...) az ember életének legbensőbb vonatkozásait, (...) a témaválasztás sokszínűségét, a szárnyaló fantáziát, a mindennapok egyszerűségét, az érzelmi, gondolati telítettségét”. Mennyiségben és minőségben is nyilvánvaló volt az előrehaladás, immár több mint száz szerző több mint hétszáz alkotással jelentkezett 16 országból, a régiekhez osztrák, bolgár, finn, dán, holland, japán, lengyel, olasz, új-zélandi alkotók csatlakoztak, igazolva azt, hogy a művészet magaslata az ő számukra is elérhető. Kiderült az is, hogy a technikával dúsított kép, a fotó az a közeg, mely a mozgáskorlátozottak számára is természetes kibontakozást adhat.

1988 fordulópontot hozott nemcsak hazánk, hanem a Monfodi Közhasznú Alapítvány nemzetközi seregszemléjén is. Ekkor kezdődött nálunk a rendszerváltozás, mely jobban kinyitotta a kapukat. Szabellédy Géza, a Magyar Fotóművészek Szövetsége főtitkára köszöntőjében nemzetközi elismerésnek nevezte azt aényt, hogy a Monfodi Közhasznú Alapítvány negyedik kiállításán a FIAP, a Fotóművészek Nemzetközi Szövetsége védnökséget vállalt. Szabellédy így minősített: „Gyönyörködtet a mives munka, az alkotói igényesség. Meglep a témaválasztás színessége. Nyugalmat árasztó tájképek, szigorú kompozíciós élmények nagyszerű fotográfusok általi megfogalmazásával találkozom. Mesterségbeli tudás, tartalmi és formai nyitottság jellemzi az alkotásokat és jelöli ki helyüket a fotográfia életében.”

A fejlődés megszakítatlan és folyamatos, léptéke mennyiségi és minőségi, egyszerre tartalmi és formai jellegű. Mindent feltár az élet valóságából, ami egyáltalán feltárható a fotó eszközeivel. Minden kincset, a látvány örömeit, az álmokat, de a magányt, a szomorúságot, az elhagyatottságot, a sorsüldözöttséget is. Mindazonáltal azt a boldogságot is, melyet a fotóművészettel közelíthetünk meg, a képek alkotásával vagy befogadásával.

Az alkotó energia mozgásba lendítése jelenti e kísérlet nagyobb hatékonyságát. Ez az a pont, ahol a Monfodi mozgalom közvetlenül beleavatkozik életünkbe, ahol a háttérgondoskodás képes arra, hogy a szenvedést örömmre változtassa. Az árkot, a szakadékot szárnyalássá.

E társadalmi méretű lelki-szellemi mozgás nemes tanújele, hogy e negyedik seregszemlén az eddigi legtöbb fotográfus, 165 fő érkezett közel ezer alkotásával hazánkba. Először érkezett nevezés Angliából, Argentínából, Belgiumból, Franciaországból, Görögországból, Indiából, Kanadából, Kubából, Malaysiából, Máltáról, Romániából, Spanyolországból, Szaúd-Arábiából, Törökországból, a földkerekség huszonhét államából.

Vajon milyen meglepetéssel zajlott a mozgáskorlátozottak V. nemzetközi fotó- és színesdiapályázata ismét Szolnokon és ismét a Monfodi Közhasznú Alapítvány megrendezésében? Ez a találkozás, ha lehet, még szervezettebbé növekedett.

Azáltal elsősorban, hogy a FIAP arany, ezüst, bronz díjakat adományozott, kék szalagot a fekete-fehér és színes fotók kategóriájában litván, olasz, spanyol, osztrák, csehszlovák, szovjet, holland, japán, finn, török, malaysiai művészeknek, és megmozdult a magyar társadalom is. Különdíjban részesített főleg külföldi alkotókat a Magyar Fotóművészek Szövetsége, a Magyar Amatőr Fotóklubok és Szakkörök Szövetsége, a Fotó című szaklap, Jász-Nagykun-Szolnok Megye Tanácsa, továbbá a Jászkun Fotóklub, valamint több intézmény és vállalat.

A nemes ügyet három dolog erősítette. Az, hogy egyre erőteljesebb lett és átható a szervezőmunka, mely nagyfokú összpontosítást és önzetlenséget igényelt, s melyben az egész Monfodi mozgalom lelke, Magony László jeleskedett, másrészt az a mértéktartás, mely ezúttal elsősorban a külföldi alkotókat jutalmazta. Nemhogy részrehajlás nem történt részünkről, sokkal inkább méltó visszafogottság, hiszen nyilvánvaló, hogy a magyar alkotók sokkal nagyobb számban érdemeltek volna elismerést. Mégsem tettük ezt azért, hogy az ügy haladjon előre nemzetközi méretekben.

Jó pillanatban történt ez, hiszen egyrészt a minőség növekedett, másrészt a mennyiség csapant. Mintegy százötven művet fogadott el kiállításra a bírálóbizottság, és ez szigorítást jelentett a művészeti előrehaladás érdekében.

A léptékváltozás a látszólagos csökkenés ellenére gyarapodást jelentett az értékteremtésben, annak dokumentálásában. Immár olyan katalógus készült, mely a művek névjegyzékét is felsorolta. Ebből kiderült a téma sokrétűsége, a fotómelléklet regisztrálta a képi megoldások sokaságát. A valóság tág skálán vált fényképekké; sportesemények, gyógyítás, öregség, az ősz színei a deresedő levelekben, havas táj, hegyi erdő, lányportré, eső, buddhista ima, első hó, ernyők sokasága, romos ház, csónak, kutyák, kórus, néptáncosok, hajnali fény, strand, sirály, pulai erkélyek, postaláda, országok, világrészek, sorsok, évszakok, nemzedékek. Ki a fotóművész? E tárlat így válaszolt: senki és mindenki. Egy kép erejéig feltétlenül. Lehet, hogy Csegezy Levente nem ér el a világhírig, de női aktja vállára omló aranyszőke hajával a szépség romlatlan erejét hirdeti visszavonhatatlanul.

Babits Mihály fellelte az igazságot, amikor azt írta, hogy a művészet nemcsak teljesítmény, hanem állapot is, s ezt az állapotot, aki küzd a kifejezésért, egyszer eléri: megérdemelten.

A MONFODI Közhasznú Alapítvány életében így zárult az 1990-es esztendő. Akkor Markovics Ferenc, Balázs Béla-díjas fotóművész, PSA*** e sorsüldözött emberek munkáiról így vélekedett: „A tehetséget, az alkotóképességet senki és semmi nem veheti el tőlük!” Olyannyira nem, hogy a FIAP ezüstéremben részesült Bigini Paulo *Mozgáskorlátozott vívókat* látatott sikeres fotóján; és joggal kapta meg a rigai Janis Gleizds a mozgáskorlátozott labdajátékosok, a féllábú asztaliteniszező képsorára, amelynek a felemelő *Optimisták* címet adta, a FIAP arany első díját.

E nemzetközi méretű képtalálkozón az élet teljessége jelentkezett; az emberi szépség, a fiatalság, a messze tájak, a sejtelmes finomságok és a mozgáskorlátozott emberek töretlen op-

timizmusa, melynek forrása, hogy az élet hiányát művészetté, értékke, boldogsággá lehet és kell alakítani.

Mozgáskorlátozottság? Még nem a világ vége. Roosevelt ágyéktól lefele béna volt, az egyetlen amerikai elnök, akit harmadszor is megválasztottak. Így, mozgáskorlátozottan érte el a legnagyobb tisztséget, az USA elnöke lett, először, másodszor és harmadjára is.

1992 új csúcsot jelent a Monfodi küldetésében. A Szolnoki Galéria adott helyet az immár VI. nemzetközi fotó- és színesdia-pályázat bemutatásának, melyen eddig soha nem látott mértékben, 28 országból kétszáznegyven alkotó küldte el munkáit, s az is lényeges, hogy nőtt a támogatók száma, mintegy 37 magánszemély és intézmény segíti a Monfodi Közhasznú Alapítvány tevékenységét.

Ekkor vált nyomatékosan köztudottá, hogy Fehér László és Magony László ötletéből stratégiai világfórum lett Szolnok, hiszen „a Monfodi a világon az egyedüli rendezvény, amely a mozgáskorlátozottak fotóművészeti ambícióit segíti kiteljesedni, kapcsolatot teremt az egészségesekkel, bemutatja a rokkantság világát.”

Hozzáteszem, hogy a mozgáskorlátozottak munkái ezen túl hozzájárulnak a fotóművészet fejlődéséhez, nemcsak sajátos témáikkal, hanem a művek magas értékrendjével is. Az év újdonsága, hogy a közös tárlat külön vendégkiállítónak is kamarabemutatót biztosított, 1992-ben Tóth István fotóművész EFIAP munkásságát fogadta. Tóth István a továbbiakban a Monfodi-kiállítások bírálóbizottsági elnöke lett. Életműve hihetetlen méretű, ebből csak idézetet láthattunk 1992-ben Szolnokon.

Ő a világ minden részében bemutatkozott egyéni és közös kiállításokon több száz alkalommal, művei 52 országban találhatók, 2201 tárlaton szerepelt. Balázs Béla- és SZOT-díjas, Kiváló művész, Az évszázad fotóművésze, s ami még ennél is fontosabb, a *Nehéz út volt*: remekmű. Mindent tud, mindent megvalósít. Festői riportot, tájképet, portrét Barcsayról, Bernáth Aurélról, Xantus Gyuláról, Czóbel Béláról, utóbbiról az ő fotója alapján festmény is készült. Azzal, hogy az 1992-es esztendő vendégművésze volt, azzal, hogy huzamosan a bírálóbizottság elnöki tisztségét betöltötte, a Monfodi mozgalom élő mértéke, a minőség gerjesztője.

A katalógus előszavában Várhegyi Attila már azt jelzi, hogy a mozgáskorlátozott fotográfusok tehetségesek, részvételük nem együttérzés, hanem képesség révén indokolt. Láng Tibor ebből az alkalomból *Bakonyi boksa* című színes felvételére joggal kapta meg a FIAP kékszalagját és vándorserlegét, az V. díjat a komponálás merészsége és a kulturált, takarékos színrend révén.

Ekkor, 1992-ben hirdették meg a mozgáskorlátozottak fotós alkotótelepét egyhetes időtartammal, melyre külföldieket is meghívtak. Ez elméleti és gyakorlati továbbképzést jelent mindmáig, élményt és gazdag tapasztalatot ad, az előrehaladás biztos zálogát.

A pályázat és a kiállítás 1988 óta élvezzi a Fotóművészek Nemzetközi Szövetségének, a FIAP-nak a támogatását, de védnöke volt a rendezvénynek a Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala is.

„Valami újat lelni, kitalálni” írta Ady Endre, ez a kötelezettségünk minden időben és minden közegben érvényes. Vajon 1994-ben, ennyi pompás kezdeményezés után újra sikerült valamivel gyarapítani a közös munkát? A válasz: igen.

A hetedik nemzetközi Monfodi-kiállítás fővédnöke Göncz Árpád köztársasági elnök volt, a pályázat védnökségét a Fotóművészek Nemzetközi Szövetsége, a FIAP vállalta. Vendégkiállító ezúttal a magyar származású osztrák fotóművész, Hans Gustav Edöcs volt, aki fotográfiáival magas mércét állított társainak. Új csúcs született: harminc ország fotósai neveztek mintegy ezeröttszáz alkotással. Ami szintén újdonságot jelentett, a bírálóbizottság jugoszláv, szlovák, osztrák, magyar művészekből verbuválódott; az is öröndetesnek bizonyult, hogy 1994-

ben nőtt a szponzorok száma, feliratkoztak támogatónak a Művelődési és Köznevelési Minisztérium, szolnoki, váci, kecskeméti, nagykőrösi, ceglédi vállalatok, továbbá intézmények, magánszemélyek. Litván, jugoszláv, osztrák, holland, finn, olasz fotóművészek mellett díjat kapott kitűnő munkájáért Nagy László is.

Teret nyert a poézis, az ukrán Eugeni Komarov remekelt a kikötő betonpadlatával, madár is sétált a kövezeten, leveleket is, szép aranytallérokat sodort a szél a rideg követ melegítve, távolban mozgó emberek és a búcsúzó nap fénye küzd a felületen az érkező esteledéssel.

Mit hozott 1996 a Monfodi életében? Látszatra enyhe csökkenést, mindez azonban a folyamat ívéből természetesen adódik, és elsősorban megállapodást, belső erősödést jelent, azt, hogy véglegesült a találkozás mérete. A rendezők, a szervezők ilyen léptékű fogadásra képesek, a túlzott növekedés helyett az arányok mérséklése jellemző. Ebben a tendenciában azonban gyarapodás is érzékelhető. Abban feltétlenül, hogy a résztvevők között horvát, svéd, szlovén, pakisztáni pályázókat találunk, és a támogatás köre is kibővült csongrádi, szentesi, apostagi, gödöllői segítséggel. Két dolog szembetűnő. Az, hogy a díjak és a költségek nagy részét Szolnok városa vállalta, s az, hogy hiányzik a külföld anyagi hozzájárulása. Az azonban figyelem jele, hogy a FIAP arany-, ezüst-, bronzéremmel és kék szalaggal jutalmazta a teljesítményt, serkentve ezzel a mozgáskorlátozott fotográfusok minőségre törekvését. Ebben megnyugtató az előrehaladás. Groteszk mozzanat, s hihetően valóságos, mint a *Nászpár*, Péter János műve, ahogy az idősebbek nehézkesen, viharverten bandukolnak a síneken, árkon, töltésen át. Ez a kép már nemcsak jó, hanem felejthetetlen is. Másutt sávós mezők esztétikuma ragad meg, Karl Pehmer remekül játszik a fénnel. A társadalmi különbség is szembetűnő: Manfred Krendl *Csavargója* az osztrák valóságból jött. Mosolygós, ruhája is rendszerben, nem szakadt, sorsa biztatóbb, mint napjaink pesti hajléktalanjaié, vagy mint Mednyánszky századfordulón szemrevételezett csavargóié, akik Jack London és Gorkij mélységalakóihoz közelítenek.

Ezen a tárlaton a világ jelenlétét üdvözölhattuk a tengeri viharban, temetőben, sikátorban, zúzmarás fákban, a kertész alakjában, hajókban, játszó gyerekekben, kerítésben, táncban, batyuban, szerelmes párban, madáretetőben, arab, spanyol figurában, a fél lábbal is töretlen optimizmussal pingpongozó férfiban, kínai árusban, pirosló gyertyában, mohával benőtt fában, indiai portréban, motorbiciklizőkkel, hegedűssel, az élet kimeríthetetlen színhelyével. Olykor kemény a fogalmazás, máskor telve poézissal, ahogy az eseményeket, arcokat az élet kottázza.

Az 1996-os esztendő vendégművésze Dulity Tibor festőművész volt, aki egyéni hangvétellő, szép alföldi tájakkal állított magas mértéket a külföldi és a magyar mozgáskorlátozott fotográfusok elé.

A Monfodi-kiállítás katalógusa 1996-ban Markovics Ferenc Balázs Béla-díjas fotóművész bevezető szavaival jelent meg, 1998-ban pedig ő volt a vendégművész. Neve itthon és a széles nagyvilágban ismert, több mint ötszáz hazai és külföldi tárlaton szerepeltek művei, a Magyar Fotóművészek Szövetsége elnökségi tagja, több elismerést és díjat kapott. Megrázó ciklust alkotott a szájjal festők életéről, melyet Szolnokon is bemutatott, mértéket állítva napjaink ifjú fotográfusainak, és bizonyítva, hogy a fotóművészet alapjai a szakmai tudáson, a gondolkodás és értelem összpontosításán és az érzelmi együttérzésén alapul. Arra ad ösztönözést, hogy ki ki az adott helyen, a számára rendelt időben és sorshelyzetben hozza létre a legtöbbet, és küzdje fel magát lehetőségeinek felsőfokára.

181 szerző mutatta be, közel ezer alkotással, készültségi fokát e nemzetközi seregszemlén, Dél-Afrikából, Ázsiából, Európából. A tárgyiasságot mély poézis hatja át Peter Ivanenko portréján, de ez a tendencia általános érvényű, meghatározza a tájképek hangulatát is. A színes fotók közül Westphal Kurt a sejtelmesség elmosódottságával fogalmaz, számára ez jelenti az optimumot.

Hinterleitner Josefnek épp az ellenkezője, a *Síelő* éles rajzolattal, kemény kontúrvonalakkal jelenik meg. Dr. Michailovits Lehel *Ártéri csendjén* a különleges, egyedi természeti alakzatra, egy sajátosan lehajló fűzfára hívja fel figyelmünket.

Kuvaitban ömlik az olaj, nem szükséges küzdeni a jólétért. A másik véglet Szomália, a Száhel-övezet, ahol pusztító a szárazság, éheznek az emberek. A mozgáskorlátozott ember Szomália-sorsban él, de csak addig, amíg önerőből, küzdelemmel, társadalmi segítséggel fel nem tápáskodik akarattal, tehetséggel, együttérzéssel az alkotás magaslatára. E metamorfózist, amely a gyötrelmet örömmé változtatja, támogatta, siettetette a Monfodi Közhasznú Alapítvány.

Az a tény, hogy ez immár nem kivétel, hanem emberiség-összkép, ezért folyamatosan sokat tett Szolnok és a Monfodi mozgalom. Jó érzés tudni, hogy gondok közé süllyedt embertársainkért mi, magyarok többet tettünk évtizedek óta a világátlagnál. Példát mutattunk, jó példát, s ezt tudják, és egyre inkább elismerik a nemzetközi szervezetek. Természetesen vannak nálunk gazdagabb államok is, vannak, akik többet tehetnének, sebj, lelkiekben az elsők között vagyunk, s ez a tény lelki vagyónunkat gyarapítja. Nemcsak azért cselekedtünk sokat, hogy értelmes legyen azok élete, akik értelmetlen helyzetbe jutottak, hanem a Monfodi kiállításai elősegítették a fotóművészet teljes horizontjának fejlődését is, az értékrend zavarainak csökkentését, a fotó világátlagának kiegyenlítését. Mindez az új szépség, az új világ harmóniáját szerkeszti. A holnapot.

1999-ben alkotótelepet szervezett a Monfodi Közhasznú Alapítvány a szolnoki Tiszaligeten magyar mozgáskorlátozott fotográfusok számára. Egy hétig tartott a nagyon hasznos eszmecsere, az elméleti és gyakorlati továbbképzés, amely fejlődési lehetőséget kínált a művészet jelöltjeinek. Az alkotótelepen készült munkákból kiállítás nyílt Martfűn 1999 októberében. Méltó alkotások születtek. Díjat kapott Szita Ivánné, dr. Michailovits Lehel, Szentiványi Árpád, Nagy László, Schaefer György, Óré János és Juhász László. Ez a forma, az alkotótelep, további sikerekkel kecsegtet, felrázó erejű a figyelmes gondoskodás, nem marad burookban a tehetőség: megszületik.

Így, ilyen eredményekkel jubileumi évhez érkeztünk 2000-ben. A világ is ünnepel, külön a magyarok is. Kétezer esztendő a kereszténység, ezeréves a magyar állam. Nekünk kettős az ünnepünk. Az árvíz miatt drámai hangulatban nyílt meg a nemzetközi kiállítás. Hosszú ideig bizonytalan is volt a megnyitás, a víz szinte a Szolnoki Galériáig ért, homokzsákok tömege védte a várost. Április végén, szinte csak a megnyitó napján kezdődött az apadás. A válságos helyzetre jellemző, hogy a katalógus előszavát író Szalay Ferenc polgármester nem is tudott megjelenni a nyitó ünnepségen, a gáton tartózkodott. Egy bizonyos: a következő, 2002-ben nyíló tárlaton árvízi fotókat is láthatunk, a nagy vízről, annak pusztításáról és az emberi helytállásról, mely végül is diadalmaskodott, Szolnok megmenekült.

170 alkotó közel ezer alkotást küldött a kiállításra, melyet nemzetközi bírálóbizottság bírált el. A huszonnégy állam alkotói közül örvendetes Hongkong és India részvétele. Díjnyertes indiai, litván, francia, német, ukrán, vietnami, ausztriai, amerikai, japán, izraeli fotográfusokat köszönthettünk, összességükben világarcképeket rögzítettek kikötők, kastélyok, fák, táncok, vakok, mozgássérültek, tájak, aktok, állatok dokumentálásával. Magyarok is kaptak méltó, megérdemelt elismerést. Dr. Michailovits Lehel, Jakab Tibor, Nagy László nevét találjuk a díjazottak között, és Szita Ivánnéét, aki különdíjat kapott az *Elmélyülve* című művéért, mely egy mozgáskorlátozott magyar fotóművész kitűnően megoldott arcmását örökíti meg az elmaradhatatlan tolószékkal. A szakmai biztonság és tökéletesség az erénye Van Immerseel gyümölcsös csendéletének, J. Jacques tárgyainak, Hubert Baton vízparti tájának, és valami nemes egyszerűség, a pompa takarékosága. Szép tekintete Darmokrik Feodor ukrán nőjének. A színes fotók ritkán jók a tónusok harsánysága miatt. Jean Moreau *Fekete hölgye* mestermű. Hi-

bátlan aránnyal borul a gyönyörű, fiatal, barna testre a piros drapéria és a fény. Megrendítő T. Long *Vakok világossága* című felvétele, az arc intenzitásával tapadnak a kezek a betűkre. Dr. Gilad Fiskus a tömkelegből, a sivatag homokdombján haladó tevekaravánból nagyon hatásosan választja ki a tuareget – felmutatva nekünk az arcot, egy magatartást, egy sorsot.

A 2000. év vendég kiállítója, Losonci Lilla *Magyar évszázadok* című festménysorozatát mutatta be a közönségnek, festői erényeinek alapossága és finomsága, patriotizmusa méltán aratott sikert. A millennium jegyében a *Magyar millennium* című festményét is bemutatta.

Willy A. Suys, a Fotóművészek Nemzetközi Szövetsége patrónás elnöke beszédében nagy jelentőségűnek tartotta a Monfodi mozgalmát, hatását nemzetközi mértékűnek ítélte. Úgy vélte, hogy a mozgáskorlátozott fotóművészeket a birtoklás és az alkotás, a közlés és az örömszerzés vágya vezérli, a művekben érezhető az „örökkévalóság iránti vágy” is. Mindez fokozza az önismeret mértékét, a siker óhaja szintén ösztönző tényező. Az 1982-ben Szolnok városa által adományozott vándorserleget dr. Michailovits Lehel fotóművész kapta. Ő valóban újra remekelt *Ősz* című színes fotójával. Erőfeszítés nélkül nincs élet.

A szolnokiak erőfeszítéssel védtek a gátakat. Győztek. A Tisza a medrében maradt. A mozgáskorlátozottak szerte a világon erőfeszítéssel kivívják művészetüket, boldogságukat. Igaz, példás magyar társadalmi segítséggel, önakaratukból is, e kettős energia – pusztulás, letargia helyett – belső diadal, egyéni és társadalmi. A személyiség lesz a legboldogabb, és a világ is.

Nemes és egyre magasabb színvonalú a fotók világegyenlege, mely egyúttal világdokumentum. A földrészek hétköznapi valósága látszik és üzen a lapokból, s ahogy a vietnami fiú az ujjával a betűket tapogatja, az a vakok világossága. Kincs a víz a sivatagban, azt Szolnokon nem érzékeljük, mert természetes vívmány, hogy folyik a csapból, de a sivatagban kincs, élet. Szergej Buslenko a *Csók* című fotójával a legszebb emberi szertartást értelmezi, gyönyörű közeledést férfi és nő között. Sieber Volker német fotóművész abban remekel, hogy egy mozgáskorlátozott nő maradék szépségének erotikáját ragadja meg. A kiállítás utat mutat előre. Számptalan elágazás, ösvény vezet, mindig előre, mindig magasabbra. Minden eszköz, valahány fogalmazás, ha optimális arányokkal valósul meg, üdvözt, mesterművet ígér, végleges megoldást.

Minden jó, ha jó, hasznos kincs, ha az adott helyzetben, műfajban tökéletes vagy a tökélyt közelíti; riport, építészeti rajz, groteszk hangulat, nagyolás, vagy tiszta kontúrookra törekvés, portré, emberi anatómia, tájkép. A leglényegesebb, hogy a fotográfus legyen egyéniség, mindenki más-más technikával, más-más témaválasztással. Markovics Ferenc a szájjal festők drámai világát választotta, Gink Károly Bartók és Kodály muzsikájának értelmezését végezte, Örményországról készített külön albumot, Normantas Paulius a finnugor népek nehéz sorsát összegezte a Káma vidékén, Tibetet is elemezte, Tillai Ernő az épületekre összpontosított. Bojár Sándor a történelmet gyűjtötte lapjain. Varga Gábor Ákos a polaroid technika egyediségében a nagyítással ért el új értékrendet, Lakatos Vince csupán azzal, hogy a tanyák magányát ragadta meg. Nem biztos, hogy a költészet a hajléktalanokra, munkanélküliekre, az árvízre képes reagálni, a fotó feladata, hogy azonnal megtalálja őket. Kötelező rögzíteni, ábrázolni, értelmezni a tényeket, gondokat, s ezek teljességét csak a fotográfia tárja föl. Értéke nem festői, nem költői, nem írói, nem zenei, annál több és kevesebb, szellemiséggel, szerencsével és technikával készült lenyomat a valóságról, pontos láttelep. A pillanat, a hely, a tárgyi, személyi csoportosulás csodája, az idő-tér illanó varázsa, felejtethetetlen és végérvényes, születő és elmúló szépség, melyet kizárólagosan a fotó menthet meg értéké. Molnár Edit Tersánszky Józsi Jenő arcát, Korniss Péter erdélyi arcokat és tájakat. Tóth István az öregség méltóságát a sors keltette ráncokban. Mi napjaink fotóművészeinek teendője? Temérdek, kimeríthetetlen. A fotó út a filmhez, út a képzőművészethez, szövetségese, szolgálója a festészetnek – rejtélyes költészet. Technika. Líra. Eredmény. Tudás, szorgalom, szerencse teremti. Gondolkodás, megszállottság és technika. Mivel a fénykép rögzít, felszabadította a századfordulón a festészet realista köte-

lezettségeit, siettette az absztrakt fejlődést. Picassónak már nem kellett megfesteni a kőtörőt, megszűntek Courbet feladatai. Ez jó és rossz. Tény. A fotográfia kimondott ártalma, hogy mivel a képzőművészet segédszolgálat, felment a rajztudás alól, nem követelmény a műhöz olyanira a rajztudás, mint Dürer korában, a ma képzőművészei nem tudnak közel se úgy rajzolni, mint Leonardo. Nemcsak azért, mert hiányzik belőlük ez a képesség, hanem mert a fotó megköti és helyettesíti a rajzi fantáziát, kiszolgálja, és kényelmessé teszi az alkotót. Ahogy Babits ítélt: „Teher is, de kincs is.” Ugyanakkor a fotográfia általános és kézenfekvő lehetőség, bárki elkezdheti és gyakorolhatja. Ilku János Ohatpusztánál találta meg a végtelent, Szelényi Károly Taliándörögdöt örökítette meg. Csak azt? Mivel tökéletes a sorozat, összpontosított a kép, az egész világot, minden tájat, az embert, a huszadik századot is.

A televízió elvisz a világ minden pontjára, de a közeli emberi találkozásokat feleslegessé teszi. Ad, rabol. Csíksomlyó a hívők pünkösdi csodája. Íródhat ebből vers, novella, néprajzi tanulmány, film készülhet, ám, hogy azonnal és előjáróban fotó készüljön, az többszörösen kötelező. A Monfodi Közhasznú Alapítvány igyekszik pótolni az élet ábrázolásainak a hiányát. Nagyobb sebességre kapcsol, amely fejleszti a személyiséget, miközben megörökíti az elillanó valóság ábráit. A megoldás kulcsát adja az embernek, enyhíti a torzállapotot, teljes értékűvé növeli azokat, akik a látásban, mozgásban hiányosak. Kettős gondot pótol. Nagy példák adnak vigaszt és távlatot. Ferenczy Béni jobb karjára megbénult, többet nem tudott mintázni. Utána balkézrel rajzolt pompás cselekedeteket, a művész és a mű folytatódott benne. Molnár Gábor mérges kígyókat gyűjtött Brazíliában. 1932-ben egy robbanás megvakította. Író lett, könyveket írt. Ő szerkesztette a magyar–portugál szótárt. Toulouse-Lautrec sántán, bénán, satnya lábakkal világhírű festő lett. Nincs elveszett ember, nincs veszendő állapot. Ami dráma – ami tragédiának indul – lehet idill, kibontakozás. A Monfodi mozgalom a bukásnak induló sorsokat megállítja, az alkotás lehetőségével szárnyakat ad. Vak Béla nem látott, király lett, Vak Botyán egyik szemére vak volt, a kurucok vezére maradt. A Monfodi mozgalomnak tekintélyes a múltja, még nagyobb és biztatóbb a jövője. Térsége Szolnok, Magyarország és a nagyvilág. Határa a határtalanság.

*Dr. Losonci Miklós
művészettörténész-professzor,
egyetemi tanár*

Jubileumi park I. / Jubilee Park I.

Már 20 éves a Monfodi?

A Monfodi kezdetben mindazok számára, akik kapcsolatba kerültek ezzel a névvel, egy furcsa szó volt csupán, mára azonban fogalommá vált. Fogalommá tette az a lelkesedés, szeretet, szakértelem, amellyel megálmodói, létrehozói és működtetői az alapítványt és az általa életre hívott ügyet kezelik.

A Monfodi fórum bemutatkozási, önmegvalósítási lehetőség lett mindazok számára, akik érzelmeiket, gondolataikat, a világról alkotott elképzeléseiket a művészet, a fényképezés, a fotográfia eszközeivel akarják és tudják kifejezni.

Különleges megnyilvánulási lehetőség azok számára, akikre az élet nehezebb sorsot mért, mert sérültségük miatt az élet sok területén ma még hátrányt kell szenvedniük. A művészet által azonban egyenrangúak lehetnek bárkivel.

A képek világa az alkotó egyéniségét mint embert tükrözi, amely független lehet a testi akadályozottságtól, szárnyalhat aki járni sem tud, beszélhet aki nehezen szólal meg, kifejezheti értelmét, érzelmét az is, aki a hagyományos eszközökkel esetleg meg nem értett maradna.

A Monfodi mára már nemcsak magyar fogalom. A különös szónak értelme lett a világban is, hiszen a fotóművészet határokön átívelő eszközeivel közvetíti az alkotó gondolatot, az érzelmet mindazok felé, akik kapcsolatba kerülnek alkotóként vagy az alkotások élvezőjeként ezzel a szervezettel. Az alapítvány keret valamihez, ami kézzel fogható, ugyanakkor megfoghatatlan is egyszerre, hiszen mindaz, ami e keretben készül, az egyrészt tényleges emberi alkotás, ugyanakkor eszme is.

Ami a Monfodi kiállításain a közönség előtt megjelenik, művészi, szakmai munka, ugyanakkor üzenet is. Üzenet a világnak, hogy a fogyatékkal élő ember érték. Érték, amikor alkot és érték, amikor őt, az embert egy alkotás bemutatja. Az alkotás az ember kiteljesedése, az élet egyik értelme: feltárja mindazt, amit a művész képes magából megmutatni, feltárja az embert a maga valójában. A Monfodi megálmodója, mozdítója, motorja, menedzsere Magony László maga is fogalommá vált. Ő „A Magony”! Aki nem törődik azzal, hogy pénzt szerezni, kilincselni, lehetőségeket felkutatni nehéz és kényelmetlen, hogy sokan nem értik, miért és minek akar többet, szebbet, jobbat, miért akar adni másoknak. Sokan talán azt gondolják róla, örüljön, hogy súlyosan sérült emberként él.

És ő örül. Örül annak, hogy adhat, ezáltal maga is kaphat. Örül annak, hogy alkothat, hogy másokat is segíthet az alkotásban, hogy örömet szerez a nézőnek és az alkotónak, hogy valami nagyon fontosat letesz mindannyiunk asztalára.

Talán nem is gondolta még végig, hogy milyen fontos dolgokat végez napról napra, évről évre, immár húsz esztendeje folyamatosan. Csak teszi a dolgát. Kilincsel, ügyintéző, szervező, veszekszik, néha morog, tudom, hogy néha örül is és közben folyamatosan „pörög”, mint egy soha ki nem fáradó motor.

Amikor ez a kiadvány megjelenik, akkor számot ad húsz évről. Arról azonban nem tud teljesen számot adni, hogy ez a kezdeményezés, amit ma már mindenki csak Monfodinak hív és a teljes nevét talán sokan nem is tudják, az eltelt húsz évben hány ember számára adott örömet, reményt, kibontakozást, kitekintést a mindennapokból. Hány ember számára adott sikert, felüdülést, élményt azok közül, akik alkotóként és nézőként egy-egy kiállításon vagy rendezvényen örömeiket lelték. Húsz esztendő történelmi távlatokban nem nagy idő. Egy

ember, egy szervezet életében azonban már jelentős, különösen az első húsz év, hiszen ennyi idő alatt alakul ki az, amivé később válik.

A Monfodi felnőtt. Ereje teljében lévő, sokra képes, tapasztalt, ugyanakkor nyitott, lendületes, és mindig újra kész.

Kísérje a Monfodit és az őt működtetők életét siker, öröm, szeretet.

*Dr. Hegedüs Lajos
a MEOSZ elnöke*

Tisza / Tisza

Monfodi

Fiatalemberként és már régóta súlyosan mozgáskorlátozottként felfedeztem, hogy amit béna lábakkal nem érhetek utol, azt megállíthatom egy fényképezőgép segítségével. Enyém lehet a szomszéd kertjében nyíló virág anélkül, hogy letépném, és így elpusztítanám. Enyéme lehetnek tájak, épületek, megőrizhetők elszálló szép pillanatok. Sőt, a való világ sok-sok eleméből kiválaszthatom azt, ami hozzám közel áll, érdekel, élményt ad. Sokat fényképeztem fiatalkoromban. Örültem, ha képeim másoknak is tetszettek.

Később találkoztam olyan sérült emberekkel, akik élményeiket, gondolataikat, érzéseiket nem fotókon, hanem versben, novellában, festményben vagy grafikában és sok-sok más műfajban, változatos eszközökkel jelenítették meg. Miután számukra is sokszor elháríthatatlan akadály korlátozta mozgásukat, részvételüket emberi közösségekben, csak a szűk környezetben élők csodálkoztak rá a művekre és alkotójukra. Voltak és vannak sokan, akik fogyatékoságuk okán nem élvezhetik mindazt, amivel művészek ajándékozzák meg a legkülönbélebb megjelenési formákban embertársaikat.

Amikor elkezdtek a munkát előbb tétova, majd egyre céltudatosabb módon a mozgáskorlátozott emberek érdekérvényesítő szervezeteinek létrehozására, már akkor világos volt előttünk, hogy nem szabad megragadnunk a mindennapi élet szorító gondjainál (alacsony jövedelem, építészeti akadályok, segédeszközök hiánya, elutasító környezet stb.). Tudtuk, hogy teljességre kell törekedni, jogot kell formálnunk arra, hogy művészi tehetséggel megáldott társaink segítséget és teret kapjanak alkotóerejük kifejtéséhez és bemutatásához ország, világ előtt. A sérült sportolók mellett ők azok, akik az egészségkárosodással, fogyatékossgal élő emberek nagy létszámú csoportjának követeként elsőik között képesek kapcsolatot teremteni az „épek világával”. Ők azok, akik e világban élők számára ékesen bizonyítják azt az általunk vallott alapelvet, hogy minden fogyatékossgal élő ember lehet értékes, okozhat örömet másoknak és lelhet örömet az alkotásban.

Ezért rendezünk a kezdetektől fogva kulturális találkozókat, kiállításokat, kézműves táborokat, színpadi bemutatókat, ezért jelentettük meg fogyatékossgal élő költőink, íróink munkáit.

A mozgássérült emberek szervezeteiben megjelenő művészeti törekvések és programok között igazi gyöngyszem a Monfodi. Igaz, hogy kevesebb ember készít művészi értékű fotográfiát, mint ahányan verset faragnak, vagy arra éreznek indíttatást, hogy a világról, mindennapi életükről szerzett felfedezéseiket papírra vessék. A Monfodi azonban nem a mennyiséggel, hanem a minőséggel szerzett magának hírnevet szerte a világban. Húsz éve minden második évben igazi seregszemléje a mozgáskorlátozottsággal élő fotóművészeknek a szolnoki kiállítás. Itt soha nem kell magyarázni, hogy az alkotó ilyen vagy olyan fogyatékossga ellenére hozott létre valami szépet, általános érvényűt, elgondolkodtatót. A képek önmagukért szólnak.

A Monfodi további programjai azt a célt szolgálják, hogy hazai fotósaink felzárkózhassanak a Nemzetközi Fotóművész Szövetség védnökségével elismert világszínvonalhoz.

Már az első szolnoki kiállítások után látható volt, hogy a Monfodi életre hívója, Magony László lelkes, kitartó megalkuvást nem tűrő, jó gazdája, szervezője e színvonalas programnak. Ezért természetes volt számomra, hogy létrehozzuk a Monfodi alapítványt. Akkor még

nem született meg az ENSZ Közgyűlésének határozata: „A fogyatékossgal élő emberek esélyegyenlőségének alapvető szabályai”. A 10. szabály egyebek közt így szól: „A tagállamok biztosítsák, hogy a fogyatékossgal élő egyenlő alapon résztvevői lehessenek a kulturális tevékenységeknek, illetve beilleszkedhessenek azokba. (...) A tagállamok biztosítsák azt, hogy a fogyatékossgal élő használhassák alkotó, művészi és szellemi képességeiket, nemcsak saját maguk javára, hanem a közösség gazdagítására is, éljenek akár városi vagy falusi környezetben.” A magyar állam egyelőre nem tesz eleget e követelménynek, amely kimaradt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényből is.

Így még sokáig meghatározó szerepet töltenek be a sérült, fogyatékossgal élő emberek kulturális és művészi alkotó tevékenységének előmozdításában, segítségével saját egyesületeik és alapítványaik, amelyekből szerencsére sok van, mint csillag az égen, s közöttük a legfényesebben ragyogó a Monfodi alapítvány. Nem múló öröm és megtiszteltetés számomra, hogy egyik alapítója és kuratóriumi tagként mindennapi küzdelmeinek és sikereinek részese lehetek Magony László mögött.

Dr. Chikán Csaba
a MEOSZ alelnöke

Görög katolikus templom
Greek-catholic Church

Irodaépület
Office-building

Művészet és rehabilitáció

Ha művészetekről esik szó, nem kerülhetünk meg egy látszólag egyszerű kérdést: **ki a tehetséges?** Másképp: melyek az alkotótehetség lényeges összetevői? A pszichológusok véleménye alapján a hajlékonyság, rugalmasság és eredetiség a leginkább nélkülözhetetlen személyiségvonás. Miért jó ezt tudnunk? Mert a legtöbb ember azt gondolja, hogy aki nagyon okos az nagyon tehetséges, akinek pedig az intelligenciahányadosa nem kiemelkedő, az bizonyára nem is rendelkezik alkotótehetséggel. Ezzel szemben, amikor a klasszikus intelligenciatesztek eredményeivel egybevetették az alkotási tesztek eredményeit (ez utóbbi tesztek éppen a tehetség elemeit vizsgálták), kiderült, hogy érdemlegesen magas IQ-t elérők az alkotási tesztben nem értek el hasonlóan magas fokot, ellenben sok olyan személy, aki az alkotási tesztben kiválóan bizonyult, lemaradt az intelligenciatesztben. Ez azért van így, mert a művészet nem ismer olyan problémát (témát, feladatot), amelynek egyetlen helyes megoldása lenne (míg az intelligenciatesztek feladatai éppen ilyenek). S ha igaz az, hogy a hajlékonyság, rugalmasság és eredetiség nem csupán az alkotó ember sajátja, hanem a műalkotás aktív befogadóját is jellemzi, akkor különböző módon és mértékben, de valamennyien tehetségesek vagyunk.

Valamiképpen megérintenek bennünket a művészet produktumai, érzelmeinkkel, képzeletünkkel, gondolatainkkal, egész személyiségünkkel reagálunk rájuk. A sérült emberek ebben a tekintetben egyáltalán nem különböznek úgynevezett ép társaiktól.

Műelemzők számtalanszor kimutatták már, hogy a művész lényegében saját komplexusait és konfliktusait vetíti bele (tudattalanul) a műalkotásba, éppen ez az alkotás egyik indítéka. Az alkotás szemlélőjében pontosan ugyanúgy végbemegy ez a kivetítés, de a szemlélő részéről ez a műélvezet feltétele. A művészet tehát a tudattalan vágyak képzeletbeli megvalósulásának közege.

Mind alkotójának, mind élvezőjének lehetőséget teremt olyan indulati feszültségek levezetésére, amelyek – elfojtásuk révén – túrhetetlenül felduzzadtak. Érthető tehát, miért nyújt a művészet megkönnyebbülést. Ez a megkönnyebbülés pedig nem más, mint a jól ismert, régi, Arisztotelész által bevezetett fogalom: a katarzis, azaz megtisztulás, megtisztítás. A művészet azonban több mint katarzis! A kifejezés eszköze. Benne foglaltatik a katarzis, de tartalmazza a másokkal való közlés gondolatát is. Célja elsősorban nem a megkönnyebbülés, a feszültségoldás, hanem a kifejezés, és azt igényli, hogy ennek közege legyen.

Az önkifejezés vágya teszi alkalmassá a művészeteket a személyiségfejlesztésre, sőt gyógyításra is. A mozgásukban, érzékelésükben akadályozott, vagy az értelmileg sérült gyermekek megfelelő pedagógiai irányítással éppen abban a képességükben, készségükben fejlődhetnek, amelyben hátrányokkal küzdenek. Ha az egyéni vagy csoportos, terápiás foglalkozások közben abból indul ki a pedagógus, hogy mi az, amit a rábízott személy már tud, s arra építi fel művészetterápiás programját, ügyelve arra, hogy ne skatulyázzon be senkit (mert akkor maga akasztja meg a gyermeket a fejlődésben) és arra is gondot fordít, hogy kellőképpen „nehéz”, valamint változatos legyen a „feladat”, meglepően jó eredményeket érhet el. Munkával, szorgalommal, de gyötrellem nélkül.

A sérült felnőttek számára ugyancsak nélkülözhetetlen, hogy időről időre megmerítkezzenek – akár alkotókként, akár műélvezőkként – a művészetekben. Sérülésük okoz-

ta gyakori frusztráltságuk, a nehéz körülmények fárasztó hatása és a környezet közönye egyaránt bezárkózásra hajlamosítja őket. Ezt a folyamatot fordíthatja meg a művészi önkifejezés, a minél gyakoribb találkozás a művészet remekeivel.

És amikor ránk köszönt az öregség? Vagy, ami még rosszabb, észrevétlenül költözik belénk, fokozatosan meghódítva létfontosságú szerveinket, keringésünket, agyunkat, lelkünket; mi más segíthet nekünk akkor? A művészet csodája az, amely örömhöz juttat, s élni segít.

Vajon hányan tudják, például, hogy a gyönyörű virágok világhírű festője, Renoir szinte egész felnőttkorában súlyos és fájdalmas mozgássérüléssel (poliarthris cronicával, a kötőszöveti elemek, tokok, szalagok, ízületek krónikus gyulladásával) küszködött, vagy a beszéd antik művészenek, a nagy hatású szónok Démoszthenésznek késői lelki rokona (az örök emlékezetű magyar színművész), Óze Lajos gyermekkorában dadogott?

Ők és a hozzájuk hasonló művészóriások minden akadályon át megtalálták útjukat, ám a művészettörténet tanúsága szerint a legnagyobb alkotók sem bontakozhattak volna ki művészetpártolók, mecénások nélkül.

Milyen mecénásokra számíthatnak napjaink tehetséges, fogyatékoságukkal is birkózó alkotói? És ugyan kikre támaszkodhatnak azok a sérült emberek, akik csak ismerkedni, barátkozni szeretnének valamely művészeti ággal? Félő, hogy – a néhány ismert, nagy érdekvédelmi szövetségen és néhány kis alapítványon kívül – Magyarországon nekik egyáltalán nem akad mecénásuk. Az érdekvédelmi szervezetek is csupán botcsinálta művészetpártolók, a feladatot csak szükségből vállalják, mert arra sem pénzük, sem megfelelően képzett emberük nincs.

Tanulással szolgálhat, ha áttekintjük, milyen pártfogónak bizonyult a mozgássérültek szervezete, amelynek jó másfél évtizedes fennállása óta – éppen a szervezet mind gyorsabb növekedése miatt – igazán sok egyéb, sokak által sürgősebbnek, fontosabbnak tartott dolga volt.

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ), mint érdekképviselő, -védő és -értvényesítő szervezet, folyamatos küzdelmet vív az alkotás, a művészettel való találkozás és tágabb értelemben a művelődés, a kulturálódás objektív akadályainak elhárításáért. Sokfrontos állóháború ez épített környezetünk akadálytalanításáért. Célja, hogy a kerekesszékekkel közlekedő ember is szabadon és önállóan jusson be valamennyi közművelődési és közoktatási intézménybe. Ennek azonban az a feltétele, hogy lakásán belül, az utcán, a közhivatalokban és minden nyilvános helyen akadálytalanul megfordulhasson, legyen (ha már felnőtt) munkahelye, ahová – akár tömegközlekedési eszközzel is – eljuthat.

Minden olyan jogával élhet, amelyet az Alkotmány valamennyi magyar polgár számára deklarált. Ez ma még távol van a realitástól, de elszántság nélkül – nyilván – távol is marad.

Közvetlenül művészetpártolóként 1986-ban lépett fel a szervezet, amikor az első országos kulturális fesztivált rendezte meg. Előzetesen országos pályázatot hirdetett az irodalom, a képzőművészet és az amatőrfilm kedvelőinek. Fregatt az üvegben címmel szintén 1986-ban jelent meg a mozgássérült költők első antológiája. Art 89 címmel már nemzetközivé terebélyesedett kulturális eseménysorozat rendezője volt, a résztvevői pedig sérült és nem sérült alkotók, egyetlen közösség tagjaiként. Ebben a szellemben készült el Aranyfillérek címmel a fesztivál legjobb irodalmi pályamunkáinak gyűjteményes kötete.

1992-ben és 1994-ben is meghirdette a szövetség a mozgássérültek és barátaik kulturális fesztiválját. Míg 1992-ben szinte valamennyi közösségét megmozgatta a felmenő rendszerű eseménysorozat és több tehetséges sérült ember került reflektorfénybe, némelyiküknek egészen megváltoztatva további sorsát, 1994-ben ezt nem sikerült megismételni. Az érdeklődés alább hagyott, nem találkoztunk új arcokkal, s a korábbi fesztiválokról már ismert alkotók közösségei sem múlták felül régebbi önmagukat. Az 1992-es irodalmi pályaművekből még elkészült A „Szeretet” igazgatója című antológia, a 94-es pályázat lezárása után – elsősorban

anyagi nehézségek miatt – a MEOSZ a gyűjteményes kötet megjelentetésével adós maradt. Pénzzel is támogatta viszont a Móra Ferenc Könyvkiadó gondozásában, 1996-ban megjelent egyik regény kiadását, amely egy születése óta súlyos mozgássérült fiatalember, Sárhegyi Csaba önéletírása. E támogatás nélkül a kiadó nem vállalkozott volna a könyv megjelentetésére. A gesztus üzenetértékű: a sérült ember önmaga fölött aratott győzelme valamennyiünk boldogsága. S a csüggedőknek remény: nekik is sikerülhet.

Volt a MEOSZ-nak egy alkotói ösztöndíj-pályázata. Az ösztöndíjat még az első fesztivál után alapította, a ráfordítható pénz azonban nem követte az inflációt, s ily módon értékét veszítette.

A rendszerváltozással nyilvánvalóvá vált (és egyelőre megállíthatatlan) elszegényedés új formák keresésére készítette az érdekvédelmi egyesületeket és más közösségeket.

A Monfodi, a mozgáskorlátozottak nemzetközi fotó- és színesdia-pályázata, amelyet 1996-ban nyolcadik alkalommal hirdettek meg, s a beérkezett munkákból színvonalas kiállítást rendeztek Magyarország és néhány környező ország több nagyvárosában. Egy fotószakkör működésével kezdődött két évtizede. Amikor a szükség úgy hozta, a kulturális hagyomány és a színvonal megőrzése érdekében alapítványt szerveztek köré, s a Monfodi Alapítvány minden második évben újra és újra kulturális értéket állít elő. Összegyűjti, kiválogatja, őrzi, értékeli a mozgássérült fotográfusok pályamunkáit és bemutatja a nagyközönségnek.

Ugyancsak értékteremtésre és értékmentésre született 1994-ben a Nyitott Kapu Mobil Art Galéria Alapítvány, amely az egészségkárosodott művészekért tevékenykedik, de integrációs kiállításokat is rendez. Vallja, hogy egészségi okokból hátrányos helyzetű művész létezik, de ilyen művészet nincs. Csak a tehetség számít, s ami általa születik, az egyszerűen, minden jelző nélkül művészet.

Minden nehézség, riasztó válságtünet ellenére élnek a mozgássérültek klubjai, s élénkülnek az ifjúság klubszerű közösségei. Kicsiny műhelyei a kézművességnek, a népművészeti hagyományok továbbélésének, az alkotás és felfedezés örömeinek, más helyütt esetleg az önálló cselekvés elsajátításának, a rétegérdekek saját megfogalmazásának tanműhelyei. A legbátrabbak a művelődési házak, könyvtárak ajtaján is kopogtatnak és nem csalódnak. Ott ugyanis ma már szinte csak hivatásuknak élő szakembereket találnak. Olyan nyílt szívű embereket, akik tapintattal, szeretettel, hozzáértő módon segítenek a kluboknak a rendezvények szervezésében és kínálják a megfelelő, könnyen akadálytalanítható helyszínt, az új, izgalmas, befogadó környezetet. Akik segítenek szétválogatni a művészetnek vélt produktumok közül az értékest és értéktelent, s akiktől meg lehet tanulni, hogyan különböztessük meg magunk is őket.

A közművelődés intézményeinek felkészült szervezői segíthetnek leginkább abban, hogy a kulturálódni vágyó ember minél több valódi értékkel, igazi művészettel találkozék. Akinek közlekedési nehézségek vagy más egészségi ok miatt ritkán adódik módja az otthonából ki-mozdulni, annak szomját csak „tisztá forrásból” szabad oltani, annak silányságot, lelki és szellemi pótszert kínálni több mint vétek.

A Humanitás újság (amely 1993 augusztusa óta előfizeteses, mert a lap tulajdonosa, a MEOSZ a teljes önköltségnek már csak felét tudja átvállalni az olvasóktól) viszonylag ritkán vállalkozhat művészi színvonalú fénykép, grafika és írás közlésére. Az Art-rendezvényekhez pályázatok kiírásával csatlakozott, a jeles ünnepekről pedig versekkel, novellákkal, festményekkel és grafikákkal emlékezik meg. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei egyesülettel közösen 1995-ben karikatúrapályázatot hirdetett, a díjnyertes rajzokat közölte. A sérült embereket érintő kulturális eseményekről tájékoztat az újság. Ez azonban művészetpártolásból kevés. Régen megérett az idő önálló, legalább két oldal terjedelmű kulturális rovat indítására. A válság azonban a Humanitást sem kerülte el. Örölnünk kell, hogy sikerült és reméljük, ezután is

sikerül megtartanunk a lapot. A szüntelenül növekvő előállítási és terjesztési költségeket ezután sem kívánjuk áthárítani a lap olvasóira. Az újság védelmében született meg 1995-ben a Humanitás Információs Alapítvány. A lap megtartásán és fejlesztésén túl, ha anyagilag megerősödik, kiadói feladatokat is vállal. Felkutatja, összegyűjti, szerkeszti és megjelenteti sérült alkotók művészi értékű munkáit, sőt, időről időre maga is mozgó kulturális klubba változik, amely hol itt, hol ott tart rendezvényeket helyi szervezők bevonásával. Mert a művészet produktumainak napvilágra kerülése jelentős dolog, de minden mű csak akkor teljes, ha találkozik közönségével.

Ha az embernek kenyérgondjai vannak, mással törődni könnyelműség, hangzik el vitákban nemegyszer, azaz nem mecénáskodhatnak az érdekvédelmi egyesületek, még saját tagjaik örömeire sem, ha számlafizetési kötelek szorongatják őket.

Mi a fontosabb, a fennmaradás vagy a kultúra? Faludy György költő döbbenetes erejű önéletírásában e kérdésre meglepő választ találunk. Tudjuk (a szerzőtől is), hogy a Recskén őrzött foglyokat testi-lelki sanyargatásra, majd éhhalálra szánták. A megalázott és kiszolgáltatott emberek egyetlen védekezése a szellem, a művészet erőinek bevetése lehetett. Az író estéről estére – és ha mód nyílt rá, nappal, a nehéz fizikai munka közben is – filozófiai, művészeteket megidéző beszélgetéseket vezetett, kezdeményezett. Mesélt, vitatkozott, hogy a köré kuporodott fogolytársakkal együtt maga is kiemelkedjék elcsigázott állapotából.

„A barakk bejáratánál elkapott Borostóbi Jóska, a hatalmas, vállas, közel két méter magas, volt nyíregyházi városi tisztviselő, akinek helyét Ács doktor egy esztendővel ezelőtt az első halottak közt jelölte ki. Esti szimpóziumunk egyik legértelmesebb résztvevőjét szerettem benne: keveset, röviden és megfontoltan beszélt. Valahányszor aludni akartunk térni, azt ajánlotta: maradjunk még, és új, vonzó témával állt elő.

– Szeretnék négy szemközt beszélni veled, Gyurka – mondta és félrehúzott a barakk falához. (...)

– Gyurkám – mondta Borostóbi –, elhatároztam, hogy beszélgetéseitekben nem veszek többé részt. Tegnap este rádöbbsentem, amiközben Platónról magyaráztál, hogy elvesztettem érdeklődésemet szellemi dolgok iránt. (...) Azt gondolom: inkább többet alszom, és kevesebbet gondolkozom. Áttérek az algák életére. Áttérek a víz alatti algák életére.

Még egy pillantást vetettem rá. Az volt az impresszióm, hogy ennek az embernek meg kell halnia. Nem testi okokból, mint ahogy Ács jövendölte, hanem azért, mert megadta magát a halál gondolatának. Gyáva módon – gondoltam bosszúsan. Aztán magam elé néztem, és elfeledkeztem Borostóbíróról, aki még mindig ott állt előttem: nyilván várta, hogy elhatározása megmásítására biztassam. Ez eszembe sem jutott. (...) Aki nem beszél Platónról, annak meg kell halni. Keats verseinek szavalása immunizál a tífusz baktériumok ellen. Borostóbi eltűnt; a barakk felett az Esthajnalcsillag ragyogott. Kész örűlség – jutott eszembe, és bementem a lavórért.

Egy ideig révedezve hevertem a szalmazsákon. (...) ahogy félig hunyt szemmel feküdtem, úgy tűnt, mintha a szemközti ágy sor felett boltozatos, kopasz csecsemőfejjel és Buddha módjára keresztbe font lábbal maga a megszemélyesített Éhhalál gubbasztana. Le kéne szállnom az ágyról, hogy Borostóbihoz menjek, és elhatározása megmásítására bírjam, ez a kötelességem. Aztán Rilke három sora jutott eszembe: 'az elvesztőt a föld magára hagyja / elúzi őt önön hazájától atyja / s nem nyílik néki soha anyaöl', s hagytam az egészet. (...)

Borostóbi Jóska, a kedves, daliás nyíregyházi vármegyei tisztviselő, éppen egy héttel ezután halt meg, hogy a barakk előtt rezignáltan bejelentette; nem vesz többé részt esti beszélgetéseinken. Munka közben esett össze.”

Mi is az elsődleges tehát? Az élet újratermeléséhez nélkülözhetetlen evés, ivás, alvás, vagy az életerő megőrzéséhez nélkülözhetetlen szellemi, lelki táplálék?

A kultúra, a művészetek szegénységben sem tekinthetők luxusnak. Nemcsak kenyérrel él az ember. Aki tehát hanyagságból, közönyösségből olyan helyzetet (környezetet) teremt, amely a mozgásában korlátozott vagy más módon egészségkárosodott, fogyatékos embert elzárja a kulturálódás, a művelődés, a művészi élmény lehetőségétől, legalább akkora bűnt követ el, mintha a mindennapi tápláléktól fosztaná meg. A művészet a rehabilitációnak éppen olyan feltétele, mint a tanulás, a munka, az egészségvédelem, a meleg, szereteteli család és az előítélet nélküli tágabb társadalmi környezet.

Józsa Teréz a Humanitás főszerkesztője

Felhasznált irodalom:

Művészetpszichológia, Gondolat, Budapest, 1983. A válogatást készítette Halász László
Szinten tartó, fejlesztő és terápiás foglalkoztatás. Szociális Munka Alapítvány, Budapest, 1993. Szerkesztette: dr. Göllesz Viktor (Sorozatszerkesztő: dr. Hajós Károly)
Életminőség-fejlesztő speciális mozgalmak a fogyatékosügyben. Szociális Munka Alapítvány, Budapest, 1993. Összeállította: dr. Göllesz Viktor
Faludy György: Pokolbéli víg napjaim. Magyar Világ Kiadó Kft. 1989.

Vihar előtt / Before the Storm

Willy A. Suys, a FIAP patrónás elnökének köszöntője

Elhangzott a X., jubileumi kiállítás megnyitóján

Hölgyeim és Uraim!

Köszönöm önöknek, hogy ilyen szép számmal megjelentek ebben a gyönyörű galériában. Mint a FIAP nagykövete, szeretném köszönteni önöket és átadni a FIAP vezetősége és elnöke, Emil Wadeinstein úr üdvözlését. Kívánják, hogy ez a kiállítás olyan rangos legyen, mint amit megérdemel. A saját nevemben pedig gratulálni szeretnék a X., jubileumi nemzetközi fotó és színesdia (Monfodi) pályázat kiállításához.

Kiemelten gratulálok Magony László úrnak. Ez a húsz év, valamint a X., jubileumi Monfodi/kiállítás, amely a világban Szolnok város nevét ismertté tette, az ön műve. Magony László úr igazi nagykövet, a fotográfia nagykövete. Lehetőséget ad azoknak a mozgáskorlátozottaknak, akik részt vesznek ezen a pályázaton, hogy meg tudják mutatni, ami a lelkük mélyén van, és akik talán e nélkül nem ismernék fel tehetségüket.

Végül szeretném megköszönni a Monfodi Közhasznú Alapítvány rendezőségének végtelemül kedves meghívását. Higgyék el, nekem nagyon nagy megtiszteltetés, hogy itt lehetek ma önök között. Remélem, kapcsolatunk egyre erősebb lesz.

Willy A. Suys
a Fotóművészek Nemzetközi Szövetségének
patrónás elnöke

A tizedik kiállítás köszöntése

(levélrészlet)

Nagy szerepet vállaltak e kiállítás létrejöttében mindazok, akik a Monfodi Közhasznú Alapítvány pályázati felhívására ez alkalommal is elküldték legújabb munkáikat, mondhatjuk, hogy a világ minden tájáról.

Szép számmal voltak, ami azt jelenti, hogy nemcsak határainkon belül, hanem azon kívül is számon tartják ezt a visszatérő művészeti rendezvényt. Mint tudjuk, ez a tizedik nemzetközi fotókiállítás Szolnokon, amelyet a Monfodi Közhasznú Alapítvány szervezett és rendezett. Ez már történelem! Része a hazai és nemzetközi fotográfiai közéletnek, nyoma van a szakirodalomban, emlékezni fognak rá az utódok.

Valamennyi fotókiállítás megnyitóján felvetődik bennem a kérdés, vajon mi ösztönzi a fotósokat arra, hogy komoly anyagi áldozatok árán újra és újra felkészüljenek a nyilvános szereplésre? A válasz bizonyára abban rejlik, hogy a fényképezés talán az egyetlen tudatos cselekedet, melynek során a fényképezőgépet kézben tartó ember legkedvesebb hét vágya teljesül. Nézzük sorban, melyek ezek?

Az első helyen mindjárt a *birtoklás vágya* szerepel. Az alkotók az exponálás pillanatában birtokba vettek egy látványt, egy múlt pillanatot, azért hogy bármikor rendelkezésükre álljon. Férfiak és nők, épületek, városok, tájak, műemlékek, növények és állatok egyaránt képezhetik a virtuális tulajdonlás tárgyát. A fotók megnézhetők, elajándékozhatók, és a képekhez kötődő élmények felidézhetők. A birtokba vétel azonban nem önző szándékú, amit éppen ez a kiállítás is bizonyít.

Az *alkotás vágya* szintén fontos motivációja minden tárlat létrejöttének. Vagyis az, hogy a valóság három dimenzióját átrendezve, a látványt képmezőbe sűrítve, a sajátos fotográfiai kifejezőeszközöket hatásosan alkalmazva hozzanak létre egy új minőséget, egy új tárgyat, amely műalkotásként kerül majd nyilvánosságra. Létrehozni valamit – ami korábban nem létezett – olyan élményeket nyújt, mint semmi más.

És már el is jutottunk egy újabb vágy beteljesüléséhez. Ez pedig a *közlés vágya*. Vagyis az, hogy szeretnénk megosztani másokkal a vizuális élményünket. Az alkotók öröme nem lenne teljes, ha ezeket a fényképeket soha senki nem láthatná.

Ezért fontosak a fotókiállítások, ahol szavak nélkül mesélhetnek az utazók. Ismerősöknek, barátoknak, családtagoknak és idegeneknek egyaránt megmutathatják, mit tartanak fontosnak, mit választottak ki megőrzésre a világból, milyen hatások érték őket idegen tájakon, mi jelenti számukra az értékeket, mi szolgálhat tanulsággal a jelenről, miként gazdagodhat intellektuálisan a néző, ha figyelmet szentel a képeknek.

Az alkotás folyamatát és a nyilvános közlést az *örömszerzés vágya* ösztönzi. Az a semmihez sem hasonlítható érzés, amit akkor élünk át, ha megajándékozunk valakit. Nem feltétlenül egy tárgyasult dologgal, hanem például egy vizuális élménnyel. Olyan élménnyel, amelyben korábban csak a fotográfusoknak volt része. Ám hála Daguerre mesternek – a fényképezés feltalálójának – ezt az élményt közvetíteni és reprodukálni lehet. Többek között erre szolgál a fényképezőgép, a fényérzékeny nyersanyag és számos fotográfiai kifejezőeszköz.

Mindezeket fantáziadúsán használva ajándékozzák meg a fotográfusok a nézőket a bemutatott képekkel.

Minden egyes megszületett fényképben benne van *az örökkévalóság iránti vágy* is. Alkotásokban élünk tovább, mert amit létrehozunk, az maradandó, beépül a kulturális örökségbe. A fényképek segítenek emlékezni akkor is, ha mi vagyunk a képeken, s akkor is, ha mi készítettük őket. Fontos tehát különösen az utókor számára, hogy minden egyes mozaikdarabkája a világnak megmaradjon. A fotográfiákat őrizzük ennek megfelelően!

A vágyak sorában *önmagunk megismerése* következik. Az alkotókat folyamatos belső kétség gyötri: elég érdekes az, amit csinálok? Képes vagyok új minőséget létrehozni? Tudok másoknak – számomra idegen embereknek – élményt nyújtani? Emlékezni fognak ezekre a képekre? Mindent megörökítettem, amit fontosnak éreztem? A fotók kifejezik azt, hogy milyen vagyok? Engem megismernek a képek által? Nos, ezekre a kérdésekre mindig a nézőknek kell válaszolni, hogy az alkotók bizonyosságot szerezzenek munkájuk értelmére. A kiállítások megnyitója többek között erre szolgálatot kíváló alkalmat.

És ez összefügg a hetedik – talán legfontosabb érzéssel – *a siker iránti vágygal*. Aki átéli a sikerrel járó örömet, újjászületik, egy időre ismét magabiztossá válik, és alkotói vágya újra felerősödik.

Vizuális memóriájában sorra születnek az új képi ötletek, amelyek megvalósulása ismét elindítja a vágyak beteljesülésének folyamatát. E körforgásnak nincs vége, kiszállni belőle nem lehet, éppen ezért olyan csodálatos dolog a fotográfia.

Üdvözli önöket:

Győri Lajos
a Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthok
Országos Szövetségének elnöke

Galéria kiállítóterme
Exhibition Hall of the Gallery

Olvasóterem
Reading Room

Tárlatvezetés a X., jubileumi Monfodi kiállításon

Varázslatos párhuzamnak lehetünk tanúi. Petőfi Sándort kell módosítani: „Zúgva, bőgve a Tisza nem törte át a gátat.” Szolnok megmenekült. A dráma elégiává szelődött, és mindezt azért említettem, mert ez a sok sérült ember a világban, aki nehezen lát, nehezen jár, a vakok, a mozgáskorlátozottak ugyanúgy kiszolgáltatottak, mint a város. De erőfeszítéssel Szolnok város megmenekült az árvíz rombolása alól és nem törte át a Tisza a gátat.

Ugyanazok a mozgássérült emberek szerte a világban, minden földrészen, Magyarországon is, akik nem engedélyezik azt, hogy a dráma elpusztítsa szívüket, értelmüket. Igenis megtették és megteszik azt az erőfeszítést, hogy az ő szívüket, lelküket, értelmüket sem töri át az a pusztító árvíz, amit mozgáskorlátozottságnak és látászavarnak neveznek. Vagyis az a párhuzam, hogy Szolnok is megmenekült, és az ember is megmenekült. Egyszerűen azért, mert helytállásával, küzdelmével a pusztító, rontó természeti erőket képes legyőzni.

Ennek a párhuzamnak lehetünk tanúi – s ami itt minket örömmel tölt el – a tizedik Monfodi-kiállításon, amit láthatunk szerte az országban, és itt Szolnokon, ebben a Tisza-parti, gyönyörű városban, amely a gondolatnak, a mozgalomnak a világfővárosa. Most már az a tisztem – aki sok-sok Monfodi-kiállításon részt vehettem –, hogy megmutassam, számomra mi az a lenyűgöző, amelyben előrelátást látok a mostani kiállítás anyagában.

Először is ami különös, és ami most ezen a kiállításon szembetűnő, az, hogy a világegyenlet, a világdokumentum azt tanítja, hogy lényegében különböző államokat, különböző népeket, különböző sorsokat látunk, és ebben a műgondot illetően egyenletesség figyelhető meg.

Mert hogyha egy indiai fotót látunk, ahol a messziségbe, a végtelenbe vesző úton megy egy lovas szekér, az annak a földrész méretű hatalmas államnak a mindennapi valósága. Vagy az, amit a megnyitó szavakban Eifert János is hűen érzékeltetett, hogy a vakok világossága, ahogy a vietnami fiú az ujjáival lát. A látás áttelepszik az ujjakra, a tapintásra. Gyönyörűen oldotta meg a művész, ami úgy látszik számomra, hogy maga a kép, az arc, a szem, vagyis az ember igenis pótolni tudja hiányzó testrészét.

De láthatjuk ugyanakkor, hogy az izraeli művésznak az a fontos, hogy a víznek a csodáját érzékeltesse. Nálunk, ahol a víz nem probléma – még nem probléma – de ott a sivatagban, ott a Közép-keleten, ott a Közel-keleten óriási jelentősége van egy pohár hűsítő víznek. És ahogy a művész láttatja ezt a problémát, az különleges.

Most itt annyi díjat és különdíjat adtak át, hadd adjak át én is egy különdíjat lélekben, szellemben. Én ezt a különdíjat Szergej Buslenko ukrán művésznak adnám, aki a *Csók* című fotójával egy egyszerű fotóművészeti rangot ért el. Ahogy a vizet, ahogy a testnek a vízbe rejtett gyönyörű részét kiemeli. És ugyanakkor a csóknak az intimitása megmarad. Buslenko művész úrnak gratulálok, az én különdíjamat, ami egy nagyon szerény különdíj, átnyújtom lélekben és szellemben.

Ugyanakkor azért is különleges és előremutatást jelent ez a tárlat, hogy a magyar fotóművészek, azok a régi tisztükhöz hasonlóan mindig és most is, azokat a tájbeli, hazánkat nagyon is uralkodóvá tevő falusi szépségeket, a bőségnak és a nyugalomnak az egyöntetű lelkiségével ragadják meg a tanyákat, a házakat, azt az alföldi nyugalmat, amely a földnek erre a pontjára annyira jellemző.

Az is különleges, amit a német fotóművész, Sieber Volker vesz észre, aki a mozgássérült nőnek az erotikus szépségét oly remekléssel állítja elénk. Ahogy a tolókocsijából lehanyatlik a test, a hátnak a szépségében gyönyörködhetünk. Mintegy igazolva azt a tényt, hogy a szépség az minde-
nyütt jelen van, összpontosulva abban, ami megmaradt az életünkben, a testünkben. És ebben Sieber Volker – aki díjat is kapott joggal a nemzetközi zsűritől – kiemelkedőt nyújtott.

Mert az, hogy a mozgássérült ember szépségét felvillantja, ez különleges ugyanúgy, mint ahogy egy másik művész, egy ukrán művész a *Szeretők* című alkotásában arra utal, hogy az öreg, idős embereknek, akik már szinte elrongyolódtak, már szinte alig van ruhájuk, alig van cipőjük, szegénységük van, de van szerelmük. De van még hitük az életben, hát nem gyönyörű szép! Tehát a boldogság mindenki számára elérhető, és ezt a művész remekül megtalálta.

És ugyanakkor az elismerés legteltesebb hangján lehet csak szólni Jean Moreau-ról, aki joggal nyerte el a fődíjat, mert gyönyörű, amit a sárga és fekete színekkel produkál. A fekete nőnek a sárga ragyogásba öltözött fotóján, amit színnel, meglátással, a szépség felénk fordított tekintetével ábrázol.

A műgondnak a remeklésével megoldott, azzal valóban a kiállításnak az aranyérmét joggal nyerte el, érzékeltetve azt, hogy a művészi magaslattal bárki elérheti kellő elmélyültséggel, tehetőség, összpontosítás alapján.

Befejezésül csak annyit tudok mondani, hogy Szolnok megmenekült, minden ember megmenekülhet, hogyha helytállással, küzdelemmel el tud jutni az alkotás legfelső fokára, amely a boldogság lehetősége, amiért élni érdemes, amely az értelmes létezés új távlatát adja nekünk.

Éppen ezért a Monfodi Közhasznú Alapítványnak, Szolnok városának, személy szerint Magony Lászlónak sok sikert, további elszántságot, munkát, alkotást kívánok. Ezekkel a gondolatokkal kívánok hozzájárulni a Monfodi Közhasznú Alapítvány X., jubileumi kiállításához.

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész-professzor, egyetemi tanár

Főhomlokzat / Front Facade

Megvilágításban / In Exposure

**Az I. Monfodi-kiállítás
megnyitója, 1982**

**Opening of the First Monfodi Exhibition
in 1982**

Eifert János fotóművész

János Eifert, Photoartist

**A X. Monfodi-kiállítás
megnyitója
és ünnepélyes díjátadója**

**The Opening of the Tenth Monfodi Exhibition
and the Ceremonious Offering of Awards**

Eifert János fotóművész, AFIAP, az MFSZ elnöke
János Eifert, Photoartist, AFIAP, the President of MFSZ

Willy A. Suys díjátadása (FIAP)
The FIAP prize-giving of Willy A. Suys

Dr. Berki Ferencné díjátadása
The prize-giving of Ferencné dr. Berki

A X. Monfodi-kiállítás megnyitója és ünnepélyes díjátadója
The Opening of the Tenth Monfodi Exhibition and the Ceremonious Offering of Awards

A X. Monfodi-kiállítás megnyitója és ünnepélyes díjátadója
The Opening of the Tenth Monfodi Exhibition and the Ceremonious Offering of Awards

Dr. Losonci Miklós

Vidéki Magyarország

(cikkrészlet)

Szolnok a Monfodi Közhasznú Alapítvány fővárosa. Itt rendezték meg tizedik alkalommal 2000 áprilisában, a városi galériában a mozgáskorlátozottak nemzetközi fotó- és színesdia-kiállítását. A mozgalom irányítója Szolnok városa és annak polgára, Magony László, a Monfodi Közhasznú Alapítvány elnöke, aki súlyos autóbaleset után maga is mozgáskorlátozott, fáradhatatlan indítványozója e nemes, immár nemzetközi keretben működő új, kulturális munkának, mely sok száz, sok ezer embert emel fel a kétségbeesésből az alkotás boldogító magaslataira. Elmondhatjuk, hogy hazánk a mérték e közegeben, hazánk, a vidéki Magyarország. Mindez, természetesen, nem ellentéte Budapest sikereinek, hanem kiegészítője, egy nép nemzeti élni akarásának bizonyítéka; annak, amelyet Zrínyi Miklós, a költő, hadvezér fogalmazott meg kristálytisza pontossággal: „Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók!”.

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész-professzor, egyetemi tanár

A Tisza-parton / Riverside of Tisza

A Verseggy park télen / Verseggy Park in Winter

Tóth István vallomása a fotóművészetről

Megtisztelő, kedves felkérésnek teszek eleget, mikor tollat fogok, hogy cikket írjak a fotografálásról, vagy helyesebben a fotóművészettel kapcsolatos nézetemről. Jóllehet, ez utóbbi szavamra (fotóművészet) akadnak berzenkedő emberek is – akik kissé elmaradva – még ma is kételkednek a fotóművészet létezésében. Meggyőződésem, hogy ez tájékozatlanságukból fakad. Félreértés ne essék, nem azokat a fotográfusokat akarom védelmezni, akik ténykedésükkel károsan hatnak a fotóművészetre. Éppen ellenkezőleg! Szigorú mércével megjelölni a határvonalat, elválasztani a dilettánsokat a művészekről, s mikor ezt teszem a továbbiak során, már fotóművészetről beszélek.

Elöljáróban meg kell jegyeznem, hogy e szűk terjedelmen belül nem lehet a teljesség igényével élni, mert az érintett témát egy tankönyv terjedelmében lehetne kellő részletességgel ismertetni. Így csak éppen érinteni fogok egy-két dolgot, mellyel szeretném a gondolatot elindítani.

Ezek után kedvenc témámról, az emberábrázolásról, vagy a köznyelven ismert „portré”-fényképezésről szólnék néhány szót. Itt szükséges tisztázni e két fogalmat, mert az emberábrázolás és portréfényképezés nem téveszthető össze.

A portré – mint ilyen – nem több a modell arcának egyszerű lerajzolásánál, pontosabban; reprodukálása a vonásoknak, azaz, az arc külsejének másolása. Ebben az esetben nem beszélhetünk művészeti alkotásról, még akkor sem, ha a felvétel tökéletes technikával készült, a vonalak élesek, a kirajzolás jó, a világítás is a helyén van. Egyszóval minden rendben, mégis az ilyen „portré” láttán csak jó ipari termékről beszélhetünk.

Az emberábrázolásban az őszinte, igaz embert kell megmutatni. A képen keresztül látni kell a nézőnek azt – anélkül, hogy ismerné a modellt –, hogy kivel áll szemben. Az emberábrázolás az egyéniséget, a belső jellemzőt tárja fel, álarc nélkül, tehát karaktert mutat meg. Sőt, nemcsak az egyéniséget, hanem egyéniségeket is tükröz vissza, mert nemcsak az ábrázolt egyénnek kell megmutatkoznia a képben, hanem annak is, aki alkotta, azáltal, ahogyan a modell belső profilját megmintázta.

Ez az, amit művészetnek, jelen esetben fotóművészetnek nevezek. Nem vitás, hogy e témakör a legnehezebbek egyike a fényképezésben (sőt, nemcsak ott!), és éppen a nagy feladat nehézségi foka teszi vonzóvá az igazi művész számára.

Munkánkat tudatosan kell végezni. Törekedni kell arra, hogy amikor a jelenséget – természetesen annak átlényegítése után – képpé óhajtjuk alakítani, pontosan érezzük, mit akarunk kifejezni. Nem lehet olyan mellékgondolatunk, hogy „majd csak kikerül valami belőle”. Ez öncsalás, és az ilyen felfogás sohasem vezet művészi teljesítményhez. Ha legkisebb engedményt sem adunk a kivitelezésben – abból, amit elképzeltünk –, és ebben következetesek leszünk, lehet, hogy számban kevesebb felvételt készítünk, de értékben többet; művészfotót kapunk. A mi feladatunk, hogy munkánk értékelésénél magasra állítsuk a mércét, amely nemcsak a képnek, hanem alkotójának is rangot jelent. S ezzel már utalni kívánok arra, hogy a fotóművészeti kiállításokon „portré” címszó alatt szereplő képekkel szemben nagyon magas követelményeket támasztok.

Másik, különösen veszélyes terület – melyről szólni szeretnék – a ma mind jobban elterjedt különböző tónusmódosító eljárások területe. E technika követői nemcsak az emberábrázolásban követnek el sok hibát, tévedést, hanem a fotóművészet minden területén is könnyen elbukhatnak. Nem vagyok ellene az említett technika alkalmazásának – sőt, magam is alkal-

mazom –, a hiba csak ott van, hogy alkalmazásuk nem mindig indokolt. Gyakran öncélú törekvésként jelentkeznek; mert az alkalmazott technikának nincs funkciója. A magam részéről minden ilyen eljárást csak abban az esetben fogadok el, ha az a tartalom javára van, alkalmazása kapcsán a mondanivaló hatása felfokozódik, s olyan atmoszférát teremt, amely – esetleg – a hagyományos eljárással kevésbé vagy egyáltalán nem érhető el. Bátorkodom e célból közre adni *Boszorkánytánc* című fényképem, amely érzésem szerint jól példázza szavaimat. A képből sugárzó feszültség (atmoszféra) megteremtése a szolarizáció helyén való alkalmazásának eredménye. Őszintén meg kell mondanom, hogy e területen gyakran találkozom olyan képekkel, melyekre a legjobb szándékkal sem lehet mást mondani, minthogy a divat szellemében fogantak és önmagukért vannak.

Ha a terjedelem megengedné, érdemes volna még foglalkozni – a ma mind jobban elterjedt – riportszerű „utcaképek” – úgynevezett – „kapásból” készült felvételekkel is. E fajta felvételekkel tömegesen találkozunk úgyszólván minden kiállításon. Nem tagadhatjuk, hogy sok elevenség, frissesség fedezhető fel ezen a területen. A hibát abban látom, hogy gyakran hiányzik az átélés ezekből a képekből. Művelői nem minden esetben jutnak el a dolgok mélységéhez. Gyakran megállnak a felületnél, s így ezek a felvételek sohasem lesznek örök értékű alkotások; művészfotók. Különös figyelmességgel és körültekintéssel kell dolgoznunk, mert sokszor a „nyersen” kapott téma nem alkalmas leképzésre. Ezért át kell rendezni – s ha van rá mód –, meg kell rendezni. Gyakran választom ezt a megoldást én is. Szeretem a témáimat megrendezni, de gyakran dolgozom lesből is. Sokan ellene vannak a rendezésnek, de véleményem szerint az nem fontos, hogy miként jött létre a mű, csak őszinte és igaz legyen.

Témáim középpontja az ember és legtöbbször azok problémája foglalkoztat. Elképzeléseimről gyakran készítek ceruzavázlatot, s ehhez keresem a megfelelő modelleket. Legszívesebben az emberábrázolás területén dolgozom. Különösen szeretem a két-három figurás kompozíciót.

Felvételeim nyolcvan százaléka kisfilmre készül és ritkán dolgozom 6 x 6-ra. A kisfilmben rejlő nagy lehetőségeket nem adom fel a nagyobb méret nyújtotta kényelemért.

E rövid fejtegetésekkel remélem, sikerül egy-két gondolatot elindítani, s bízom abban, hogy ez az egyetemes fotóművészet hasznára lesz. Ugyanakkor meg kell jegyeznem azt is, hogy nemcsak a – fentiekben említett – módszerem jelenti az egyedüli utat, mely a sikerhez vezet. Sok kitaposott út van, s a választást mindenkinek magának kell eldöntenie.

Írásommal együtt néhány felvételemet is közreadom, minden magyarázat nélkül.

S végezetül azzal zárom soraimat, hogy a fotó művészet, ha a fotográfus művész.

*Megjelent a hongkongi
EXHIBITOR'S ANNUAL 1969.
„The Photographic Exhibitors Association”.*

Dr. Miklós Losonci

Photographic Art in MONFODI Public Utility Foundation's Movement

As the result of foreordain, ten thousands of disabled men live in our country, millions in the world. Suffering and loneliness, frightening inner atrophy – they can be lessened, fortunately, art can change it through focusing on soul's constitution and on the will. When men, who are limited in their movements, regularly listen to music, look at pictures and statues, read literary works, also ennoble themselves as cultured men by receiving the treasures of culture, moreover, when they become creators, they themselves write poems, novels, essays, paint pictures, carve statues, record and interpret their experiences on photos.

The MONFODI Foundation of Public Utility has taken up the possibilities of photo art for raising up the troubled men that are limited in their movements. Its president is László Magony, its center has been for a long time the city of Szolnok, the latter becoming a new center of culture. Since the MONFODI Foundation of Public Utility was founded for the raising up of the disabled men and women, it is an international organization, taking up an efficient man-service in an international region. By trying to do the best to secure equal life chances for the disabled, by enlarging the spiritual and soul content with art, it offers an intensive life and optimal life quality for the ones chased by fortune, and sets up social help for the will. All in all, it is able to create a great performance, and can also elevate defenseless people from their suffering and disadvantageous condition. It inverts the proportions turns the life trench and cleft into a steep ascent, on which the human effort and concentration could reach the pitch of creation, can reach the solution.

Disadvantage can turn into advantage by offering the disabled man far reaching delight through the augment of his erudition, the development of his appetite for creation, a delight that might eventually not have been reached with infallible anatomy, as the exquisite flourishing of the entire bodily convenience may be the cause of superficiality, as well. The MONFODI movement became viable because it urges the permanent renewal of individuals and groups, encouraging everybody with the benefaction of trust to move forward, with the perspective of developing into a creator, by offering the program for the large population of the disabled to get new cognition and further training. Aims at the way, broadens the path, does not allow pushing back but only pushing on. This is grounded by organizing biannually, in the field of photo and color transparency, an international competition, inviting everybody from five continents to a contest where anybody could become victorious, win a prize, and gain experiences. The international meeting offers each occasion the participants a surprise, which helps in abolishing the depression and decadence of motionlessness, bringing in renewal.

Art builds a bridge between the pitch of spirit and the trench and cleft of destiny, elevates, resurrects and offers salvation for our most wrecked fellow, it is a powerful handrail at the cliff-edge of being. This fact, this possibility was grasped alone in the world by the MONFODI Foundation of Public Utility, in the home and overseas region. All of this is a start, a pivot

that henceforth the Hungarian organizations, companies and cities be not the only ones that offer financial support for the humanitarian and increasingly larger program, but UNO, UNESCO, the World Bank and the International Monetary Fund as well. The latter could do all the more as MONFODI has proven and deserves the overseas support, too.

The MONFODI Foundation of Public Utility greeted and greets the third millenium with international photo and color transparency competitions. These series were augmented with guest exhibitors. With this particular event, home and overseas painters and photo artists came about for the first time with their individual collections.

The great recognition of the MONFODI movement is that by having a sensible attendance on deficiency, we can gain a surplus, the ones that are thrown about could reach the highest stake of their possibilities by mobilizing their individual will, being in alliance with the guarantee of society.

The great example is Michelangelo, who was striven by envy. This made him lonely, but this loneliness made him the greatest sculptor of the Renaissance. Distress made his talent sparkle. If he had had a greater amount of happiness, his talent would have been adjourned forever. We can take as truth the cognizance of László Moholy Nagy: "Every man is talented". It is comfortless, however, that the majority, because of the withering convenience, they remain far under their possibilities. Contrary to this it is the active energy of the MONFODI Foundation of Public Utility that liberates talent in the fate-stricken people.

The exhibition of the first International Photo- and Color Transparency Competition was organized at Szolnok; Dr. József Fenyvesi delivered the greeting. There arrived near five hundred works from sixty-seven authors, from our country, the former Soviet Union, Czechoslovakia and Yugoslavia. At that time the chief organizer was already László Magony, the member of the jury was photo artist János Eifert. They together, from that time until the tenth muster, they are the permanent collaborators of the exhibitions, the other persons vary. Szolnok became a world region indeed, by being the first place where all the tenth exhibitions were firstly organized at, which is already a tradition.

The second exhibition brought a serious growth. Then there arrived works also from the United States, Australia and Germany. The number of the applicants increased, eighty-one persons were arguing for that development is possible in this medium, too. Photo is such a way that if we depart on, we could find the miracle of life. This is the essence in everything, this is the astonishing: Everything. Cloud, grass, flower, man, everything is the center of being and art.

The debuts are showing outgrowth for the third time, too. Ildikó Ürmössy in her greeting pictured the background of this progress as "the public attended with outspoken interest the exhibited works, (...) the innermost bearings of human life (...), the manifoldness of the chosen subjects, the lofty fantasy, the simplicity of daily life, the emotional and spiritual saturation". The development was evident as well in quantity as in quality, now there were present more than a hundred authors, with more than seven hundred works, from sixteen countries. To the former countries there joined in creators from Austria, Bulgaria, Finland, Denmark, Holland, Japan, Poland, Italy and New Zealand, proving that they can also reach the pitch of art. It also turned out, that the technically enriched picture, the photo is the medium that could offer natural development for the disabled, too.

1988 brought a turning point, not only for our country, but also for the muster of MONFODI Foundation of Public Utility. That was the time when the change of the regime started in our country, which made the gates more opened. Géza Szebellédy, the chief-secretary of the Hungarian Photo Artists Association, he called in his greeting the patronage of the fourth exhibition of MONFODI Foundation of Public Utility by the International Photo

Artists Association (FIAP) as the fact of international recognition. Szebellédy's qualification was: "The wright work and creative exigency delights me. The colorfulness of the chosen subjects surprises me. I meet the excellent formulation of tranquil landscapes, severe compositional experiences by great photographers. The works are characterized and placed into the life of photography by professional knowledge, content and openness of the form."

Development is unbroken and continuous, its scaling is quantitative and qualitative, all at once, it is characterized by content and form. Unfolds everything that is possible to unfold, by the means of photography, from the reality of life. Every treasure, the delight of scenery, dreams, but as well as loneliness, grief, desolation and abjection. Nevertheless the happiness that can be approached by photo art, by the creation or reception of pictures.

The greatest effect of this experiment is the mobilization of creative energy. This is the point where the MONFODI movement has an immediate effect on our lives, where the background-forethought is able to turn suffering into delight. The trench and cleft into loneliness.

This socially sized inward and spiritual movement's noble proof is that at the fourth muster there arrived the greatest number of photographers so far, 165 persons with nearly a thousand works. That was the first time when nominations came from England, Argentina, Belgium, France, Greece, India, Canada, Cuba, Malaysia, Malta, Romania, Spain, Saudi-Arabia, Turkey, from twenty seven countries of the world.

What kind of a surprise weltered at the fifth International Photo and Color Transparency Competition of the Disabled, again in Szolnok and again in the organization of the MONFODI Foundation of Public Utility? This meeting, if we can say like that, grew more organized.

First of all, the fact that the FIAP handed out gold, silver and bronze awards, blue belt in black-and-white and color photo categories, for artists coming from Lithuania, Italy, Spain, Austria, Czechoslovakia, Soviet Union, Holland, Japan, Finland, Turkey, Malaysia. Hungarian society got mobilized, too. Special awards were handed to especially overseas creators by the Association of Hungarian Photo Artists, Association of Hungarian Amateur Photo Clubs and Professional Circles, the professional journal *Fotó*, the Council of Jász-Nagykun-Szolnok County, as well as the Jászkun Photo Club and many institutions and companies.

Three things strengthened the noble case. One the one hand the organizational work became more and more dynamic and exquisite, which regarded great concentration and unselfishness, in which László Magony, the soul of the whole MONFODI movement, has excelled. On the other hand there was another kind of moderation that was awarded primarily to creators from overseas. Not only that there was any predilection from their part but also a much worthier low profile, because it is evident, that the Hungarian creators would have deserved a much higher recognition. But we did not do this after all in order to make our case proceed in international extents.

This was in a good moment, because quality went higher, and quantity fell away. The jury accepted for the exhibition some a hundred and fifty works, which was an aggravation in the interest of artistic development.

The scaling meant accession in the creation of values and its documentation, against the apparent abatement. Yet a catalogue was made that listed the nominal roll of the works. Hence the manifoldness of the subjects turned out, the photo enclosure registered the abundance of the pictorial solutions. Reality became photography in a wide scale; sports events, healing, oldness, the colors of autumn in the hoary-headed leaves, snowy land, mountain forest, girl portrait, rain, Buddhist prayer, the first snow, abundance of umbrellas, ruinous house, boat, dogs, chorus, folk dancers, dawn light, strand, gull, balconies of Pula, pigeon hole, countries,

continents, destinies, seasons, generations. Who is the photo artist? This art exhibition responds: Nobody and Everybody. To the extent of a photo absolutely. It is possible, that Levente Csegezy be not famous all over the world, but his female act, with her golden blond hair on the shoulder irrevocably propagates the taintless power of beauty.

Mihály Babits has found beauty when he wrote that art is not only accomplishment, but also a state, which state can once be reached by the one that fights for expression: deserved.

Year 1990 closed so in the life of MONFODI Foundation of Public Utility. Then Ferenc Markovics, the Balázs Béla prized PSA*** photo artist said about the works of these fate-stricken people: "Nobody can take away their talent and ability for creation!" Inasmuch that the FIAP silver prized Bigini Paulo made us see Disabled Fencers on his successful photo; and Janis Gleizds from Riga has rightly deserved the FIAP golden first prize on his disabled ball game players, the one-footed table tennis player sequence, to which he gave the Optimists title.

At this internationally sized picture meeting emerged the completeness of life; human beauty, youngness, distant landscapes, nameless delicacies and the unbroken optimism of the disabled men, the source of which is that the absence of life can be and must be converted into art and happiness.

Being disabled? That's not the end of the world. Roosevelt was crippled adown the lumbar, the only American president who was elected for the third time also. In his being disabled he reached the greatest success, becoming the president of the USA for the first, second and third time as well.

1992 is a new culmination in MONFODI's mission. The Szolnok Gallery hosted the presentation of the already sixth International Photo- and Color Transparency Competition, where, to a never seen extent, there were sent in works from twenty-eight countries, from two hundred and forty creators. It is also important that the number of the sponsors increased and about thirty-seven persons and institutions help the activity of the MONFODI Foundation of Public Utility.

That was the time when it became evident for everybody that the idea of László Fehér and László Magony Szolnok became a strategic world-forum, because "the MONFODI is the only program in the world that helps the fulfillment of the photo artistic ambitions of the disabled, creates relation with the healthy ones, shows the world of disabledness."

I mention that beyond this the works of the disabled contribute to the development of photo art, not only with their special subjects, but also with their high values. The novelty of the year is that the common art-exhibition ensured a separate chamber-presentation for individual guest exhibitors; in 1992 it hosted the EFIAP works of photo artist István Tóth. Hence István Tóth became the president of the MONFODI exhibitions' jury. His life work has an incredible volume and in 1992, at Szolnok, we could see only quotations from that.

He introduced himself all over the world at individual and shared exhibitions; many hundred times his works are present in fifty-two countries, at two thousand and one exhibitions. He is Balázs Béla and SZOT prized, Outstanding Artist, The Artist of the Century, and what is more important, his Hard Way was: masterpiece. He knows everything, achieves everything. Pictorial reportage, landscape, portraits of Barcsay, Aurél Bernáth, Gyula Xantus, Béla Czóbel, from latter there was made a painting, as well. By being the guest artist in 1992, by being the lasting president of the jury, he became the first measure and inducement of value into the MONFODI movement.

In the preface of the catalogue Attila Várhegyi is already testifying the fact that the disabled photographers are talented, their participation is valid not by sympathy but their capability. It was rightly that Tibor Láng got FIAP's blue belt and wassail-bowl, the fifth prize for

his color record, the Charcoal-kiln of the Bakony Mountain's, for the daring composition and cultured, parsimonious colors.

Then, in 1992, the Photo Creation Camp of the Disabled was announced for a week, with the invitation towards overseas people, as well. This is a theoretical and practical further training to this very day, offers adventure and rich experience, the secure guarantee of development.

The competition and exhibition has been enjoying the support of International Association of Photo Artists FIAP since 1988, but the mentor of the program was also the Mayor Office of Szolnok County Righted City.

"Something new has to be found, invented" wrote Endre Ady, the engagement that is valid any time, for any medium. Could there be in 1994, after so many brilliant initiatives, some enlargement on the common work? The answer is positive.

The chief mentor of the seventh MONFODI exhibition was the president of the republic, Árpád Göncz, and the International Association of Photo Artists, FIAP took up the patronage of the competition. This time the guest exhibitor was the Austrian photo artist of Hungarian origin, Edőcs Hans Gustav, who, with his photos, put a high scale to his fellows. A new record came into existence: there were applied photographs from thirty countries, with about a thousand and five hundred creations. Likewise, it was a novelty that the jury was recruited from Yugoslavian, Slovakian, Austrian and Hungarian artists; it was also good news that in 1994 the number of sponsors increased and there subscribed as sponsors the Ministry of Culture and Public Education, companies from Szolnok, Vác, Kecskemét, Nagykőrös and Cegléd, as well as institutions and individual persons. Besides the Lithuanian, Yugoslavian, Austrian, Hollandaise, Finish and Italian photo artists, László Nagy was awarded a price for his outstanding work.

Romance gained ground, the Ukrainian Eugeni Komarov was starring with the concrete ground of the dock, there was a bird walking on the pavement, the wind twisted leaves and beautiful gold taller, warming up the cold stone, far away moving men and the sun of valediction fighting on the surface with the coming dusk.

What did 1996 bring into the life of MONFODI? Apparently a slight decrease, nevertheless being a natural result of the process, and on the first place it is a standstill, inner strengthening, and the final permanency of the meeting. Managers and organizers are able to offer reception to this extent, moderation of the proportions against exaggerated expansion. However, growth is perceptible in this tendency. Absolutely, when we find within the participants Croatian, Swedish and Pakistanis applicants, and the circle of advocacy broadened by the help of Csongrád, Szentes, Apostag and Gödöllő. Two things are striking. That Szolnok supported the greatest part of the awards and costs, and that the overseas financial support is missing. Nevertheless it is to take into attention that FIAP awarded the performance with gold-, silver-, bronze prizes and blue belt, thus stimulating the disabled photographer's ambition for quality. Advancement in this regard is reassuring. It is a grotesque circumstantiality how on the Wedding Pair, the work of János Péter, – they advance on the rails, a little bit battle-scarred –, it is credibly real how the elders amble along through trenches and banks. This picture is not only good, but it is unforgettable. The aesthetic of the stripped fields astonishes us elsewhere. Karl Pehmer plays superbly with light. Social difference is also striking; the Vagabond of Manfred Krendl's comes from the Austrian reality. He is smiling, his cloth is tiny, it is not torn, his destiny is more reassuring than that of the nowadays homeless of Budapest, or the vagabond viewed by Mednyánszki at the turn of the century, who resembles Jack London's and Gorkij's "underground dwellers".

At this exhibition we can greet the presence of the world in a sea storm, a cemetery, an alleyway, the frosted trees, gardener's figure, ships, playing kids, fences, dancing, bundles, a pair in love, bird table, Arabic and Spanish figures, the unbroken optimism of the one footed table tennis player, Chinese vendor, the glow red candle, the moss covered tree, the Indian portrait, motor-cyclers, violinist, the many inexhaustible scenarios of life. Sometimes the formulation is hard, other times it is filled with romance, as life pricks down the events and faces.

The guest artist of the year 1996 was painter Tibor Dulity, who put on high standard for the Hungarian and overseas disabled photographers with his particularly placed, beautiful lowlands.

The catalogue of the MONFODI exhibition in 1996 was edited with the introductory words of the Balázs Béla prized photo artist, Ferenc Markovics, and in 1998 he was the guest artist. His name is known at home and all over the world, his works were present at more than five hundred home and overseas exhibitions, he is the member of the presidency of the Association of Hungarian Photo Artists, received many recognition and prize. He created a shocking cycle on the with the mouth painting painters, which he also presented at Szolnok, placing measure for nowadays young photographers, and proving, that photo art is based on professional knowledge, on the concentration of thinking and mind, as well as on emotional fellow-feeling. It stimulates that everybody at the given place, at a personally given time and state of destiny create the most and shove forward to the top of his possibilities.

A hundred and eighty one authors, with near a thousand creations, they showed their level of preparation at this international exhibition, coming from South Africa, Asia and Europe. A deep poesis permeates objectivity in Peter Ivahenko's portait, but this tendency is of general validity, it defines the atmosphere of the landscapes, too. From the color photos those of Westphal Kurt's formulate with the fogginess of the mysterious, for him this representing the optimal. It is just the opposite that of Josef Hinterleitner's, the Ski-runner shows up with sharp drawing, fine contour lines. Lehel Michailovits's Flood Area Quietness calls our attention to a special, individual natural formation, to a peculiarly nodding sallow. In Kuwait there is flowing the oil, no need is there to struggle for well being. The other extremity is Somalia, the Sahel area, where aridity is destructive, people are starving. The disabled man lives in a Somalia-destiny, but only until he gets up with will, talent and compassion to the top of creation. MONFODI Foundation of Public Utility supported and hastened this metamorphosis that turns anguish into joy. For the fact that this is not an exception but a human overall view, Szolnok and the MONFODI movement have continuously made a lot of work. It is a good feeling to know that we, the Hungarians, have made more for our worried fellows since decades that the general world. We showed an example, a good example, and it is known and more and more recognized by the international organizations. Of course there are richer countries in the world that we are, there are some who could do more, but never mind, we are within the first regarding the soul, and this fact increases our spiritual treasure. We did much not only for the life of those in meaningless situation to be meaningful, but also the MONFODI exhibitions helped the development of the whole horizon of photo art, the lessening of the disturbance of values, the equalization of the world-average of photography. All of this constructs the harmony of a new beauty, of a new world. Tomorrow.

In 1999 the MONFODI Foundation of Public Utility organized a creation camp at Szolnok's Tiszaliget for the disabled Hungarian photographers. During a week, the very useful conversation, the theoretical and practical further training offered development possibility for the art candidates. From the works made at the creation camp there was opened an exhibition at Martfű, in October 1999. Worthy works were born. Prizes were awarded for

Istvánné Szita, Dr. Lehel Michailovits, Árpád Szentiványi, László Nagy, György Schaefer, János Oré and László Juhász. This form, the creation camp, it holds the promise of further successes, the careful foresight is stirring, and talent does not remain in shell: it is born.

Thus, with these results did we reach the jubilee year in 2000. The world celebrates, the Hungarians do specially. Christianity is of two thousand years old, the Hungarian state is of a thousand. Our celebration is double. Because of the flood the international exhibition opened in dramatic atmosphere. The opening was for a long time uncertain, water had almost reached the Szolnok Gallery, and the city was defended by the abundance of sandbags. The falling started at the end of April, almost at the day of opening. It characterized the crisis that mayor Ferenc Szalay, the writer of the foreword of the catalogue, he could not be at the opening ceremony but was at the dikes. One thing is for sure: at the following exhibition, in 2002 we will see photos of the flood, of the big water, its destroying and human resistance that at the end was able to countervail. Szolnok escaped.

A hundred and seventy creators sent in near a thousand works for the exhibition, which were judged by an international jury. From the twenty-four countries' authors it was pleasing to see participants from Hong Kong and India. We could greet prize-winning photographs from India, Lithuania, France, Germany, Vietnam, Austria, United States, Japan and Israel. Altogether they recorded portraits of the world by documenting ports, castles, trees, dances, blinds, disabled, landscapes, acts and animals. Hungarians got worthy and deserved recognition, too. We could find the names of Dr. Lehel Michailovits, Tibor Jakab and László Nagy within the prizewinners, and that of Istvánné Szita's, who obtained a special prize for her work *Deepened*, which recorded the well-settled image of a disabled Hungarian photo artist, with his inevitable wheelchair. Professional certainty and perfection is the virtue of Van Immerseel's still life with fruits, of J. Jacques' objects, Hubert Baton's waterside landscapes, and there is some kind of a noble simplicity, the thrift of pomp. The beautiful glance of Darmonik Feodor's Ukrainian woman. Color photos are rarely good since the loudness of tonality. Jean Moreau's *Black Woman* is masterpiece. On the beautiful, young and brown body the red drapery and light falls in perfect harmony. It is shocking T. T. Long's recording called *Luminance of the Blinds*, where the hands stick to the letters with the intensity of the face. Dr. Gilad Fiskus chooses very effectively the tuareg from the profusion, from the camel caravan that advances on the sand-hill of the desert, - showing up a face, a conduct, a destiny.

The guest exhibitor of year 2000 was Lilla Losonci, and she showed to the public her *Hungarian Centuries* painting series, the thoroughness, fineness and patriotism of her painting virtues deserved the success. Under the aegis of the millenium she presented her painting entitled *Hungarian Millenium*.

Willy A. Suys, the Patronage Director of the Association of International Photo Artists in his speech considered of great importance the MONFODI movement, and held that its influence is of international volume. He considered that the disabled photo artists are guided by the desire for possession and creation, communication and bringing joy, in the works there can be found the "desire for eternity" as well. All of this increases the volume of self-knowledge, and the longing for success is also a stimulating factor. In 1982 the wassail-bowl of Szolnok City was given to photo artist Dr. Lehel Michailovits. He really excelled with his color photo *Autumn*. There is no life without effort.

The people of Szolnok defended the dikes with effort. They won. The Tisza remained in its bed. The disabled achieved with effort all over the world their art and happiness. It is true, that this was done with exemplary help from the Hungarian society, but they did it through their self-will. With this double energy there is inner triumph, individual and social against destruction and lethargy. Personality becomes the happiest, as well as society.

It is noble and higher and higher leveled the world-account of the photos, which is at the same time a world document. The daily reality of the continents can be seen and sends a message from the pages, and the way the Vietnamese boy touches with his finger the letters, that is the luminance of the blind. Water is treasure in the desert, but we do not feel this at Szolnok, because it is a natural achievement to see it flowing out from the tap, nevertheless it is treasure in the desert, it is life. Sergej Buslenko's photo, *The Kiss* interprets the most beautiful human ceremony, the superb approach between man and woman. Sieber Volker German photo artist excels by grasping the erotic of the remaining beauty of a disabled woman. The exhibition shows the way forward. Many junctions and passage guides, always forward, always higher. Every mean and any drafting, if it is realized in optimal proportions, redeems, promises masterpiece, final solution.

Any good, if it is good, it is an useful treasure if it is perfect or approaches perfection in a given situation and genre; a reportage, architecture drawing, grotesque feeling, rough work or ambition for clear contour, portrait, human anatomy, landscape. The most essential is that the photographer be a personality, everybody with different technique, different selection of subject. Ferenc Markovics chose the dramatic world of the painters with the mouth, Károly Gink made the interpretation of the music of Bartók and Kodály, made a separate album about Armenia. Normantas Paulus summarized the hard fate of the Finno-Ugrian people along the Káma region and he had also analyzed Tibet. Ernő Tillai concentrated on the buildings. Sándor Bojár collected history on his sheets. Ákos Gábor Varga reached a new value by enlargement in the individuality of the Polaroid technique, Vince Lakatos only by grasping the solitude of the homesteads. It is not for sure that poetry can react to the homeless, unemployed, flood; the task of photography is to find them immediately. There is obligatory to record, represent, interpret the facts and problems, the completeness of which can be exposed only by photography. Its value is not of painting, poetry, writing, music, but it is more and less than those; it is an impression and exact medical statement of reality made with spirituality, luck and technique. The miracle of the grouping of the moment, the place, the objects and persons, the permanent enchantment of time and space, forgettable and definitive, born and passing beauty, they can be saved as a value only by the photos. Edit Molnár the face of Jenő Józsi Tersánszky, Péter Komiss the landscapes and faces of Transylvania. István Tóth the dignity of agedness in the fate-created wrinkles. What is the task of nowadays photo art? Enormous, inexhaustible. Photography is a way to the film, a way to fine arts, it is the ally and server of the art of painting, - mysterious poetry. Technique. Lyric poetry. Result. Knowledge, diligence, and fortune create it. Thinking, obsession and technique. Since photography records, - it liberated the realist obligations of the art of painting at the turn of the century, it hurried the development of the abstract. Picasso did not have to paint the knapper any more, Courbet's tasks came to an end. This is good and bad. Fact. The outspoken harm of photography, as it is the assistant of fine arts, it is the exempting us from draughtsmanship, it is not as an obligation for the work of art any more the draughtsmanship as it was in the age of Dürer, nowadays's artists could by no means draw as Leonardo did. Not only for their having no ability, but because of photography knots and replaces the drawing fantasy, serves and makes comfortable the author. As Babits says: "Also a burden, but also a treasure." By the same time photography is a general and palpable possibility, anybody can start and practice it. János Ilku found the infinite at the Ohat desert, Károly Szelényi recorded the Talian Devil. Only that? As the series is perfect, the picture is concentrated, the whole world, every landscape, the man and the twentieth century, too.

Television brings us anywhere in the world, but it makes superfluous the direct human relations. It gives and robs. Csíksomlyó is the Pentecost miracle of the believers. One can write a

poem, a short story, an ethnographic study and make a film on that, but to make immediately and preliminary photo, it is a multiple compulsory. MONFODI Foundation of Public Utility tries to substitute the lack of life-representation. It turns to higher speed, which develops personality, while records the figures of the vaporizing reality. Offers the key of solution to the man, eases the state of deformation, makes of full value those who are in deficient in seeing and moving. It supplies a double problem. Great examples give consolation and perspective. Béni Ferenczy became paralyzed to his right hand and could not carve any more. After that he draw great actions with his left hand, the artist and the work of art continued in him. Gábor Molnár collected venomous snakes in Brazil. Due to an explosion he blinded in 1932. He became a writer, wrote books. He edited the Hungarian-Portuguese dictionary. Toulouse-Lautrec, with his laming, crippling, scraggy feet he became a world famous painter. There are no lost men, there is no wasted situation. What starts as tragedy, it could turn into idyll and outgrowth. The MONFODI movement stops the falling destinies and gives wings with the possibility of creation. Béla the Blind did not see, he became a king, Bottyán the Blind was blind to one of his eyes and he remained the leader of the kuruc's. The MONFODI movement has a considerable past and a greater and more encouraging future. Its region is Szolnok, Hungary and the world. Its limit is the unlimited.

dr. Miklós Losonci
Art historian

Református templom megvilágítva
Calvinist Church In Exposure

Is MONFODI already twenty years old?

At the beginning MONFODI, for all of those who had entered in a relation with this name, it was nothing but a strange world, but today it has become a concept. Enthusiasm, love and competence made it a concept, by which its dreamers, creators and operators serve the Foundation and its CAUSE.

MONFODI became a possibility for debut and search of identity for all of those that want and are able to express their feelings, thoughts and opinions about the world by the means of photography.

It is a special outlet for those whose destiny life has stricken the most, because their casualty today still makes them suffer from disadvantage, in many domains of their life. However, through art they can become equal with anybody.

The world of the pictures mirrors the individuality of the creator, as a human person that can be independent of the bodily incapacitation, – who cannot walk could be on the wing, who could speak with difficulties is able to speak, the one who could eventually be unapprehended by traditional means can also express his reason and feeling.

MONFODI yet is not only a Hungarian concept. This special word has also got a meaning in the world, because photo art, with its border-vaulting means mediates creative thinking and feeling towards those, who get in touch with this organization as creators or enjoying creations. The Foundation is a frame to something that is both conceivable and inconceivable, because the creations of this framework are both real human creations and ideas.

What appears before the public at the MONFODI exhibitions it is an artistic and professional work, as well as a message. It is a message towards the world showing that a man living in disability is valorous. It is a value when he creates and it is also when he, the man is shown by the creation. Creation is man's fulfillment, one sense of life: opens up all that an artist is able to present from his inner self, opens up man in his self-reality. László Magony, the dreamer, mover, engine and manager of MONFODI, he has also become a concept. He is "the Magony"! Who does not care about that finding money, going from door to door and discovering possibilities is hard and inconvenient, that many people do not understand why he is longing for more, more beautiful, better, why he wants to give to others. Many people might think about him that he should be happy to live with his serious injury.

And he is happy. He is happy to give and by so doing to receive. He is happy to create, to be able to help others in creation, to offer delight for the spectator and creator and put something important on each of our tables.

He still might have not been thinking through the importance of the things he has permanently does day to day, year to year, for twenty years. He just does his job. He goes from door to door, manages, organizes, quarrels, sometimes grumbles about, but I know that sometimes he is happy also, while he is permanently "rolling", like a never to be tired engine.

When this publication is edited, he reasons twenty years. But he cannot fully reason the initiative's - which everybody calls today the MONFODI, and many people may not know its entire name –offering of joy, hope, development and outlook from the dailies to so many

people. To how many people it has offered success, refresh and personal experience for those, who were happy creators and spectators of one or other exhibition.

In historical perspective twenty years is not a long time. But in the life of a man and an organization it is nevertheless important, specially the first twenty years, because in twenty years can be developed what it is later to become.

MONFODI grew up. It is in its boots, capable of great things, experienced, as well as opened, vigorous and it is always ready for something new.

Be that the life of MONFODI and its actuators is guided by success, happiness, love.

*dr. Lajos Hegedüs,
the president of MEOSZ*

Damjanich János Múzeum udvara
Yard of the János Damjanich Museum

Polgármesteri Hivatal
Mayor Office

MONFODI

Being a young man and living as a gravely disabled for long while, I discovered that what I cannot reach with crippled legs it could be stopped by the help of a photo-machine. The flower in the neighbor's garden could be mine without tearing it off and thus destroying it. Landscapes and buildings can be mine, flying beautiful moments are possible to be kept. Indeed, I can choose from the manifold elements of the world what is close to me, what I am interested in and gives me experience. I made many photos when I was young. I was happy if others liked my pictures.

Later I met disabled people who explained their experiences, thoughts and feelings not in photographs, but in poems, short stories, paintings or graphics, and so many other genres, using diverse means. As their motion and participation in human communities is being restrained many times by unavoidable impediments, only those living in their close circles can admire the works and creators. There were and there are many people who, due to their disability, they cannot enjoy all the gifts given by artists to human fellows in many forms.

When we started the work of creating interest assertion organizations for the disabled, it was firstly done in an unsure way, but later it became more and more purposeful, and for us it became clear that we must not be held by the pressing troubles of everyday life (low income, architectural obstacles, lack of apparatus, rejecting environment, etc). We knew that endeavors must be toward perfection, that we have to create the right for our fellows with artistic talent to obtain help and space for the development and presentation of their talent before the world. Besides the injured sportsmen, they are the delegates of the large number of people leaving with healthlessness and disability who are able to keep in touch within the firsts with "the world of the unhurt". They are who eloquently prove to this world our basic idea, that any man living with disability could be valorous, could make others happy and find his happiness through creation. Therefore we organize from the very beginnings cultural meetings, exhibitions, artisan's camps, and theatrical presentations; hence, we edited the works of our disabled poets and writers.

MONFODI is a real pearl within the appearing artistic ambitions and programs of the disabled's organization. It is true, that fewer people create artistically valorous photography compared to the number of those making a poem or finding motivation for their writing down on paper the discoveries made about daily life and the world. Nevertheless, MONFODI gained fame all over the world not by quantity but quality. The exhibition in Szolnok has been for twenty years, biannually, the real muster of the disabled photographers. There it is not to be explained that the creator created something beautiful, generally valid and solemn question against his this or that kind of disability. Pictures speak for themselves.

Furthermore, the programs of MONFODI serve the task that the home photographers are able to catch up with the world-standard protected by the International Association of Photo Artists.

Even after the first exhibition at Szolnok, it could be seen that the caller into life of MONFODI, László Magony, he is enthusiastic, loyal and uncompromising good host and organizer of this high standard program. Therefore, it was natural for me that we create the MON-

FODI Foundation. At that time did not exist the resolution of the UNO General Assembly: “The basic regulations concerning the equal chances of people living with disability”. The tenth regulation sounds in the following: “The member states assure, that those living in disability could participate and integrate on equal base in the cultural activities (...) The member states assure that those living with disability could use their creative, artistic and spiritual abilities, not only for their own benefits, but for the enrichment of the community, be that they live in rural or urban environment. The Hungarian State did not meet these requirements so far, and left them out from the 1998-year XXVI law about the “insurance of the individual rights and equal chances of the disabled persons”.

Thereby the role of the own associations and foundations of the injured and disabled will be determining for a long time in the promotion of their cultural and artistic activities. Fortunately, there are as many organizations as stars on the sky, and the most shining from all of them is the MONFODI Foundation. It is not a bypassing joy and honor for me that as the one of the founders and member of the advisory board I can be, behind László Magony, the part of the strives and successes.

*dr. Csaba Chikán,
the vice president of MEOSZ*

Tanuló lány szobra
Statue of School Child

Art and Rehabilitation

If we are to speak about arts, we cannot avoid a seemingly easy question: who is talented? Otherwise: which are the essential components of the talent for creation? According to the psychologists, the most essential feature of personality is flexibility, elasticity and originality. Why is it good for us to know? Because most people think that who is very clever that is very talented, and who has no outstanding intelligence quotient that has certainly no talent for creation. Against this, when the results of the classical intelligence tests were compared to the creation tests (in the latter it is analyzed the talent elements) it turned out that those, who obtained excellent result in the IQ tests, they did not obtain the same results in the creation tests, as well as those who obtained excellent result in the creation tests, they get behind in the intelligence tests. This is so because art does not know problems (theme, task) having only one correct solution (while the exercises of the intelligence tests are so). And if it is true that flexibility, elasticity and originality is not only of the creator's, but it is also a characteristic of the receiver of the work of art, than in different ways and degrees but we are all talented.

Somehow the art products touch us and we react on them with our feelings, imagination, thoughts and whole personality. In this aspect the disabled men are not different at all from their so-called unhurt fellows.

Art interpreters has shown dozen's and dozen's of times that the artist projects (unconsciously) into the work of art his own complexes and conflicts, this being one of the motives of creation. Within the spectator of the creation exactly this same projection happens, but from the part of the spectator this being the condition of art enjoyment. Thus art is the medium of the imaginary realization of the desires of the unconscious.

It offers for both creators and who enjoy the possibility of venturing those emotional tensions that – through their suppression – have unbearably swelled up. It is therefore understandable why art offers relief. This relief is nothing else but the well-known old notion introduced by Aristotle, the catharsis, i.e. purification, purifying. Nevertheless, art is more than catharsis! It is the organ of expression. It contains catharsis but it also has the idea of communicating with others. Its aim on the first hand is not relief and tension solving but expression; it demands to be the medium of this.

The desire for self-expression makes art suitable for the development of personality and even healing, too. Children that are impeded in their motion and perception or are mentally injured they can reach development – with appropriate pedagogical guidance - just in those abilities and aptitudes in which they are detrimental. If the pedagogue, in his individual or group based therapy, he starts from what the consigned individual already knows, and builds his art therapy program on this, being careful not to categorize anybody (because than it is him who hangs the development of children), and cares about giving properly “hard” and diverse “exercises”, than he can reach good results with work, diligence but no agony.

For the disabled adults it is important as well that they take part – both creators and who enjoy art – in arts. Their prevalent frustration caused by injury, as well as the exhausting

effect of the hard conditions and the indifference of environment inclines them to closeness. This process is turned back by artistic self-expression, by the more and more frequent encounter with art's magnificence.

And when agedness encounters us? Or, what is worse, it comes unaware, progressively captivating our vital organs, circulation, brain and soul, then what else could help us? The miracle of art is that allots delight and helps us living.

How many people know, for example, that the painter of beautiful flowers, Renoir, he was suffering almost in his entire adulthood of grave and painful motion injury (poliarthris cronica, the chronic inflammation of the connective tissues' elements, capsules, chords and joints), or the late spiritual relative of the antique artist of speech with great impact, Demosthenes, (the always remembered Hungarian actor) Lajós Óze, who was stuttering in his childhood?

They and the same artist-giants found their way through any impediments, but history of art testifies that even the greatest creators would have not succeeded without art-advocates and Maecenas.

What kind of Maecenas could nowadays' talented and with disability fighting creators count on? And who can count on those injured men that want only to get in contact and acquaint with some kind of art section? It is to be feared that – apart from some known, big interest protection associations and some little foundations – in Hungary they have no Maecenas at all. The interest protection associations are only incompetent art-advocates, they undertake the task only from necessity, because for that they lack money and accordingly trained people.

It could be a lesson if we overtake what kind of protector the disabled organizations were, which from their one and a half centenarian existence – just for the interest of organization's prompter development – they had many other things to do, which were considered, by many people, of greater importance and urgency.

The National Association of the Disabled Organizations (MEOSZ), as an interest representative, protective and validating organization, it continuously strives for the removal of the objective impediments of creation, art encountering and in wider sense the impediments of education and cultivation. It is a many fronts position war for the clearing of our built environment. Its aim is that the man that travels with wheelchairs be able to reach freely and self-supporting any public cultivation and public education institution. But the condition for this is that on the street, in the public offices and public places he could be present without impediments, be it his job (if he is an adult), where he can get to, even with means of public transportation.

He can live with the rights declared by the Constitution for all Hungarian citizens. It is yet far from reality, but without being audacious this would remain – obviously – aloof.

As a direct art-advocate the organization had got on in 1986, when it organized the first national cultural festival. Beforehand it announced a national competition for the lovers of literature, plastic arts and amateur film. "Frigate in the Bottle", the first anthology of the disabled poets was published in 1986. With the "Art 89" title it was the organizer of the yet internationally grown cultural event series, its participants, both disabled and non-disabled, being the members of a single community. In this spirit was made the "Golden Cent" titled collection volume from the best literary competition works.

In 1992 and 1994 the Association announced the cultural festival of the disabled and their friends. While in 1992 almost every community was moved by the great series of events and many talented injured men got into the center and change the destiny of some, in 1994 this could not be repeated. Interest was lessened, we could not meet new faces, and the commu-

nities of the creators known from the earlier festivals were not able to come before their former themselves. From the 1992's literary competitions there still was made the "Director of Love" anthology, but after the closure of the 94 festival – in the first place because of financial difficulties – the MEOSZ remained indebted with the edition of the collection volume. However, it gave financial support for the edition of one of the novels in 1996, in the maintenance of Móra Ferenc Könyvkiadó, which is an autobiography of a gravely disabled man from his birth, Csaba Sárhegyi. Without this help the publisher could not undertake the edition of the book. The gesture is a message: the victory on himself of an injured man is happiness for us all. And it is hope for the exanimate: they can succeed, too.

MEOSZ had a fellowship competition for the creators. The fellowship was founded yet after the first festival, but the available amount of money did not follow inflation and thus it lost its value.

With the change of the political system impoverishment became evident (and in the interim unstoppable) and this fact urged the interest protection associations and other communities to search for new forms.

MONFODI, the International Photo and Color Transparency Competition of the Disabled was organized for the eight time in 1996, hosting an exhibition of high standard in many big cities of Hungary and some neighboring countries. It started as a photo professional circle two decades ago. When it was needed for the maintenance of the cultural heritage and standard, they organized a foundation around it, and the MONFODI Foundation provides biannually, again and again, a cultural value. It gathers, selects, keeps and evaluates the competition works of the disabled photographers and shows them to the big public.

The Opened Gate Mobile Art Gallery Foundation was born in 1994 also with the aim of value creation and value saving, and it works for the injured artists, but it organizes integration exhibitions as well. It confesses that there are disadvantaged artists from health reasons, but there is no art like that. Only talent is that counts, and what is born through that it is simply, without any attribute, art.

Against any difficulty and alarming crisis symptoms the clubs of the disabled live through, and they are strengthening the club-like communities of the young. Little workshops of craftsmanship, the subsistence of folk art traditions, the delight of creation and discovery, otherwise the attainment of independent action, the study craftsmanship of the self-formulation of different strata interests. The most courageous knock the door of community centers and libraries and they are not disappointed. Because there they can find almost entirely professionals of vocation. Openhearted people, who help the clubs with tact, love, competency, in the organization of the programs and offer appropriate and easily clearable place, the new, exciting and receptive environment. They are, who help the selection from the believed-artistic works those that are valorous or without value, and from whom it is possible to learn how we ourselves to differentiate within them.

The prepared organizers of the institutions of public cultivation could help most of all the culturally willed man encountering more and more real values, real art. The one that due to transportation difficulties or other health reason rarely has the opportunity to leave his home, their thirst must be slaked only from "clear source"; giving badness, inward and spiritual substitute for him is more than sin.

The journal Humanitas (which is sold from 1993 on subscription, because the owner of the journal, MEOSZ could take over from the reader only the half of the first-cost) rarely could undertake the publishing of artistic standard photograph, graphic and writing. It adjoined the Art-programs with competition announcement and it remembers the eminent celebrations with poems, short stories, paintings and graphics. In common with the Jász-Nagykun-Szolnok

County Association it organized in 1995 a caricature competition and the prize-winning creations were published. The journal informs about cultural events that concern the injured people. But this is insufficient for art-advocacy. It is the time for the starting of an independent, two-paged cultural rubric. But the crisis did neither avoid Humanitas. We should be happy that we succeeded and hope to succeed hereupon the maintenance of the journal. The ceaselessly increasing production and distribution costs we would not like to put on the readers. For the protection of the journal there came into being, in 1995, the Humanitas Information Foundation. Beyond the maintenance of the journal, if it were able to strengthen financially, it will undertake editing tasks as well. It will explore, gather, compile and publish the artistically valid works of the disabled creators, and moreover, time after time it will become a moving cultural club and keep here and there programs by involving the local organizers. Because the coming to light of the art products is an important thing, but the works are complete only when they met their public.

If people have bread-and-butter worries, than it is thoughtless to care about others - we can hear many times in the arguments, that is to say the interest protection organizations cannot be Maecenas, even for the happiness of their members while being under the pressure of paying the bills.

What is more important, subsistence or culture? The poet, György Faludy, in his stupendous autobiography gives a surprising answer to this question. We know (from the author as well), that the convicts of Recske were doomed to total torture and then famishment. The only plea of the humiliated and exposed people was the deployment of the forces of spirit and art. The writer, from evening to evening – and if possible also daytime, during hard manual labor – he was guiding and initiating philosophical and art-calling discussions. He was narrating and arguing so that together with the convict fellows squatted around he himself be able to rise up from his care-worn situation.

“At the entrance of the barrack I was catch by Jóska Borostóbi, the huge, stubby, nearly two meters tall, former functionary from the city of Nyíregyháza, who, a year ago, he was appointed by doctor Ács within the first deceased. I liked his being one of the most intelligent from the participants of our evening symposiums: he spoke little, shortly and carefully. Whenever we wanted to go sleeping, he suggested that we remained and stand forth a new and attractive subject.

‘Gyurka, I would like to speak with you privately’ – he said and pulled me aside to the wall of the barrack (...). ‘My dear Gyurka’ he said, ‘I decided that I would not take place any more in your discussions. It flashed upon me last evening, while you were explaining Plato, that I had lost my interest in the spiritual things. (...) I deem sleeping more and thinking less. I turn to the life of algae. I turn to the life of the underwater algae.

I shoot one more glance on him. I had the impression that this man has to die. Not from bodily reasons, as doctor Ács had forecasted, but because of his capitulation before the idea of death. Cowardly – I thought angrily. Then I looked before myself and forget Borostóbi, who was still standing in front of me: he was evidently expecting me to encourage changing his mind. Nothing was farther from my thoughts. (...). Who does not want to speak about Plato, he has to die. The recitation of Keats’ poems makes you immunized against the typhoid bacterial. Borostóbi had gone; above the barrack was shining the evening star. It's sheer lunacy-I thought, and went in for the basin.

For a while I was woolgathering on my pallet. (...) as I laid with half-closed eyes, it seemed as if above the vis-à-vis beds, with vaulted and hairless infant head and with Buddha like legs across there would the impersonated Starvation be perching. I should get up the bed and go to Borostóbi in order to make him change his mind, this being my duty. Then I remembered

three lines from Rilke: 'the lost is let alone by earth/expulsed is from his own homeland by his father/mother's bosom never opens to him', and I let it all (...).

Jóska Borostóbi, the kind and heroic functionary of the hundred of Nyíregyháza died just a week after he resignedly announced; he will not participate any more at the evening discussions. He drop dead while working."

What is primary though? The indispensable eating, drinking and sleeping for life reproduction or the spiritual and inward sustenance for the maintenance of life power?

Culture and arts are no luxuries, even in poverty. Not only with bread lives the man. Who creates a situation (environment) from negligence and disinterestedness that closes the possibilities for the man suffering from motionlessness or any other kind of injury to take part in cultural and art experiences, then his sin is at least the same as depriving that person of his daily nourishment. Art is just the same condition of rehabilitation as learning, working, health caring, warmth, loving family and a wider, preconception lacking social environment.

Teréz Józsa
general editor of Humanitas

Bibliography

Művészpszichológia (Art Psychology), Gondolat, Budapest, 1983, edited by László Halász.

Szinttartó, fejlesztő és terapiás foglalkoztatás. (Level-keeping, Developing and Therapy Employment). Szociális Munka Alapítvány (Social Work Foundation), Budapest, 1993, edited by dr. Viktor Göllész (Editor of the series dr. Károly Hajós).

Életminőség-fejlesztő speciális mozgalmak a fogyatékosügyben. (Special movements for the Development of Life Quality in the Problem of the Disabled) Szociális Munka Alapítvány(Social Work Foundation), Budapest, 1993, (Editor dr. Károly Hajós).

Faludy, György, My Cheerful Days of Hell, Magyar Világ Kiadó Kft., 1989.

Kikötő / Port

The Greeting of Willy A. Suys

Dear Ladies and Gentlemen,

I thank you for making your appearance, so many of you, into this beautiful gallery. As the ambassador of FIAP, I would like to greet you all and to transmit the greetings of the FIAP's leader and director, Mr. Emil Waldenstein's. They wish the exhibition to be as outstanding as it deserves to be. I would like to congratulate you personally for the 10th Jubilee of the International Photo and Color Transparency /MONFODI/ Competition's photographic exhibition.

I specially congratulate Mr. László Magony. These twenty years and the 10th Jubilee MONFODI Exhibition that made the name of the city of Szolnok worldwide known, it is the work of yours. Mr. László Magony is a real ambassador, a he is the ambassador of photography. He makes it possible for the disabled that are present here at this competition to show what is deeply in their soul, who may not realize their talent without this opportunity.

Finally, I would like to thank the organizers of the MONFODI Public Foundation for this very kind invitation. Believe me that this is a great honor for me to be with you here today. We hope that this relationship will be continued and grown stronger and stronger.

Willy A. Suys,
The Patronage Director
of the International Association
of Photo Artists

Lajos Győri

The Greeting of the Tenth Exhibition

(Letter excerpt)

Those people who sent their recent works – we can say – from all over the world, to the application invitation of the MONFODI Public Utility Foundation, they have taken a great role in the coming into being of this exhibition.

There were many of them, which means that not only within our borders, but also outside of it is this recurrent artistic event counted. As we know, this is the tenth international photo exhibition in Szolnok organized and arranged by the MONFODI Foundation of Public Utility. This is already history! It is the part of the international and domestic public life of photography; it can be found in the specialized literature, posterity will remember it.

I put myself the question in every photo exhibition: what motivates the photo artists to get ready for the public appearance again and again, through serious material sacrifices? The answer probably is in the fact that photographing is the only conscious act during which the man, with the photo-machine in his hand, he is granted his or her seven most beloved wishes. Let's see what they are.

In the first place there is the desire for possession. The creators, in the moment of exposure, they take into their possession a sight, an ephemeral moment in order to have it at any time. Men and women, buildings, cities, landscapes, monuments, plants and animals they all can be the subject of the virtual desire. Photos can be seen at any time, they can be given as gifts and the experiences that are related to the pictures can be recalled. But taking into possession is not egoistic, as it is just proved by this exhibition.

The desire for creation is also an important motivation for the coming into being of any exhibition. That is to say the reordering of the three dimensions of reality, compressing the spectacle into the image field, using effectively the special photographing expression instruments, they create a new quality, a new object, which come to publicity as art works. To create something that was not present before leads to experiences comparable to nothing else.

And we have got to the consummation of a new desire. This is the desire for communication, i. e. that we want to share our visual experiences with other people. The joy of the creators would be uncompleted unless somebody sees the pictures sometime.

Therefore the photo exhibitions are important, where the travelers can tell a story without words. They can show equally for acquaintances, friends, family members and outsiders what they consider to be important, what they have chosen for preservation from this world, what kind of influences they got in foreign lands, the values they have chosen, the lessons of the present and how the spectator gains intellectual enrichment by according attention to the pictures.

The course of creation and outward communication is motivated by the desire to bring happiness. It is an incomparable feeling that we feel when giving a gift to somebody. Not with a necessarily objectified thing but visual experiences. An experience that earlier was only of the photographers. But thanks to Master Daguerre – the inventor of photographing – this experience can be transmitted and reproduced. This is the role of the photo machine, the

light sensitive material and the lots of photographic communicational means. The photographers use with fantasy those objects and present the spectators with the exposed object.

Every born photo bears the desire for eternity. We live further by creation as our creations are enduring and build up into the cultural tradition. The photos help us remember even if being in the pictures or we making the picture. It is important due, especially for posterity – to keep each mosaic of the world remain. Keep the photographs according to this!

The next to come in the scale of desires is cognition of ourselves. The creators always have an internal doubt: is it interesting enough what I am doing? Can I create new quality? Can I offer experiences to people that are foreigners to me? Will they remember these pictures? Did I capture everything that I considered important? Do the photos express how I am? Am I to be known through my photos? Well, the spectators must answer all these questions so that the creators get assurance for the reason of their works. Exhibitions opening, among other things, give the opportunity to that.

This is being related with the seventh – maybe most important feeling – the desire for success. The one that goes through the happiness offered by success, he gets a new lease of life for a time and his or her desire for creation freshens again. In his visual memory new visual ideas are born the fulfillment of which starts again the process of the consummation of desires. This rotary motion has no end, there is no way out. For that very reason is photography such a beautiful thing.

I great you all

Lajos Győri
The president of the National
Association of Hungarian
Photo Art Creation Groups

Vártemplom kertje / Garden of the Castle-

Jubileumi park II. / Jubilee Park II.

Dr. Miklós Losonci

The Photoart in the Movement of the MONFODI Foundation of Public Utility

Shortly to say, we can be witnesses of a magic parallel. We have to modify Sándor Petőfi himself: “Babbling, roaring the Tisza did not break the dike”. Szolnok has escaped. The drama tamed into elegy. I mentioned all of these because all of the many injured people in the world, who hardly sees, with the effort of the blind as well as the disabled’s; capital of the world Szolnok, it has escaped, because it saved itself from the ravaging of the floods and the Tisza did not break the dike.

All the same disabled all around the world, in all the continents, in Hungary also, who do not allow the drama to destroy their heart and intellect. Indeed, they made and make the effort, that neither their heart nor their soul or intellect is broken by the destroying flood that is called akinezia and blindness. In other worlds the parallel that both Szolnok and the men escaped. It is simply because resistance and struggling can defeat the destroying and spoiling natural forces.

We can be the witnesses of this parallel and of what makes us happy as we already can see the tenth Monfodi exhibition all around the country, and here in Szolnok, which is the world capital of thought and movement, these beautiful city on the shore of the Tisza that we call Szolnok. Now my duty is – who have taken part in many MONFODI exhibitions – to confess what is the fascinating, from among which I see prediction in the material of this exhibition.

In the first hand that is strange, and which is striking in this exhibition, it is that the world-equation, the world document teaches us, that in fact we see different states, different people, different destinies and regarding to what is curiously wrought there is uniformity.

Because, if we see a photo from India, where on the road to the infinite the horse-cart goes, that is the daily reality of that huge, continent-sized state. Or this, what János Eifert said in his opening words that the light of the blind is how the Vietnamese boy sees with his fingers. Seeing moves over to the fingers, to touching. It is beautiful how the artist managed, which seems to me to be that the picture itself, the face, the eyes, i.e. the man can indeed compensate a missing part of the body.

But we can see in the same time, that the most important thing for an Israelite painter is to render the miracle of the water. Over here water is not a problem, - it is not yet a problem – but over there, in the desert, in the Middle East, and there in the Near East a glass of refreshing water has an enormous importance. And how the artist makes us see this problem that is special.

There were so many awards and special awards handed over that let me give a special award in soul and spirit. I would give this special award to Sergey Buslenko, the Ukrainian artist, who reached a remarkable photo artistic rank with his photo entitled “The Kiss”. As he emphasizes the water, the beautiful part of the body hidden in the water. And at the same

time the intimacy of the kiss remains. I congratulate Mr. Buslenko, give him my special award, which is a very modest special award, with soul and spirit.

At the same time this exhibition is special and foreshowing, because the Hungarian photo artists, alike their old duty, always and now also, they grasp with that steady abundance and ease those landscapes, the very representative village beauties of our country, the homesteads, the houses, that kind of easiness of Alföld, which is so characteristic to this part of the world.

It is special in the same time, that the German photo-artist, Sieber Volker, who shows us the erotic beauty of a disabled woman so superbly. As the body droops from the wheelchair, we can admire her beautiful back. As it were proven that beauty is present everywhere, focusing in that what is remaining from our life and body. And Sieber Volker, who has also got an award, and with reason, from the international jury – has made something outstanding.

Since the person, who flashes the beauty of the disabled man, it is special, as well as it was present in the work of an other artist, an Ukrainian artist implies with his work entitled "The Lovers", that old people – who are nearly become worn out, they hardly have any cloths, any shoes, they have poverty – but they have love. They have faith in life, isn't it beautiful? Therefore happiness can be attained, and this is what the artist has wonderfully found.

At the same time we have to speak with recognition about Jean Moreau, who had rightly won the main prize, as it is wonderful what he does with the yellow and black colors. That of the black women's yellow-blazed picture, which is depicted with color, perception and with the sight of beauty turned towards us.

It is solved with superb artist concern, so that he obtained the gold medallion of this exhibition with right, rendering that artistic prominence can be obtained by anybody if there is enough deepening, talent, concentration. At the end there I can only say, that Szolnok has escaped, any men can escape if there is relevancy and strife by which he or she can reach the higher dimension of creation, which is the possibility of happiness, for what there is worth to live, giving a new perspective of existence for us.

Hence I wish many successes, further resolutions, work and creation for the MONFODI Public Utility Foundation and personally for László Magony himself. With these thoughts I wish to contribute to the tenth Jubilee exhibition of MONFODI Public Utility Foundation.

dr. Miklós Losonci
Art Historian

Dr. Miklós Losonci

Provincial Hungary

(Article excerpt)

Szolnok is the capital city of the MONFODI Foundation of Public Utility. Here was organized the tenth time, in April 2000, in the City Gallery, the International Photo and Color Transparency Exhibition of the Disabled. The leader of the movement is the city of Szolnok and its citizen, László Magony, the president of the MONFODI Foundation of Public Utility, who, after a grave car accident he himself is being disabled -, he is the tireless proposal maker of this noble, already internationally ranged new cultural work, which raised up many hundred, many thousand men from despair to the happy height of creation. We can say that our country is the measure in this medium, our country, the provincial Hungary. All of these, of course, they are not against the successes of Budapest but are an addition to those, they prove the national living-will of a nation; of what is expressed with crystal-clear precision by poet and general Miklós Zrínyi: "We are not below any nation!"

dr. Miklós Losonci
Art Historian

Szigligeti Színház homlokzata / Front Wall of the Szigligeti Theatre

István Tóth's Confession about Photo Art

I carry out a flattering and dear request when I get the pencil to write an article about my views on photography, or more correctly photo art. To my latter word (photo art) perhaps there are some panting people who - a little bit behind the time - are skeptical about the existence of photo art, even today. I am convinced that this is due to their lack of information. Do not misunderstand me, I do not want to take the part of the photographers, who, with their activity, they have a negative effect on photo art. Just the opposite! To mark with rigorous scale the borderline, to separate the dilettante from art, and when I do this in the following, I am speaking about photo art.

By way of introduction I have to note that there is not possible to offer a perfect analyses in the limits of the present article, as the concerned issue could be described within the size of a course-book. Thus I will only touch one or two things that could start the ideas.

After this I would say some words about my favorite issue, human representation or as it is known in common language, "portrait"-photos. There is needed to explain these two concepts, because human representation and portrait photography are not to be confused. The portrait - as it is - it is nothing more than the simple sketch of the model's face, more exactly, it is the reproduction of the features, i.e. the copy of the interior of the face.

In this case we cannot speak about artistic creation, even if the recording was done through perfect technique, the lines are clear, the outlines are good and lighting is fitting. In one word, there is everything in order, but when seeing a "portrait" like this we can only speak about a good industrial product.

In human representation we have to show the frank and true man. Through the picture the spectator has to see - without knowing the model - whom he is facing to. Human representation discloses individuality and inner properties, without any mask, so that it shows characters. Indeed, not only individuality but individualities are mirrored, because there is not only the represented person that should be seen in the picture, but also the one who created him by forming the inner profile of the model.

This is what I call art, in this case photo art. It is no doubt that this subject is one of the hardest in photography (indeed, not only there!) and the degree of difficulty is what makes it attractive for the real artist. We have to do our work consciously. When we want to turn the phenomena into picture - of course after finding its substantiality - we have to strive for feeling what we would like to express. We must not have the surrounding thought that "somehow we will get something out of it". This is self-deception, this kind of a conception will never lead to artistic performance. If we do not make any concession - regarding what we have imagined - in execution, and be consistent in this, then we may make fewer amounts of captures but more of value; we get artistic photo. Our task is that we keep a high scale when estimating our work, which is a rank, not only for the picture but for the creator as well. And with this I want to allude that I have very high requirements against the "portraits" present at the photo artistic exhibitions.

Other, especially dangerous area - which I want to speak about - it is the more and more wide-spread different tonality-altering techniques. The followers of this technique are making a lot of errors and mistakes not only in human representation, but also they can fail in all the domains of photo art. I am not against of using this technique - indeed, I also use it -; the

mistake it is only that their use is not always justified. It often shows up as an egoistic endeavor, the used technique having no function. From my part, I accept this kind of technique only when it goes for the good of content, when the effect of the message increases and creates an atmosphere which - by chance - could be reached less or not at all by the classical technique. I dare to show for this reason my photo entitled "Witch-dance", which I think well exemplifies my words. The tension (atmosphere) that radiates from the photo it is the result of the correct use of solarization. I have to say sincerely that in this domain I often meet photos which, even with the greatest good will, one can say about that they were born in the spirit of fashion and they are only for themselves.

If there be enough room, it would be worthy to speak about the more and more widespread - reportage like "street-photos" - the so called "off the cuff" made captures. We can meet these kinds of photos in large number at almost every exhibition. We cannot deny that there can be discovered in this domain many vitality and sprightliness. The mistake I see is that these pictures often lack empathy. Its protagonists not always reach the depths of the things. They often stop on the surface, thus these photos will never be creations of eternal value, i.e. artistic photos. We have to have special care and caution in our work, because the many times "rawly" found theme is not suitable for representation. Therefore it has to be re-organized - and if it is possible -, arranged. I often choose this solution. I like to arrange my subjects but I often work from watch. Many people are against arranging, but in my opinion not the way of creation is important for the work of art but its sincerity and truth.

The center of my subjects is the man and most times I am concerned about their problems. I often make pencil-sketches from my ideas and find models to that. Most heartily I work in the domain of human representation. I specially like the two or three figure compositions.

The eighty percent of my recordings are made on 35-mm films and I rarely work on 6x6 films. I do not give up the great possibilities of the 35-mm films for the sake of the comfort offered by the larger dimension.

I hope that this short analysis succeeded in setting off some thoughts and I trust that it is for the benefit of photo art. By the same time I have to notice that my method presented above is not the only way to success. There are many beaten tracks and everybody has to make his own choice.

With my article I publish some of my recordings, without any explanations. Finally, I finish my lines saying that photography is art if the photographer is artist.

*Published at the EXHIBITOR'S ANNUAL
of Hong Kong, 1969,
"The Photographic Exhibitors Association".*

Néhány fotó
az I–X. Monfodi
kiállítások anyagából

Some photos from
the I.–X. materials of
the Monfodi Exhibition

Martin Paul EFIAP, Hon.FEB
Sport / Sport

Franciaország
French

Molnár Béla
Tolókocsiban / In Wheel-chair

Magyarország
Hungary

Molnár Béla
Ölelés / Clasp

Magyarország
Hungary

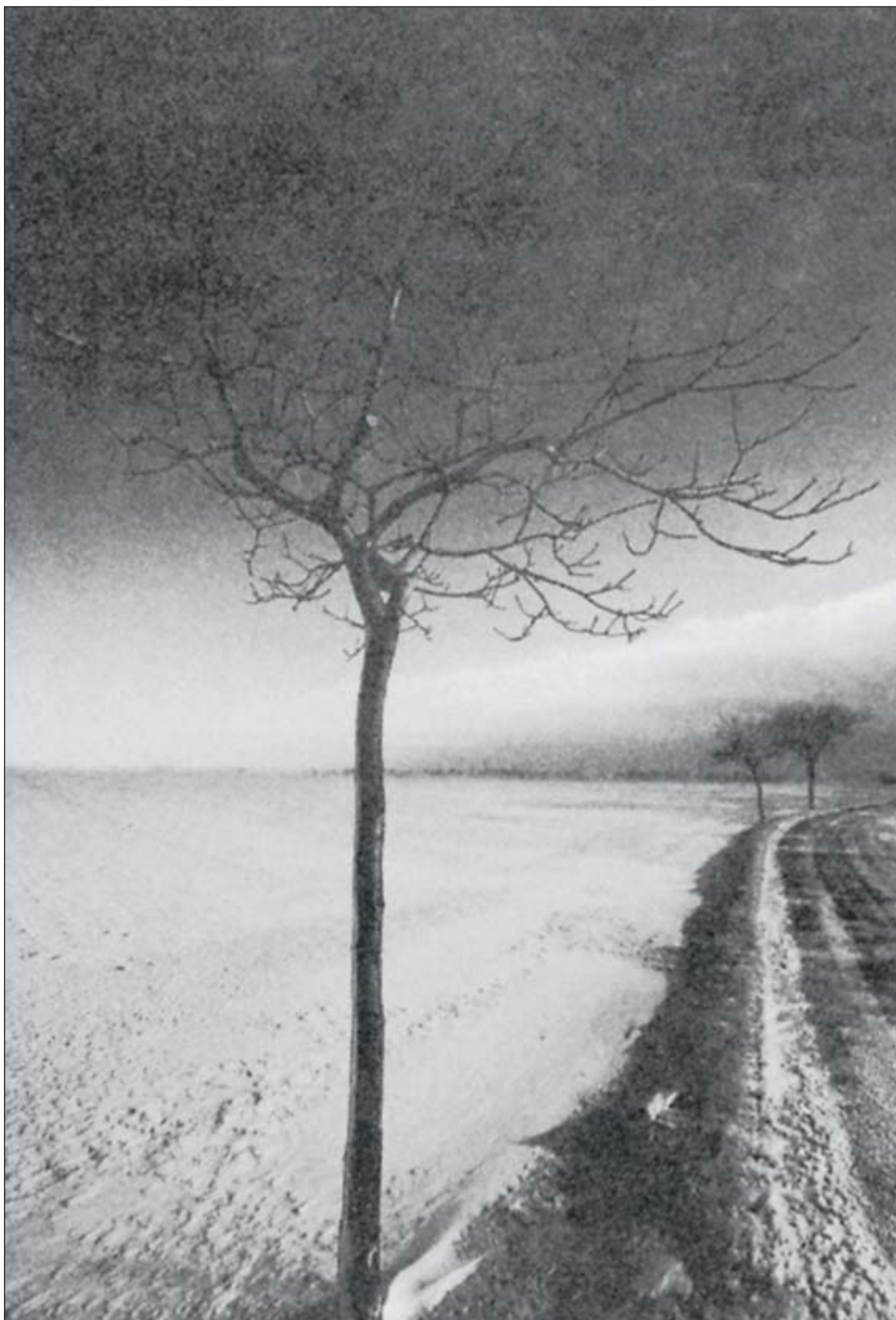
Fred Partridge
Jégbalett / Ice-ballet

Ausztrália
Australia

K. F. Novák AFIAP
Salto Mortale / Salto Mortale

Csehszlovákia
Czecho-slovakian Republic

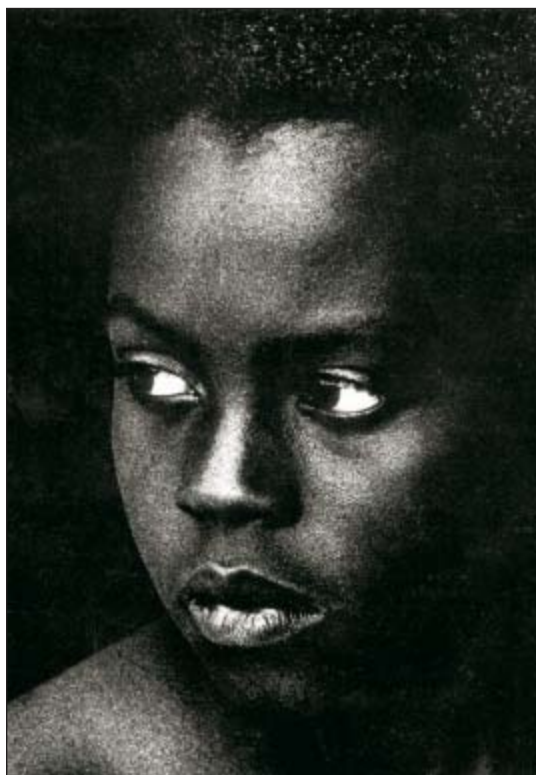
Karl Stadler
Téli hangulat / Winter-atmosphere

Ausztria
Austria

Susanta Banerjee
Áldozat / Victim

India
India

Landi Battista
Portré / Portrait

Olaszország
Italy

Karl Stadler C.Ö.A. EFIAP, ÖGPH
Fekete-fehér / Black and White

Ausztria
Austria

Debashish Ghosh Ray
Száműzetés / Banishment

India
India

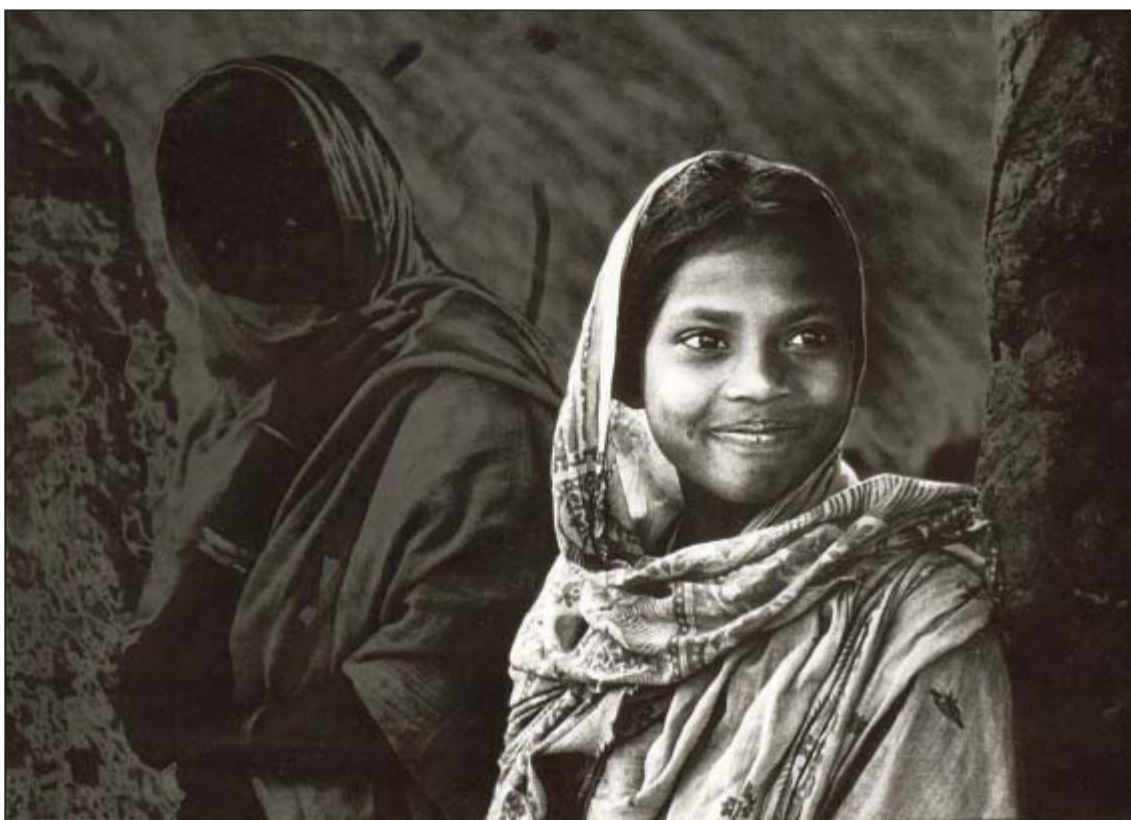
Van Deun Marc
Maggy / Maggy

Belgium
 Belgium

Methody Plachkor
Az optimista / An optimist

Bulgária
 Bulgaria

Ajit Mondal AFIAP, AIIPC
Mosoly / Smile

India
 India

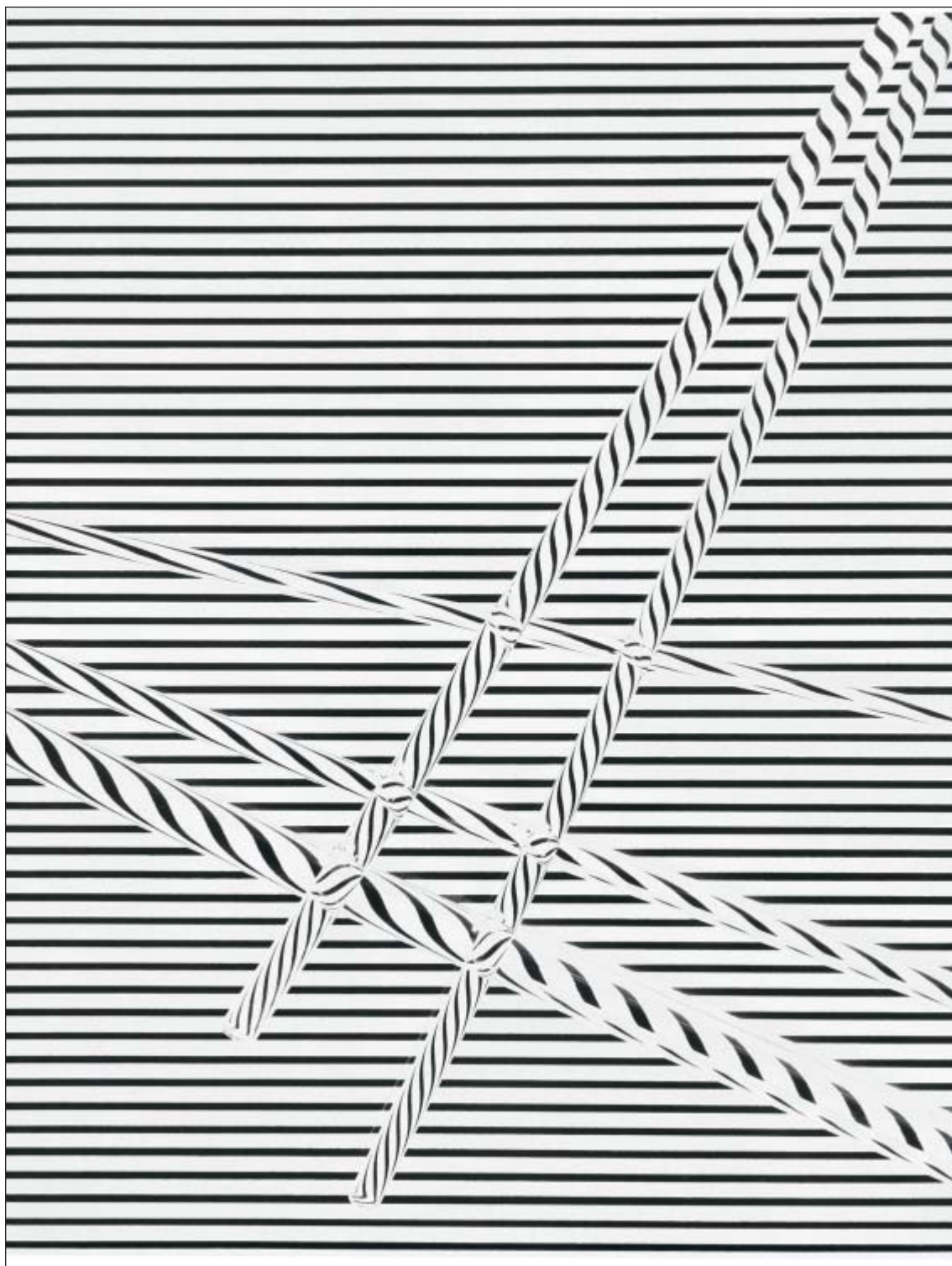
Aszódi Zsuzsanna
Mezei csokor / A Bunch of Wild Flowers Hungary

Magyarország

Aszódi Zsuzsanna
Emlékek dédmamámtól / Souvenirs from the Great-grandmother

Magyarország
Hungary

Aszódi Zsuzsanna
Fényreflexek üvegen / Light Reflexes on Glass Hungary

Magyarország

Aszódi Zsuzsanna
Nyár és fűz / Poplar and Willow

Magyarország
Hungary

Yuzi Shiponov
Hölgy hajóval / Lady with Ship

Szovjetunió
The Soviet Union

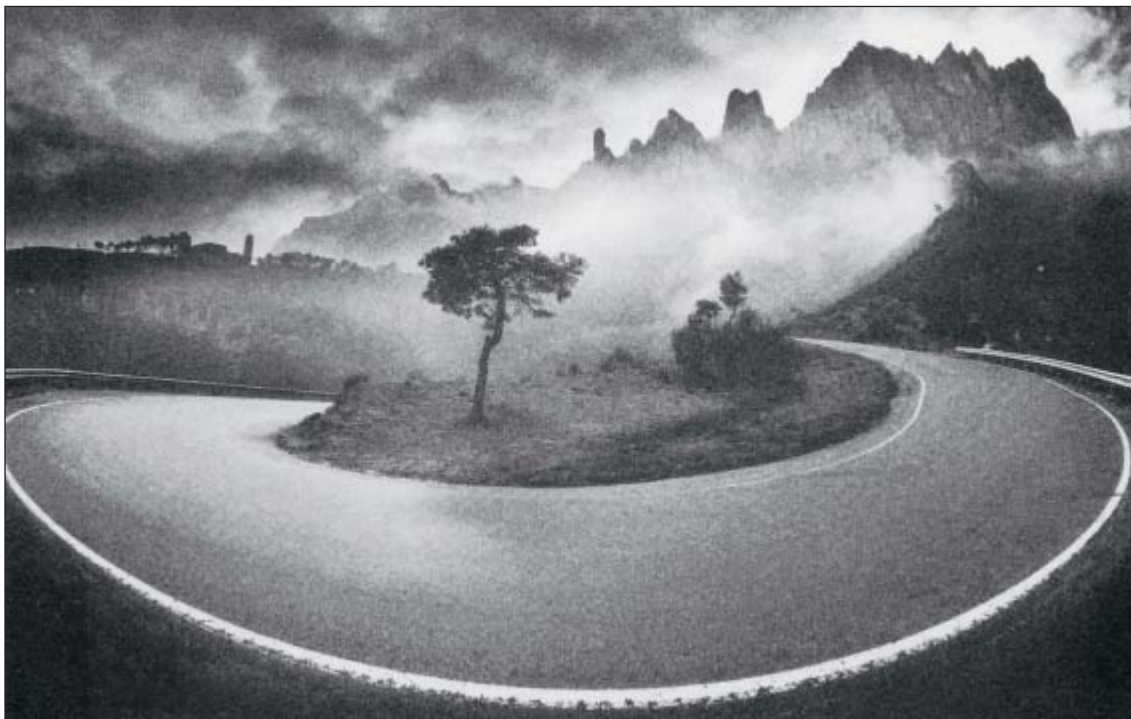

Tribuszer András
Betűvetés / Lettering Hungary Magyarország

Bandin Mladen
Madonna / Madonna

Jugoszlávia
Yugoslavia

Josep Olivares Fontseka
A Paellán / In the Paella

Spanyolország
 Spain

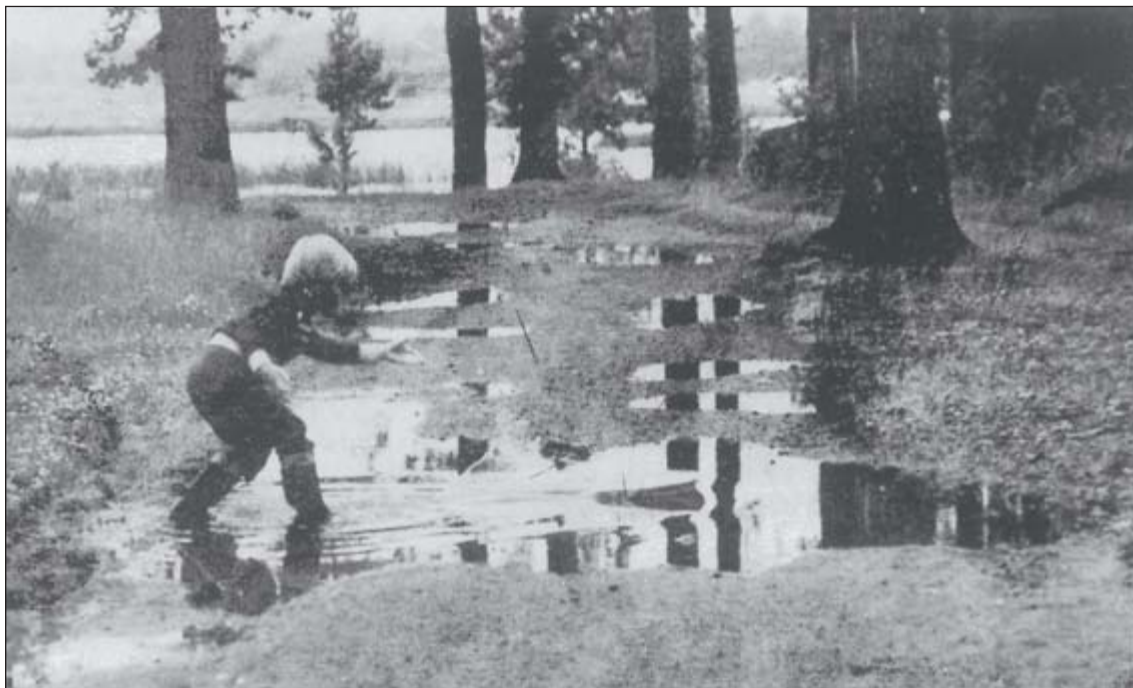
Krendl Manfred EFIAP
Csavargó / Tramp Austria

Ausztria

Darmokrik Feodor
Portré / Portrait

Ukrajna
 Ukraine

Kalevi Sandberg
Játék / Play

Finnország
Finland

Paracskin Arkadij Ivanovics
Csendélet / Still-life

Szovjetunió
The Soviet Union

Rynkiewicz Zdzislaw
Cowboy / Cowboy

Lengyelország
Poland

V. Panov
Ülő-röplabda mérkőzés / Sitting

Szovjetunió
The Soviet Union

Molnár Béla
Nehéz lépések / Difficult steps

Magyarország
Hungary

Bent Samson Carlsen
 Ez egy hosszú út volt / It was only a long way Denmark

Dánia

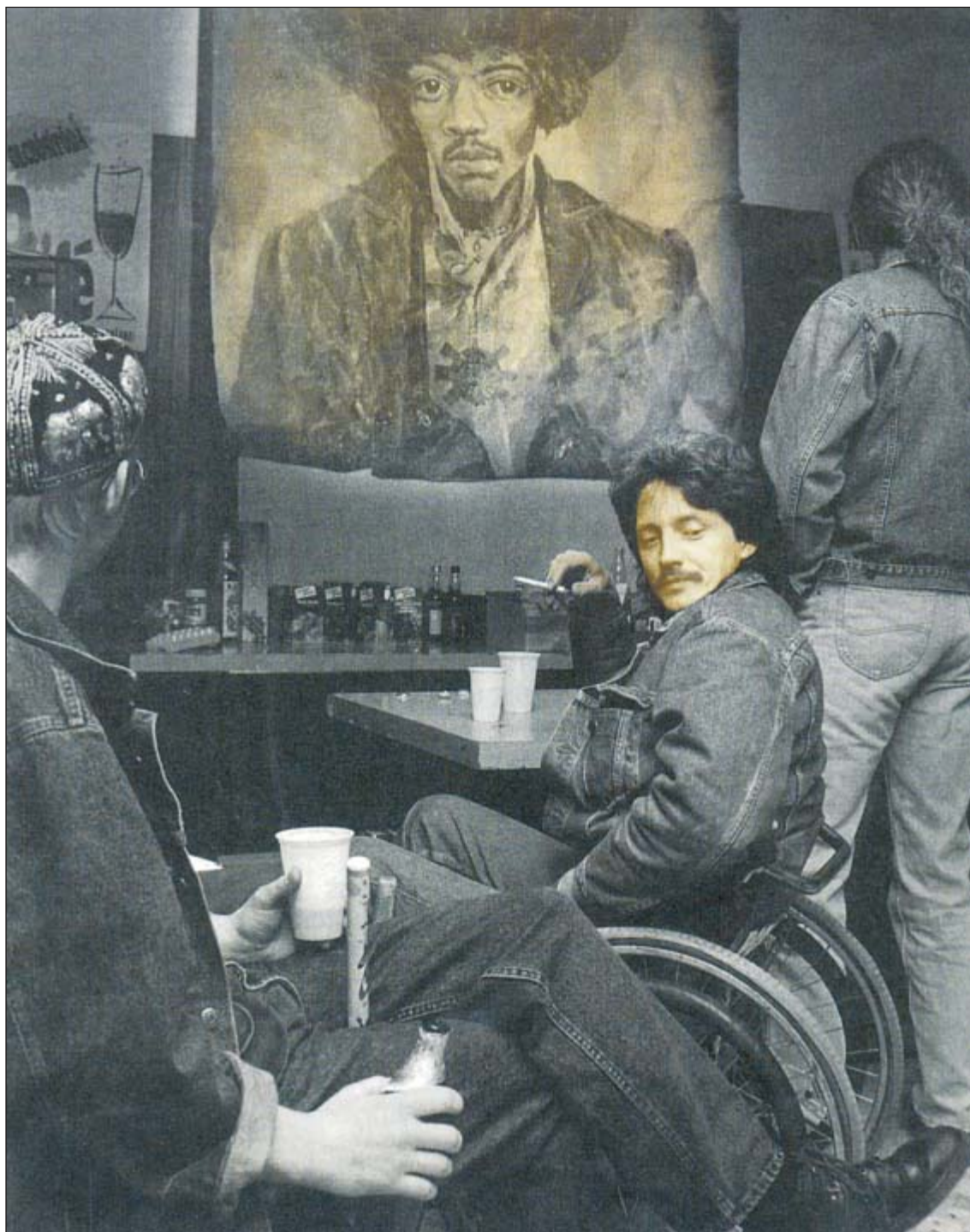
Gerardus Van Mol EFIAP
 Versenyben / In Contest

Hollandia
 Netherlands

Szita Ivánné
Elmélyülve / Immersion

Magyarország
Hungary

Nagy László
Szilveszter '93 / New-year's Eve 93.

Magyarország
Hungary

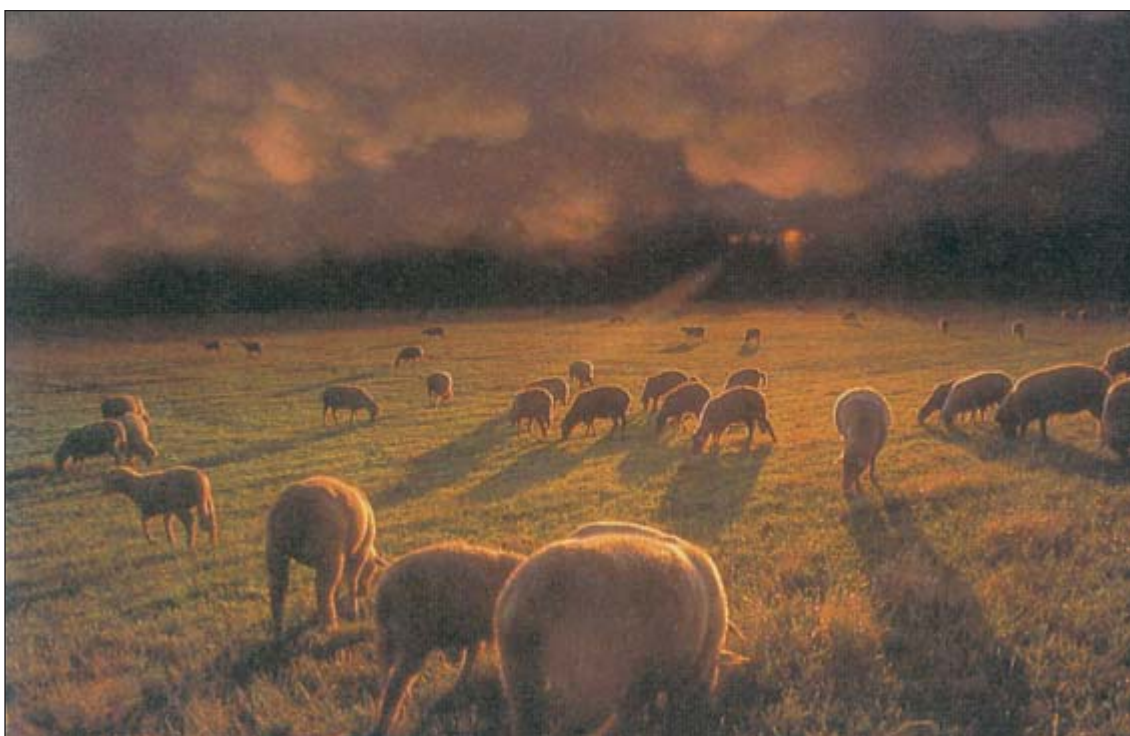
Eugeni Komarov
Terasz / Embankment

Ukraina
Ukraine

Gerardus Van Mol EFIAP, PSA**, PJ-5
Csúcs / Top end

Hollandia
Netherlands

Vogel Heinz
Birkák / Sheep

Ausztria
Austria

Tomelleri Giuseppe AFIAP
Sirályok / Seagulls

Olaszország
Italy

Pauli Nieminen AFIAP
Az első hó / The First Snow

Finnország
Finland

Karl Stadler C.Ö.A.EFIAP, ÖGPH
Levél / Leaf

Ausztia
 Austria

Sylvian Vervoort AFIAP
Új tavasz / A new spring

Belgium
 Belgium

Sylvain Vervoort AFIAP
Fehér vitorlás / White sailing boat

Belgium
Belgium

Gerardus Van Mol EFIAP, PSA
Öreg festő / Old Painter

Hollandia
Netherlands

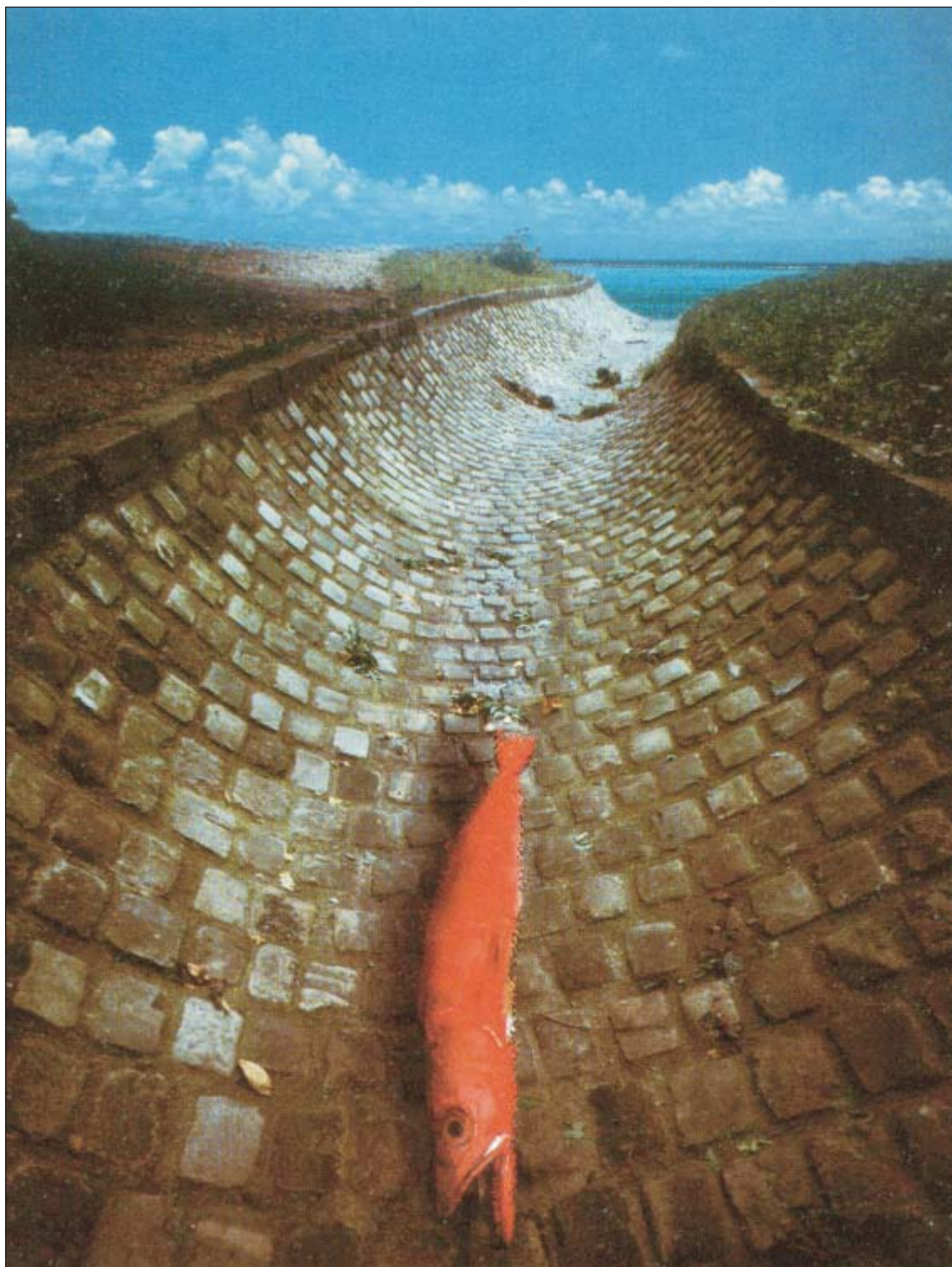
Wang Fook Seek AFIAP
Ernyők / Umbrellas

Malajzia
Malaysia

Budai Andrea AFIAP
Fogadó ügynök / Welcoming Agent

Olaszország
Italy

Jean-Daniel Lemoine
Hal / Fish

Franciaország
French

Láng Tibor
Bakonyi boksa / Scorching of wood in Bakony Hungary

Magyarország

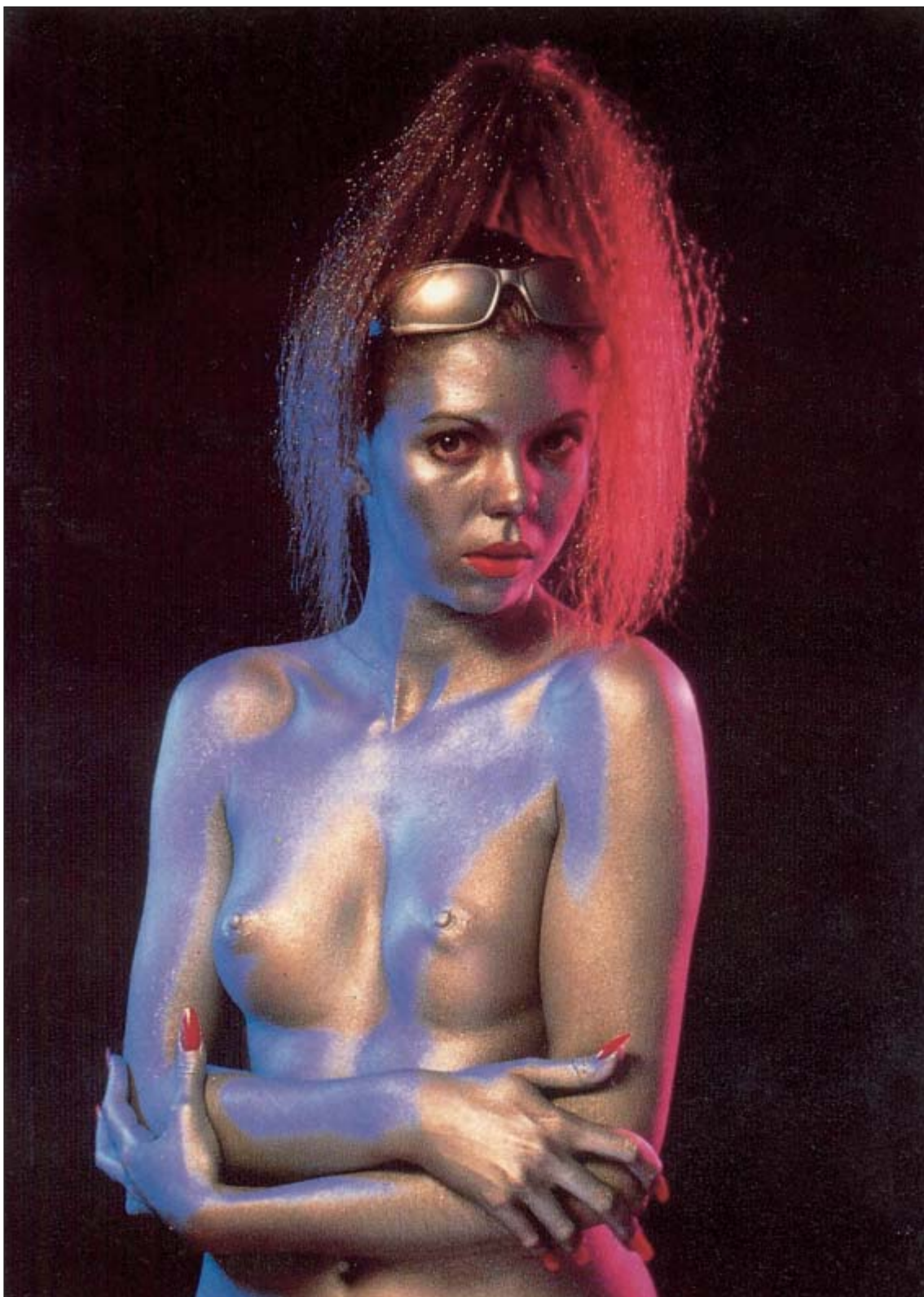
Wang Fook Seek AFIAP, PJK, ASEAPS,
Horgászás / Casting

Malajzia
Malaysia

Josef Heinterleitner
Tekerés / Roll

Ausztria
Austria

Benis Brown AFIAP
Ezüst hölgy / Silver Lady

Nagy-Britannia
Great-Britain

Gaston De Man
Kávészás / Coffee-Drinking

Belgium
Belgium

Westphal Kurt EFIAP, PSA****
Vágyakozás
Longing

Németország

Germany

Takashi Ifo EFIAP
Fény és árnyék
Light and Shadow

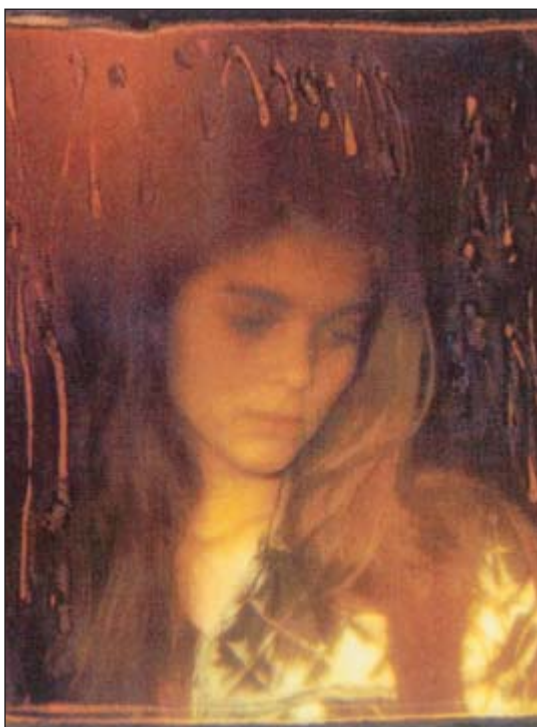
Japán

Japan

Van Minnebruggen
Fodrok / Zwavel

Belgium
Belgium

Pillegaard Erland EFIAP, Hon FEOS, PSA*
Gitte
Gitte
Dánia
Denmark

Nagy László
Fotózás közben
While photography
Magyarország
Hungary

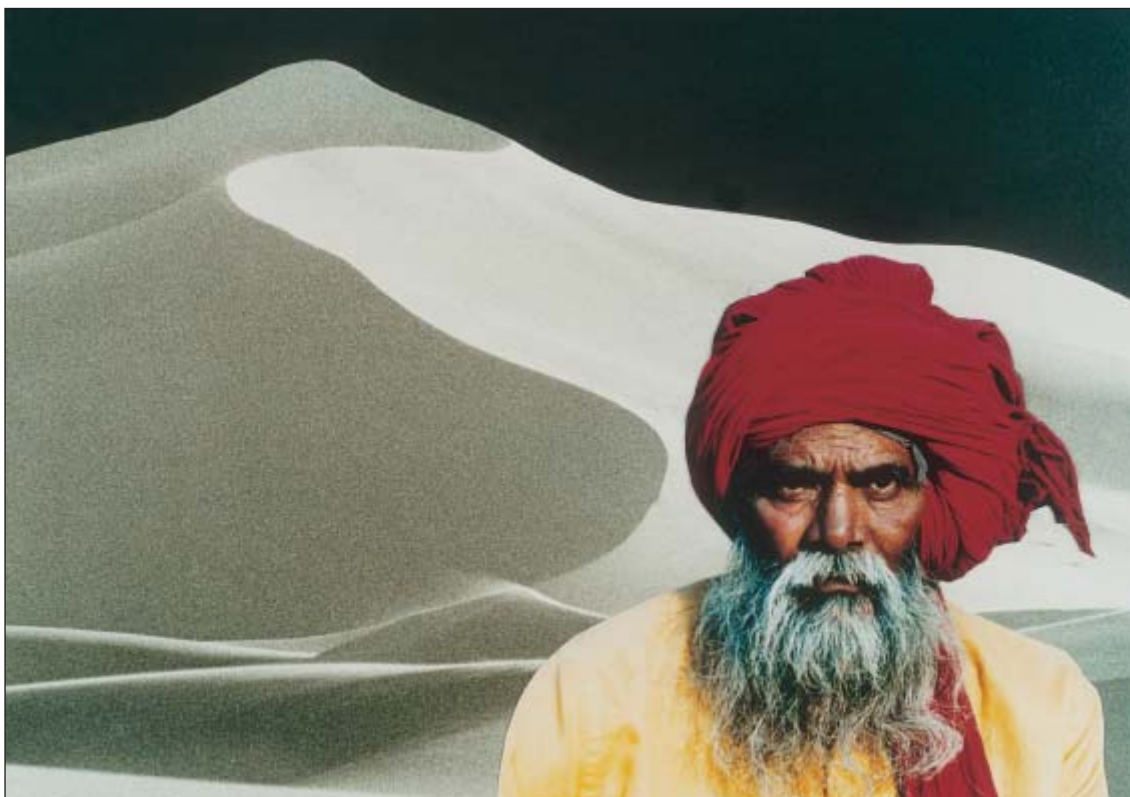
De Maeschalk AFIAP
Zúzmara / Rime

Belgium
Belgium

Lassa Riikonen AFIAP
Február I. / February I.

Finnország
Finland

Benes Josef EFIAP, Hon ÖGPh
Vörös turbán / Red turban

Ausztria
Austria

Dr. Gilad Fiskus
Tuareg / Tuareg

Izrael
Israel

Jan Miehiels EFIAP/G, MFIAP
Szántófield fákkal / Plough land with trees Belgium

Belgium

Péter János AFIAP
Fasor / Avenue Magyarország
 Hungary

Jose Julian Ocha Martinez
Nemzedékek / Generations Spanyolország
 Spain

Van Immerseel Adrien
Gyümölcs kosárban / Fruit on basket

Belgium
Belgium

Miehiels Jan EFIAP/G, MFIAP
Szántóföld / Plough-land

Belgium
Belgium

Miehiels Jan EFIAP/G, MFIAP
Zúzmara / Rime

Belgium
Belgium

Miehiels Jan EFIAP/G, MFIAP
A ház / The house

Belgium
Belgium

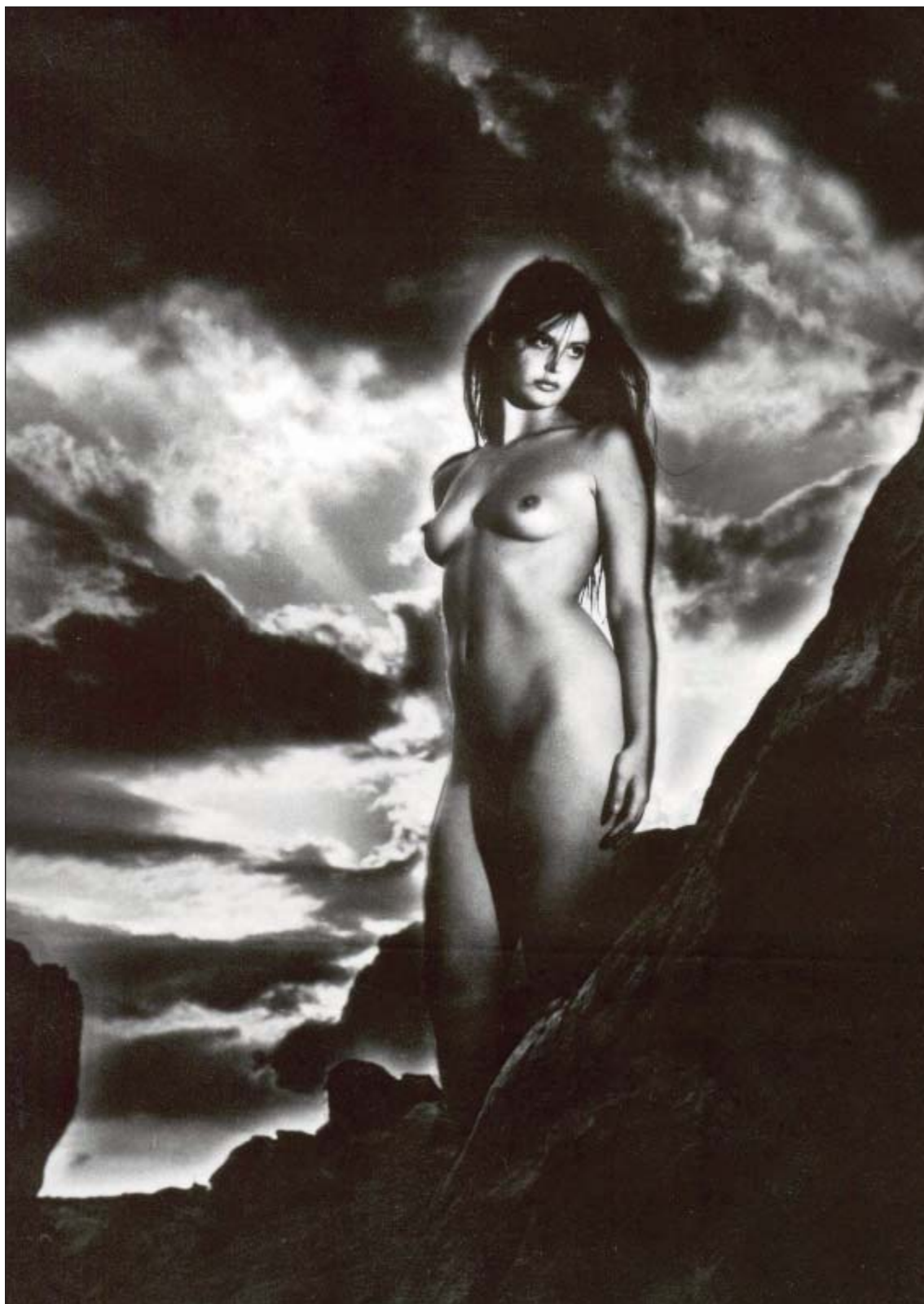
Szentiványi Árpád AFIAP, PSA**
Supremacia / Supremacia

Magyarország
Hungary

Pillegaard Erland EFIAP, Hon FEOS, PSA*
Fiatalkok / Young

Dánia
Denmark

Valeri Anzilov PSA*
Szeptemberi est / Autumnal vesper

Ukraina
Ukraine

Nagy László
Buszra szállás / To Get on the Bus

Magyarország
Hungary

Walter Weber AFIAP
Visszaemlékezés / Remembrance

Ausztria
Austria

Pehmer Karl EFIAP
Kápolna / Chapel

Ausztria
Austria

Oleg Ogorodnyk EFIAP
Öreg ember / Old person

Ukraina
Ukraine

Gerardus Van Mol EFIAP, EPSA
Tolókocsimmal / Whit my wheelchair

Hollandia
Netherlands

Paul Anup EFIAP, ARPS
Tejút / A milky way

India
India

Vitaly Butyrin MFIAP, EsFIAP
Emlék / Memory

Litvânia
Lithuania

Pehmer Karl EFIAP
Ház a hegyen / House at the hill

Ausztria
Austria

Baton Hubert AFIAP, PSA, TCACCC
Köd és csónakok / Mist and boats

Franciaország
French

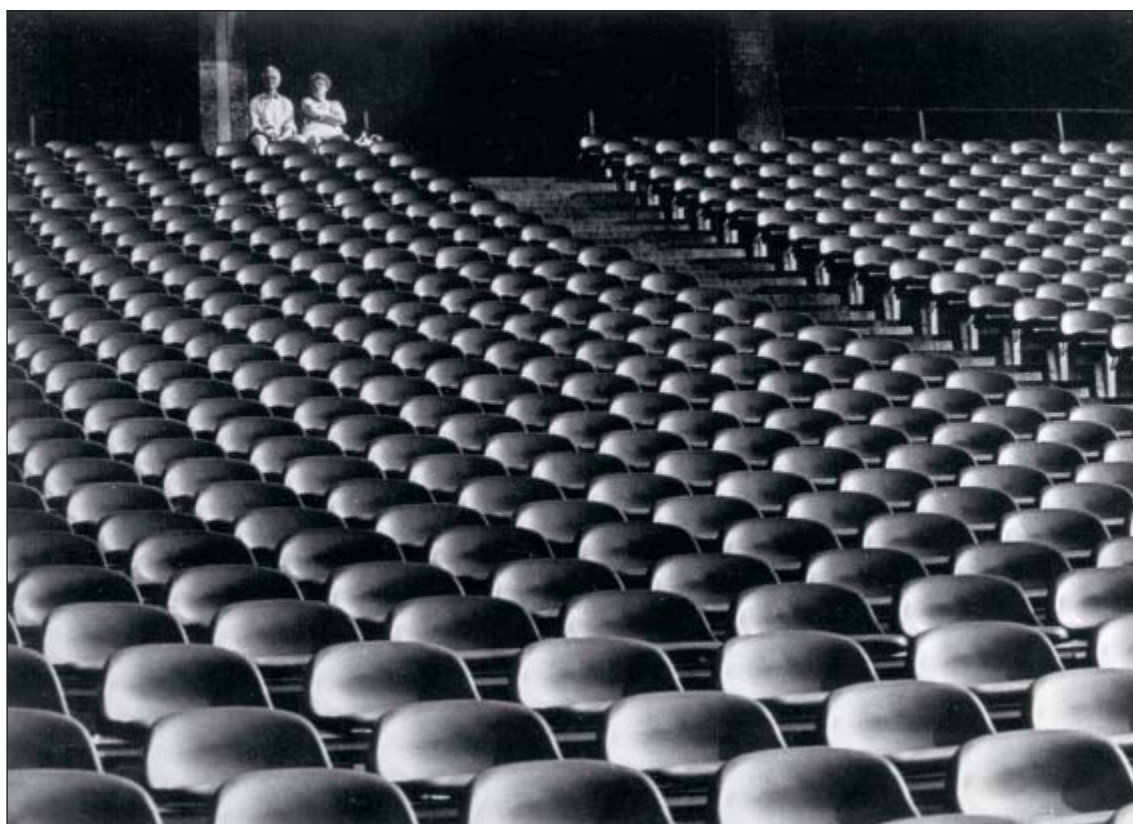
Serge I. Shvedenko
Oszlopok / Columns Ukraine

Ukrajna

Eugeny Kom
Vaskapu / Iron gate

Ukrajna
Ukraine

Gerdes Anne
Magányos nézők / Solitary spectators

Germany

Németország

Gleizos Janis EFIAP
Akt II. / Nude II.

Litvánia
Lithuania

Sieber Volker
Tolókocsiban
Before the wheelchair

Németország
Germany

Jourdain Jacques AFIAP
Gwen
Gwen

Franciaország
French

Masenas Algis
Alkonyat / Sunset

Ukraina
Ukraine

Krendl Manfred EFIAP
Idős hölgy / Old woman

Ausztria
Austria

Le Hong Lihn AFIAP
Homokos dombon / Crossing the dunes Vietnam

Vietnám

Viktor Kadourin
Modern Carmen
Modern Carmen

Ukrajna
Ukraine

Carmel Skutelsky AFIAP, EIPAS
Maria
Maria

Izrael
Israel

Usov Alexander
Iren / Irina

Oroszország
Russia

Láng Tibor
Egyedül / Alone

Magyarország
Hungary

Jourdain Jacques AFIAP
Csendélet tejjel / Still life whit milk

Franciaország
French

Dr. Michailovits Lehel
Vízparton / Along the river bank

Magyarország
Hungary

Lan Go Viljem
Jeges alföld '95 II. / Icy field '95. II.

Szlovénia
Slovenia

Lasse Riikonen EFIAP
Szelek szárnyán / Goin with the Wind

Finnland

Finnország

Dr. Michailovits Lehel
 Ártéri csend / Silence along the flood

Hungary

Magyarország

Dr. Michailovits Lehel
 Útszéli / Along the road

Magyarország
 Hungary

Koncz András
Pihenőben / Resting

Magyarország
Hungary

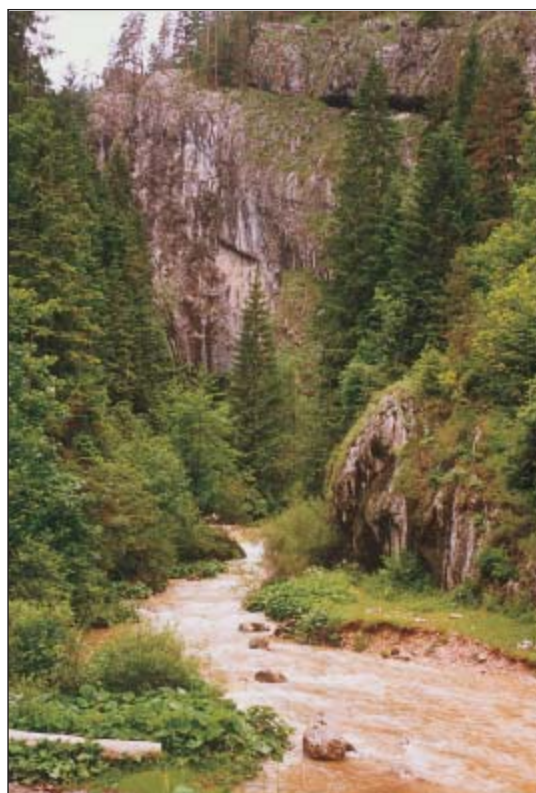
Koncz András
Gémek / Cranes

Magyarország
Hungary

Koncz András
Naplemente / Sunset

Magyarország
Hungary

Koncz András
Patak / Brook

Magyarország
Hungary

Dr. Michailovits Lehel
Ősz / Autumn

Magyarország
Hungary

Sedelnikov Viktor
Lila köd / Violet mist

Kazahsztán
Kazakhstan

Szentiványi Árpád AFIAP, PSA**
Naplemente / Sunset

Magyarország
Hungary

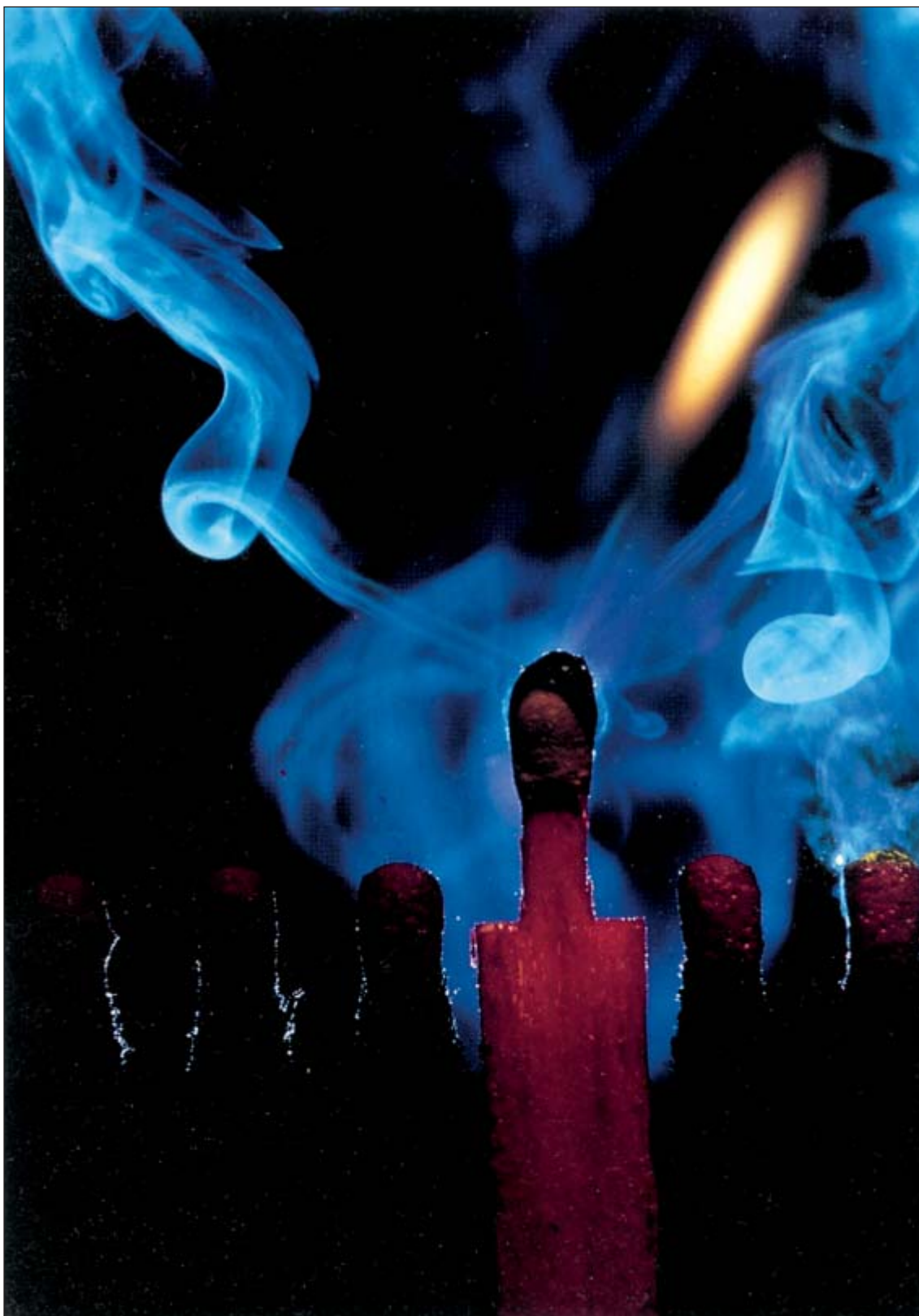
Benes Josef, EFIAP
Halott fák / Dead trees

Ausztria
Austria

Láng Tibor
Műemlék / Monument

Magyarország
Hungary

Kurt Westphal
Füst / Smoke

Németország
Germany

Moreau Jean EFIAP
Fekete hölgy / Black lady

Franciaország
French

Moreau Jean EFIAP
Fekete hölgy 18 / Black lady 18

Franciaország
French

Moreau Jean EFIAP
Fekete hölgy/sárga
Black lady/yellow

Franciaország
French

Moreau Jean EFIAP
Fekete hölgy/vörös
Black lady/red

Franciaország
French

Heinz Leopold EFIAP
Mexikói / Mexikaner

Ausztria
Austria

Minoru Daigaku EFIAP
Majom a hóesésben / Monkey is snow fall Japan

Japán

Lin Dung Leung EFIAP
Monea / Monea

Hong Kong
 Hong Kong

Roland Heinzl
Egy lábon / On one leg

Németország
 Germany

Tran The Long AFIAP
Vakok világossága / Light of the blind

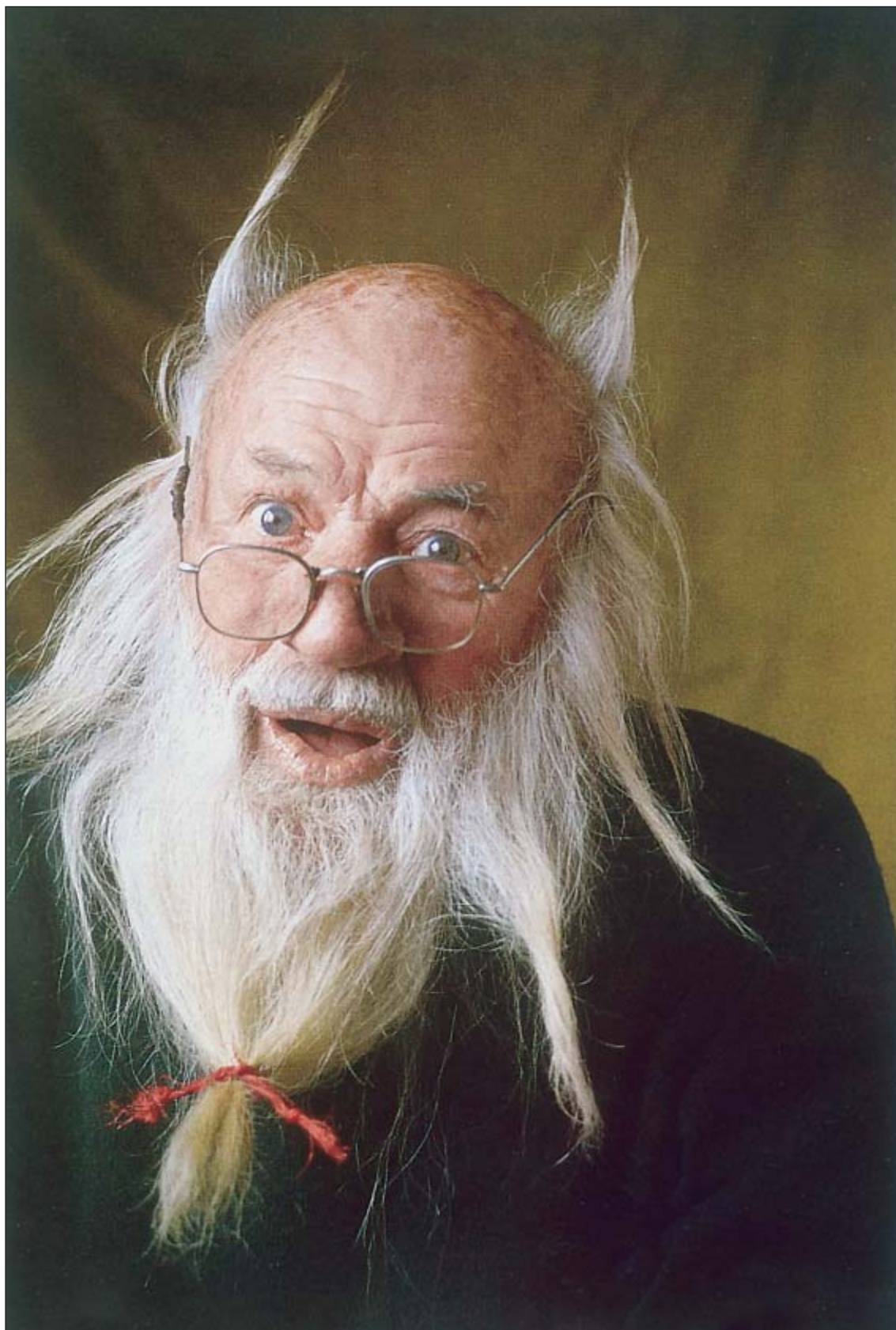
Vietnam

Vietnám

Hinterleitner Josef EFIAP, GALAXY 6
Mozgássérült / Handicap

Ausztria
Austria

Gerardus Van Mol, EFIAP, EPSA
Portré / Portrait

Hollandia
Netherlands

Pustelnik Rudolf PSA CS 43
Gyorsasági verseny / Three-part competition Germany

Németország

Pustelnik Rudolf PSA CS 43
Krossz repülés / Cross flying

Németország
Germany

Tarjáni Antal
Falevelek / Leaves

Magyarország
Hungary

Funiak Anton
Csendélet / Still life

Ausztria
Austria

Jakab Tibor
Hívők bűneiért / For sin of the believers Hungary

Magyarország

Baton Hubert
Kikötőben / At the landing stage

Franciaország
French

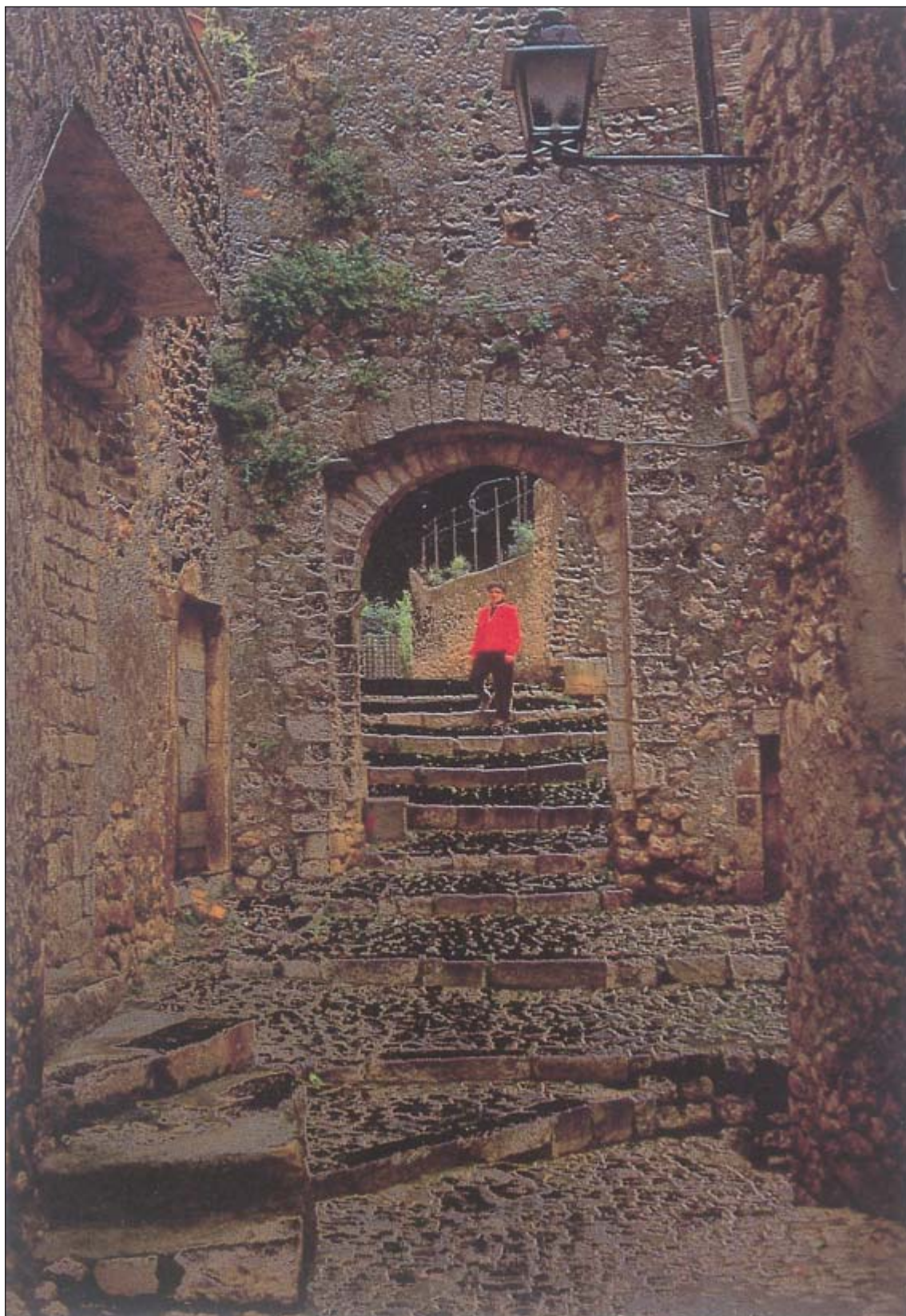
Van Immerseel Adrien EFIAP
Piros gyertya / Red candle

Belgium
Belgium

Lang Thomas EFIAP, APSA
Ködös táj / Foggy land

USA
USA

Giuseppe Fichera AFIAP
Sikátor / Alley

Olaszország
Italy

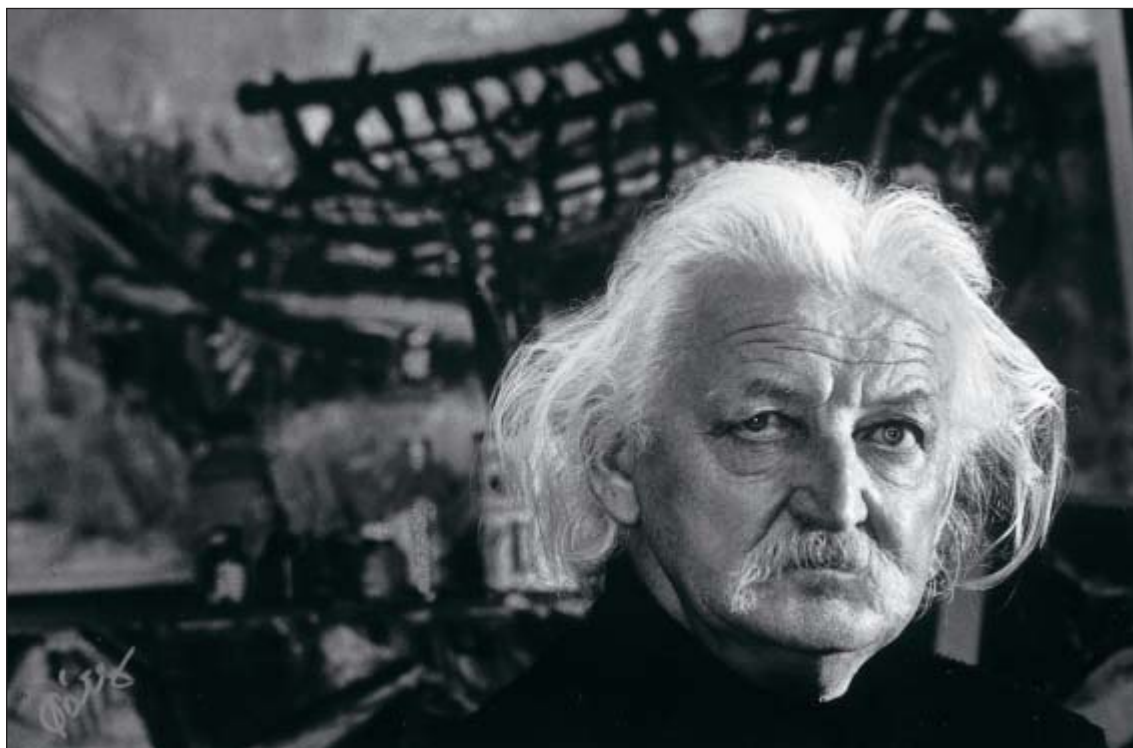
**Zsűritagok, akik vendégkiállítóként megtisztelték
a Monfodi kiállítását**

**Members of the Jury, who honored t
he Monfodi Exhibition as guest exhibitors**

Dulity Tibor festőművész
Esteledik / Night is falling

Magyarország
Hungary

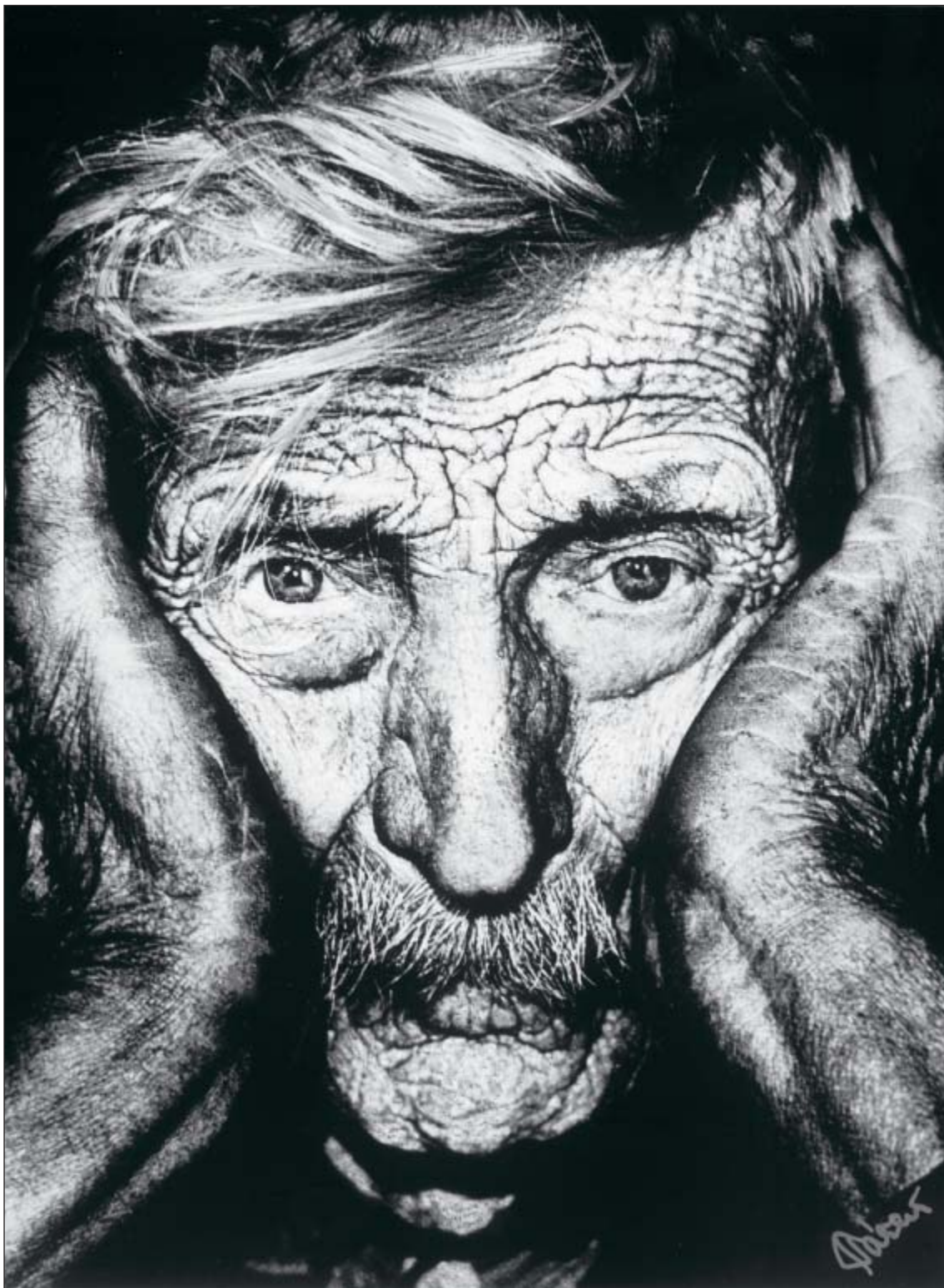
Tóth István fotóművész EFIAP
Tónári / Tónári

Magyarország
Hungary

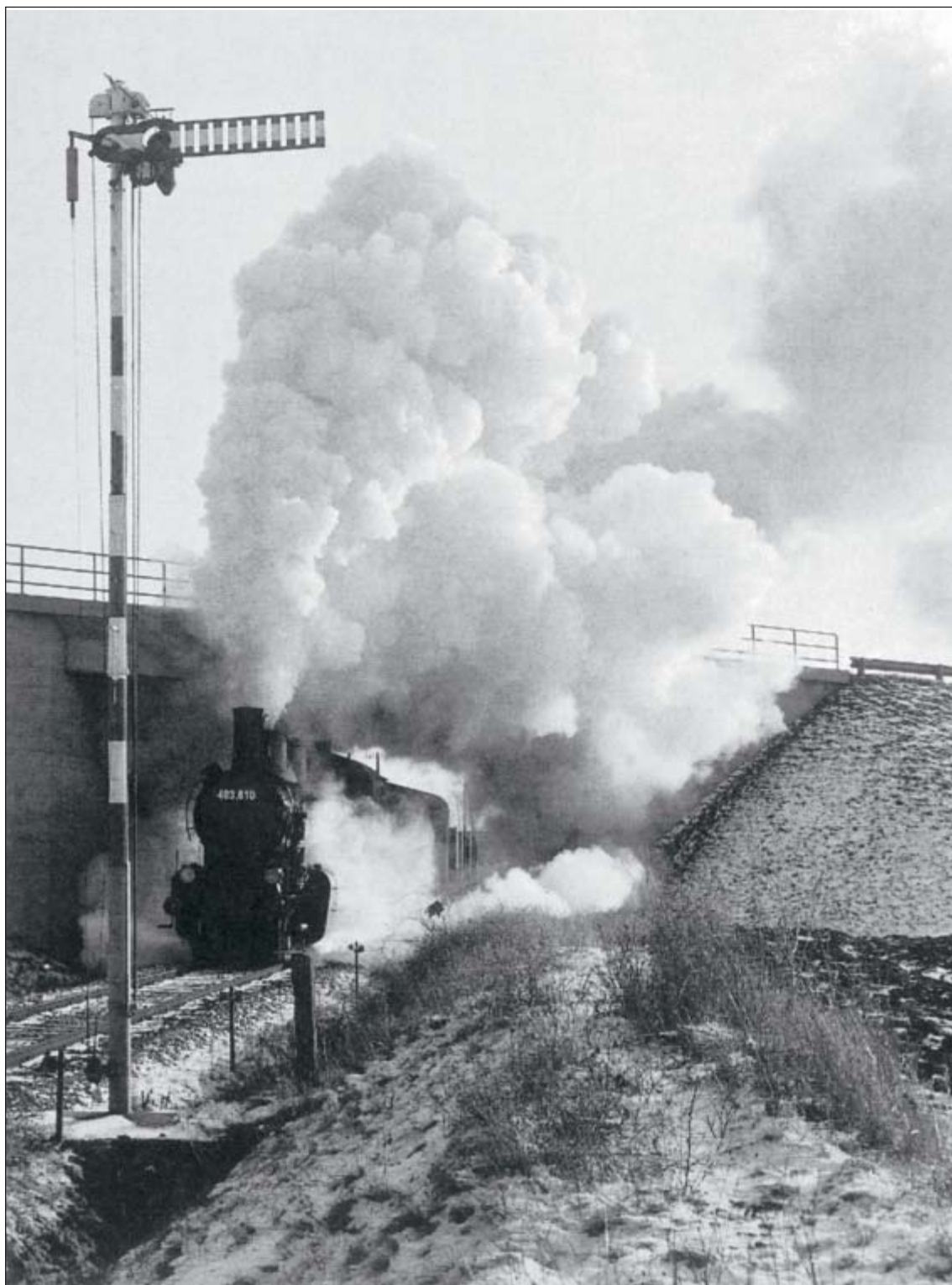
Tóth István fotóművész EFIAP
Öreg művész / Old Artist

Magyarország
Hungary

Tóth István fotóművész EFIAP
Nehéz út volt / It was a hard trip

Magyarország
Hungary

Hans Gustav Edöcs fotóművész
Mozdonyfüst / Locomotive smoke

Ausztria
Austria

Markovics Ferenc fotóművész PSA***
Három generáció / Three Generation

Magyarország
Hungary

Markovics Ferenc fotóművész PSA***
Farsangi buli / Carnival Party

Magyarország
Hungary

Losonci Lilla festőművész
Magyar Millennium / Hungarian Millenium Hungary

Magyarország

Dulity Tibor festőművész
Oláh tanya / Walach small farm

Magyarország
Hungary

Dulity Tibor festőművész
Csónakok / Boats

Magyarország
Hungary

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a könyv megjelenését támogatásukkal lehetővé tették:

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége

Tradeorg Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.

Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthok Országos Szövetsége

Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat

Apostagi Polgármesteri Hivatal

Martfűi Polgármesteri Hivatal

Mozgássérültek Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete

Ecco Hungária Kft.

dr. Gulyás Éva

Jakab Tibor (Foto-Maxima Fotókör)

Damjanich János Múzeum – Szolnoki Galéria

Verseghegy Ferenc Megyei Könyvtár

Víz- és Csatornaművek Koncessziós Rt.

3 Kiss Kft.

Magyar Bazár

Baradlai Épker Bt.

A könyvet előzetesen megrendelők névsora:

Apáti Tóth Sándor, fotóművész	Cegléd
Baka Ibolya dr., fogorvos	Jászkisér
Balga József, vállalkozó	Csongrád
Balogh Tamás, irodavezető	Jászkisér
Bánfi Miklósné, előadó	Szolnok
Berecz Sándor, vízvezeték szerelő	Tiszafeöldvár
Berki Ferencné, osztályvezető	Szolnok
Bódi Gyula dr., állatorvos	Jászkarajenő
Borbás Józsefné, vállalkozó	Jászkisér
Bozsó Péter, főjegyző	Szolnok
Bősze Lajos, vállalkozó	Budapest
Búsi Lajos, közgyűlés elnöke	Szolnok
Chikán Csaba dr., közjegyző	Vác
Csátiné Császi Réka, irodavezető	Szolnok
Cséplő Andrásné, Bionet termékforgalmazó	Tiszaújváros
Csoma László, rokkant nyugdíjas	Tiszaújváros
Csőke Józsefné, nyugdíjas	Jászapáti
Czuczai Mihály dr., polgármester	Kunszentmárton
Eifert János, MFSZ elnöke	Budapest
Erdei Sándor, nyugdíjas	Leányfalu
Fabó Katalin, tanár	Budapest
Farkasházy István, igazgató	Szolnok
Fekete Árpád, munkaügyi vezető	Szolnok
Fekete Katinka, tanuló	Karcag
Gál Sándor, rokkant nyugdíjas	Szolnok
Gács Gyula dr., gyermekgyógyász	Budapest
Gedei Sándor	Kunszentmárton
Gőz Istvánné, vállalkozó	Jászkisér
Gőz Zoltán, cukrász	Jászkisér
Gőzné Rusvai Júlia, védőnő	Jászapáti
Gulácsy Sándor dr., háziorvos	Jászkisér
Györgyi Lajos, osztályvezető	Szolnok
Hajdi László dr., közjegyző	Gödöllő
Hajnal Károly, vállalkozó	Martfű

Hámori Ferenc dr., háziorvos	Szolnok
Hardi Imréné, nyugdíjas	Érsekhalma
Hegedűs Lajos dr., elnök	Budapest
Hekkel Lajos, nyugdíjas	Jászszentandrás
Holocsi Kálmán, a MAFOSZ alelnöke	Szolnok
Horváth Dezső, újságíró	Szeged
Jámbor Ágnes, informatikus	Szolnok
Jámbor Ferenc, tűzoltó alezredes	Szolnok
Jean-Michel Charkawi, informatikus	Szolnok
Juhász László, vendéglátói közgazdász	Jászkisér
Kaposvári Kázmér, igazgató	Szolnok
Kerek Éva, polgármester	Jászszentandrás
Kertész Róbert dr., régész	Szolnok
Király Tibor, műszaki vezető	Budapest
Kiss Gáborné, nyugdíjas	Jászszentandrás
Koczka Kálmán, mérnök - közgazdász, nyugdíjas	Cegléd
Koleszár István, kuratóriumi tag	Szolnok
Koncz András, nyugdíjas	Nyíregyháza
Kósa Károly, népművelő	Szolnok
Kósik Lajos, történész	Cegléd
Kovács Éva dr., ügyvéd	Cegléd
Kozsik László, kuratóriumi tag	Vác
Kőhalmy József, villamosmérnök	Budapest
Kresz Albert, fotóművész	Gödöllő
Láng Tibor, fotóművész	Veszprém
Losonci Miklós dr., művészettörténész professzor	Szentendre
Magonyné dr. Gulyás Éva, ügyvéd	Szolnok
Makó Gáborné, rokkant nyugdíjas	Martfű
Mattyasovszkyné Barta Jusztina	Szolnok
Michailovits Lehel dr, egyetemi adjunktus	Szeged
Molnár György, tanár	Jászkisér
Nagy László, fotóművész	Szolnok
Nagy Tivadar, fotóművész	Komárno
Nemes András, őstermelő	Jászkisér
Óré János, nyugdíjas	Baja
Orosz Józsefné, vállalkozó	Jászkisér
Sághi Ilona, előadó	Budapest
Sasvári István	Szolnok

Schaefer György, építészmérnök.....	Budapest
Sebők Tibor, ügyvezető igazgató	Szolnok
Szabó Attila, televízió-műszerész.....	Komló
Szabó Béla, fotográfus.....	Öttövény
Szabó János, elnök.....	Győr
Szabó Lajosné, nyugdíjas.....	Jászárokszállás
Szabó Rudolfné dr., kuratóriumi tag.....	Szolnok
Szalay Ferenc, polgármester.....	Szolnok
Szita Ivánné, rokkant nyugdíjas.....	Érsekhalma
Szöllősi János, asztalos	Szolnok
Szöllősiné Földesi Erzsébet, kultúrfelelős	Budapest
Szűgyi Csongor, főosztályvezető	Szolnok
Tálas László, nyugdíjas	Szolnok
Tarjányi Lászlóné, kuratóriumi tag	Besenyszög
Tellér András, informatikus.....	Szolnok
Tóth István, fotóművész	Cegléd
Tóth József, polgármester.....	Apostag
Tóth Rozália, festőművész	Lajosmizse
Tóth Sándor, nyugdíjas.....	Jászszentandrás
Tóth Zsigmondné, kereskedő.....	Jászkisér
Treczkó Lászlóné, nyugdíjas.....	Szalkszentmárton
Türk Erika, kuratóriumi tag	Szolnok
Vajna Katalin, igazgató	Szolnok
Vidra Béláné, asszisztens	Budapest
Willy A. Suys, elnök	Luxemburg
Cegléd Városi Könyvtár	Cegléd
Damjanich János Múzeum	Szolnok
Életért Alapítvány.....	Gödöllő
Esély Alapítvány	Szolnok
Hild Viktor Városi Könyvtár.....	Szolnok
Izraeli Nagykövetség.....	Budapest
Jász-PHARMA Bt.	Jászkisér
Magyar Fotográfiai Múzeum	Kecskemét
Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthoz Országos Szöv.	Budapest
Megváltozott Munkaképességű Dunamentiek Fogl, Kft.	Apostag
Miskolci Fotóklub.....	Miskolc
Móricz Zsigmond Könyvtár és Közösségi Ház.....	Mezőtúr
Versey Ferenc Megyei Könyvtár	Szolnok

TARTALOMJEGYZÉK

Bemutakozás	3
A Monfodi működésének helye	5
Fotóművészet a Monfodi mozgalmában – Dr. Losonci Miklós:	10
Már 20 éves a Monfodi? – Dr. Hegedűs Lajos:	18
Monfodi – Dr. Chikán Csaba	20
Művészet és rehabilitáció – Józsa Teréz	22
Willy A. Suys FIAP Patrónás elnökének köszöntője	27
A tizedik kiállítás köszöntése – Győri Lajos	28
Dr. Losonci Miklós tárlatvezetése	
a X. Jubileumi Monfodi kiállításon	30
A X. Monfodi kiállítás megnyitója és ünnepélyes díjátadója	33
Vidéki Magyarország – Dr. Losonci Miklós	36
Tóth István vallomása a fotóművészetről	37
Angol szöveg a könyvben	39
Néhány fotó az I. X. kiállítás képanyagából	65
Vendégkiállítók	133
A könyv kiadását támogatók névsora	140
A könyvet előzetesen megrendelők névsora	141

Fotó: Jakab Tibor

Magony László
A MONFODI megálmodója és működtetője

László Magony
The Creator and Operator of the MONFODI